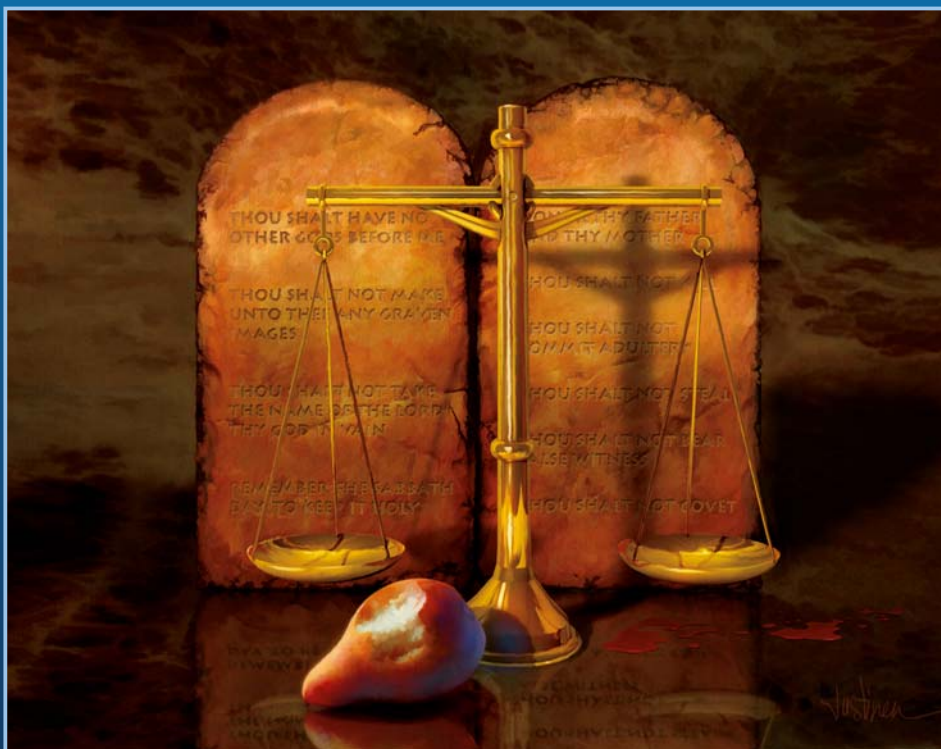

Täiskasvanute
hingamispäevakooli
õppetükid

Jaani Veeb | Märts 2016

Vastuhakk ja vabaksõstmine

SEITSMENDA PÄEVA
ADVENTISTIDE
KOGUDUS

Originaali tiitel:
Rebellion and Redemption
David Tasker

Täiskasvanute hingamispäevakooli õppetükid valmistab ette Seitsmenda Päeva Adventistide Peakonverentsi alluvuses olev täiskasvanute hingamispäevakooli õppetükkide osakond. Õppetükkide ettevalmistamist suunab otseselt hingamispäevakooli väljaannete nõukogu, mis on hingamispäevakooli õppetükkide kirjastaja – Peakonverentsi Administratiivkomitee (ADCOM) – alakomitee. Trükitud õppetükid kajastavad ülemaailmse hindamiskomitee poolset osa ja hingamispäevakooli kirjastusnõukogu heakskiitu ega esinda seega ainuliselt või tingimata autori(te) kavatsust.

Tõlge: AKEL 2016
Tõlkija: Mall Kaaver
Toimetajad: Toivo Kaasik, Ly Kaasik
Kujundus: Indrek Ploompuu ja Kaile Tuvi
Küljendus: Kaile Tuvi
Kaaned: Justinen Greative Group
Trükkis: Vali Press

Sissejuhatuse

Vastuhakk ja vabaksostmine

Millegipärast, ja me ei tea täpselt, miks, tõusis Jumala täiuslikus loomingu esile patt ning sai alguspunktiks sellele, mida me mõistame suure võitlusena. Üht teame aga väga hästi: meie, inimolevused, oleme tõmmatud sellesse võitlusesse. See on lahing, mille eest keegi meist ei pääse.

Asjade kulg ei olnud aga alguses niimoodi mõeldud. Looming oli „väga hea“ ja Jumalast „õnnistatud“. Kuigi Issandat tunti täiusliku loomingu ülalhoidjana, andis Tema Aadamale ja Eevale vastutuse hoolitseda selle eest, mida Ta nende jaoks oli loonud. Suur võitlus tuli Maale siis, kui Saatan lipitsemise ja kavalusega Aadamat ja Eevat pettis, suunates nende truuduse Jumalalt temale endale. Oleksid Aadam ja Eeva jäänud ustavaks sellele, mida Jumal oli neile öelnud, ja kuuletunud Tema selgetele korraldustele, poleks maailm iialgi saanud selliseks, nagu meie seda tunneme – kõigi viletsuse, hädade ja kannatustega.

„Kõikidel aegadel on Saatan järjekindlalt püüdnud esitada Jumala iseloomu väärast valguses, et luua inimestele moonutatud ettekujutus Loojast. Seda selleks, et inimesed ei tunneks Looja vastu armastust, vaid hoopis hirmu ja viha. Ta on üritanud kõrvaldada Jumala käsku ja viia inimesed mõttele, et nad on vabad käsu nõuete täitmisest. Hingevaenlane on alati taga kiusanud neid, kes söandavad tema pettustele vastu seista.

Seda kõike võib täheldada patriarhide, prohvetite, apostlite, märtrite ja usupuhastajate aegsetes sündmustes.“ – Ellen G. White, *Suur võitlus*, lk 11.

Jumal, kes on näinud kõige selle juhtumist „enne maailma rajamist“ (Ef 1:4), vastas niisugusele tragöödiale päästeplaaniga. See ongi see, mida nimetame lunastusplaaniks. Eelvaate lunastusest annab Jumala ja Aabrahami kohtumise lugu 1Ms 15. peatükis, kui Jumal läks läbi loomakere tükkide vahelt. Selline vana-aja komme oli Aabrahamile kinnituseks ning kinnitab seega ka meile, et Jumal tegutseb isiklikult ja lahendab selle, mida patt on põhjustanud.

Jah, Jumal on töötanud kanda täit vastutust kogu inimliku vastuhaku eest ning taluda tagajärgi kõige kurja eest, mida meie oleme sooritanud. Ainult sel moel saab Jumal taastada oma suhte inimkonnaga, inimeste vahelised suhted ja inimkonna suhte muu looduga.

Just selles kõige üle võlvuvas mõttes näeme Saatana küllastumatut kirge loodut rikkuda ja Jumala rahvast hävitada. Tema tegutsemisviise paljastab Piibel, mille lehekülgedel tehakse avalikuks hea ja kuri ühe pere laste vahel, perekondades ja ahistatud rahvaste juures. Seda on näha rõhumises, näljahädas, orjuses ja küüditamises, hävingujärgsetes meeleheitlikes jõupingutustes kõik uuesti üles ehitada, lojaalsuse jagunemises ja ebajumalateenistuse kommetesse ahvatlemises.

Kogu Pühakirja jooksul ajab Jumal pidevalt nurja Saatana sihid. Jeesuse tulek Immaanuelina, „Jumal meiega“, taastas selle, mis Aadamalt ja Eevalt rööviti. Jeesus oli edukas seal, kus Aadam langes. Oma tööperioodil näitas Ta enda mõjuvõimu loodu ja kurjuse jõudude üle. Vahetult enne tagasipöördumist taevasse usaldas Ta uuesti oma järelkäijatele ülesande ning nelipühi andis neile jõu avardada Tema taevase kuningriigi piire.

Jeesus on ristil saavutanud otsustava võidu. Proovilepanek on alati olnud selles, kummale me anname oma truuduse, kas võitjale või kaotajale. Valik peaks olema kerge ja ilmne, aga võitlus raevutseb endiselt ning pettused on kogu aeg olemas, seetõttu käib lahing meie südame ja meelte pärast ikka edasi. Lootkem ja palvetagem siis, et käesoleva veerandaasta õppetükid tooksid päevavalgele ühe ja teise pettuse ning aitaksid meil valida Kristuse ja lisaks veel jääda Temaga, sest Ta on lubanud, et „kes peab vastu lõpuni, see pääseb“ (Mt 24:13).

David Tasker on Vaikse ookeani Lõunaosa Divisjoni sekretär, kellel on doktorikraad (PhD) Vana Testamendi alal. Ta on olnud koguduse pastor kodusel Uus-Meremaal, misjonitöö esimees Saalomoni Saartel ning Piibli uurimise aine õppejõud Vaikse ookeani Adventülikoolis (Paapua Uus-Guineas) ja Jätkuõppe Adventinstituudis (Filipiinidel). Temal ja ta naisel Carolil on kaks juba abielus olevat poega (Nathan ja Stephen) ning kolm lapselast.

Kriis taevas

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Js 14:4, 12–15; Hs 28:2, 12–19; Jh 12:31; Ilm 12:7–13; Lk 10:1–21.

Meellespeetav tekst: „Pääste on meie Jumalal, kes istub Troonil, ja Tallel“ (Ilm 7:10).

„Kuna Jumala valitsuse aluseks on armastuse seadus, siis sõltub kõikide mõistusega varustatud olevuste õnn nende täielikust kooskõlast Jumala õiglase seaduse põhimõtetega. Jumal soovib, et kõik loodud olevused Teda armastuses teeniksid, et neid ajendaks teenimisele Tema iseloomu hindamine. Jumal ei tunne vähimatki rõõmu sunnitud kuulekusest. Ta annab kõigile tahtevabaduse, et me võiksime valida Tema.“ – Ellen G. White, *Patriarhid ja prohvetid*, lk 34.

Nii kaua, kuni kõik loodud olevused hindasid armastusse kuuluvat truudusekohustust, oli kogu universumis täiuslik kooskõla. Selle kõige pühkis minema üks vastuhakk ja kogu maailm muutus. Lutsifer mõtles, et tema teeb paremat tööd, kui tegi Jumal. Ta tahtis Jumala seisust ja sellega kaasnevat lugupeetavust.

Tema võimujanu põhjustas „sõja taevas“ (Ilm 12:7). Olles Aadama ja Eeva keelatud puu juures kavalalt vahele võtnud, tõi Saatan sõja Maale ja sestpeale oleme kogu aeg elanud koos selle tagajärgedega. Lunastusplaan on Jumala viis tulla toime vastuhakuga ning taastada kord ja kooskõla vastuhaku ning korra ja kooskõla, mille Saatan lõhkus.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 2. jaanuariks.

Loe Js 14:4, 12–15. Millised tunnusjooned Paabeli kuninga kirjelduses näitavad, et prohvet räägib kellestki palju suuremast kui vaid inimlikust valitsejast?

Mitte ükski maine kuningas pole kunagi taevast alla langenud; see on tõde, mis osutab, et salmid 12–15 toovad tähelepanu keskpunkti kellele, kes on suurem, kui vastav kuningas või Baabülon. Ja veel, väljendid „tõusma taevasse“, kõrgemale Jumala inglitest, istuma Kogunemismäele kaugel põhjamaal, on kõik tuntud väljendid kirjeldamaks jumalust vana-aja Lähis-Idas. Selge, et Saatana auahned taotlused, mida siin esile tuuakse, on samas vormis nagu „kahekihilised prohvetikuulutused“.

Jeesus kasutas sarnast võtet, kirjeldades Jeruusalemma hävitamist (Mt 24. ptk). Ehkki jüngrid küsisid templi hävitamise kohta, rääkis Jeesus oma vastuses nii Jeruusalemma hävitamisest roomlaste poolt 70. aastal pKr kui ka palju suuremast reaalsusest – maailma lõpust. Samamoodi kirjeldab Jesaja ühe maapealse kuninga iseloomulikke jooni, kuid rakedab seda kõike kellegi palju suurema ja laialdasema kui vaid inimesest kuninga kohta.

Loe Hs 28:2, 12–19. Kuidas Saatanat siin kujutatakse?

Hesekiel kirjeldab üht täiuslikku olendit Eedeni aias, kes on kaunistatud igat sorti kalliskividega, mida võime hiljem märgata ülempreestri rinnakilbil, ning kelle ülesandeks oli olla Jumala trooni valvav keerub. See täiuslik olend aga hukutas ennast oma „ilu“ tõttu.

Inimlikke paralleele kasutades võimaldavad sellised pilguheidud mõista meil jumalikku tegelikkust. Prohvetid kasutasid seda, mis oli ligilähedane ja kergemini mõistetav, selleks et selgitada midagi, mida meil isenesest oleks raske mõista. Seda, mis toimub taevas, oleks meil maa peal raske taibata, kuid me kõik suudame mõista maiste valitsejate jõhkraid ja purustavaid poliitilisi ambitsioone. Jesaja ja Hesekiel võimaldavad meil heita pilku seletamatule muutusele mingil ajaloo hetkel, mil kõik, mis oli Jumala valitsuse all ilus ja täiuslik, moonutas purustav auahne taotlus.

Juhul kui täiuslik olend, täiusliku Jumala loodud ja täiuslikus keskonnas elav, rikkus ennast uhkuse tõttu, mida peaks see rääkima meile, langenud olevustele, sellest, kui hävitav niisugune tunne tegelikult on?

Selle maailma vürst

Loe Jh 12:31; 14:30 ja 16:11. Miks kutsub Jeesus Saatanat selle maailma vürstiks?

Kui Jumal pani algselt Aadama ja Eeva Eedeni aeda, usaldas Ta neile aia eest hoolitsemise (1Ms 2:8, 15) ning hoolekandmise kõikide loodute eest vees, taeva all ja maa peal (1Ms 1:26, 28). Sellega, et Adam pani igale loomale nime, väljendas ta enda majapidajaks olemist. Tavaliselt annab nime isik, kellel on voli seda teha, nii et kogu loodule nimesid andes väljendas Adam selgelt oma seisust – ta oli selle maailma valitseja.

Siis, kui Adam oma haldusõiguse kaotas, täitis Saatan kohe tühiku. Inimkonna koha taastamine, mille tegi võimalikuks Kristuse ohver Kolgal, saab toimuda siis, kui lunastatutele antakse Aadama ja Eeva eesõigus olla koos Jumalaga igavesti „kuningriigiks, preestreiks“ (Ilm 1:6; 5:10).

Iiobi raamatu esimesed peatükid paljastavad meile, kui ulatuslik oli Aadama lüüasaamine. Meil lubatakse heita pilk universumi troonisaali ja võime näha, kui madalaks on inimkonna olemus pattulangemisest alates muutunud.

Loe Ib 1:6, 7 ja 2:1, 2. Miks tutvustab Saatan ennast Jumala laste kokkutulekul kellenagi, kes hulgub ja rändab mööda maad?

„Maad mööda hulkumine ja rändamine“ ei tähenda turistiks olemist. Pühakirjas on see märk omanikuseisusest. Siis, kui Jumal andis Aabrahamile ühe maa, käskis Ta Aabrahamil maa läbi käia pikuti ja põiki (1Ms 13:17) ning sarnaselt toimisid ka Mooses ja Joosua (5Ms 11:24; Jos 1:3). Sellise ütleemisega lõi Saatan uhkeldavalt lauale enda kui „praeguse aja jumala“ seisundi (2Kr 4:4).

Saatana tutvustamine Iiobi raamatu kahes esimeses peatükis vastab sellele, mis juhtus 1Ms 3. peatükis. Saatan algatas häda paradiisis ja jättis siis oma ohvrid, „avatud silmadega“ inimesed, kannatama.

Milliseid tõendeid Saatana tööst siin maailmas näha võime? Kuidas saad lootust töötusest, et ühel päeval on kogu mäss läbi?

Meil pole aimu, mida tähendab sõda taevas; see tähendab, et me ei tea, missuguseid füüsilisi lahinguid löödi, peale selle, et Saatan ja tema inglid heideti välja. Tõsiasi on, et Piibel ei räägi midagi selle taevase konfliktist füüsilisest järeloost. See-eest aga käsitletakse vaimulikke tulemusi siin maal.

Loe Ilm 12:7–16. Mida räägitakse siin suurest võitlusest, kui see andis tugeva löögi taevas ja siis maal?

Märkad, kui kindlalt räägib Johannes sõja jätkumisest „meie vendade süüdistaja“ ja võitjate vahel. Ta seostab selle lunastuse ja Jumala riigi saabumisega (Ilm 12:10, 11). Sellist kahtlematut kindlust rõhutatakse terves peatükis ja see on suure võitluse oluline tahk. Väga tähtis on pöörata tähelepanu 12. peatüki kontekstile tervikuna. Siin räägitakse kolmest suurest ähvardusest, kuid igaühele neist järgneb hämmastav pääsemine. Vapustavas nägemuses näidatakse Johannesele Kristuse ja Saataka vahelist võitlemist ning seda, kui põhjani kokkusobimatud on vaenupooled.

Näiteks, suur tulipunane lohe (Saatan, Ilm 12:9) valmistub neelama poeglast (Jeesust), kui ta sünnib. Beebi ei pääseks elusana, ega ju? Kuid Ta pääseb ja haaratakse Jumala trooni juurde.

Siis püüab lohe taga kiusata ema (Jumala rahva sümbol; vaata Ilm 12:13). Kuivõrd suudab äsjasünnitanud ema kaitsta ennast lohe eest? Kuid ka tema pääseb imeliselt (14. s).

Kolmandas katses Jumala valituid hävitada kasutab lohe jõevoolu, et naine sellega ära uhtuda (15. s). Naise vastu veetulv? Kuid jälle astub Jumal vahele ja päästab ta (16. s).

Nüüd pöörab lohe oma tähelepanu nendele, „kes olid jäänud üle naise soost“. Ta on raevunud ja peab nendega sõda. Ajalugu näitab ühemõtteliselt, kuidas Jumala rahvast on aastaid jahitud, rõhutatud ja taga kiusatud. Vägagi sageli näeme võitluse võimatust ja imestame, kuidas ustavad selle üle elavad, unustades, et lugu ei lõpe siin. See jätkub Ilm 14. peatükis, kus näeme ustavaid seismas Jumala trooni ees, nii et nad ongi päästetud.

Neil aegadel, kui tunned, et sind on üle ujutanud sinust suuremad jõud, siis kuidas õpid saama julgust Issandas, kes on suurem kui kõik asjaolud?

Nagu näinud oleme, ei piirdunud sõda taevas üksnes taevaga, vaid kahjustas ka Maad. On näha, et teatud aja võis Saatan, „meie vendade süüdistaja“ (Ilm 12:10), ikka veel seista Jumala trooni ees ja esitada süüdistusi Jumala rahva vastu. Iiob oli üks piiblitegelane, kes seda meelepaha tunda sai.

Loe Lk 10:1–21. Mis on siin Saatana kohta öeldud Kristuse sõnade mõtte?

Enne, kui Jeesus saatis välja seitsekümmend jüngrit, andis Ta neile juhised mitte kanda kaasas ülearust kehakatet või raha (Lk 10:4) ning paluda Jumala õnnistust võõrustajatele (5. s). Ta hoiatas, et nad on nagu lambad huntide seas (Lk 10:3) – sama suhtumist peegeldab Ilm 12. ptk, kui lohe püüab sõdida Jumala rahvaga.

Rõõmsalt tagasi pöördunud jüngrid (Lk 10:17) andsid teada, et kurjad vaimud alistasid neile, ja see pidanuks Jeesusele suurt rõõmu valmistama (Lk 10:21). Just selles kontekstis hakkab Jeesus rääkima, kuidas Saatan langes välguna taevast. Ta annab jüngritele hoiatuse, et nende rõõm ei põhineks edukusel demonlike jõudude üle, vaid hoopis sellel, et nende nimed on taevas kirja pandud (Lk 10:20). See meeldetuletus paigutab inimese pääsemise kindlalt sinna, kuhu see kuulub – meie Päästja kätte. Jeesus, mitte meie, on löönud vaenlast.

Jeesuse järelkäijatele aga antakse eesõigus tunnistada, kuidas Jeesus on meid välja ostanud. Vahelugu Lk 10:17–20 seostub ilmselgelt tunnistamistööga, mille Jeesus usaldab oma rahvale suures võitluses koos väega Saatana üle. Tunnistamistöö õonestab väge, mis Saatanal selles maailmas inimeste üle on, ning annab inimkonnale võimaluse jätkata nende algset tööd – olla Jumala riigi piiride laiendajad.

Vägi meie süüdistaja üle on võimalik ainult selle võidu tõttu, mille Jeesus ristil saavutas. Paulus märgib, et Jeesus „paljastas valitsused ja meelevallad“ (Kl 2:15). Temas on Jumala rahvas võidukas. Saatana hingusele minek on tagatud. „Nüüd kihutatakse välja selle maailma vürst“ (Jh 12:31), et ta mitte kunagi enam ei laimaks Jumala rahvast. Võime kindlalt rõõmu tunda sellest, et võitlus on meie Issanda võitlus.

„Rõõmustage, et teie nimed on taevasse kirja pandud.“ Mõtiskle nende sõnade üle. Mida need ütleavad ja miks on see väga suur rõõmustamise põhjus?

Samuti nagu äsjatapetud mürkmao reflektorsed tõmblused võivad tema pea suunda muuta ja mürgierituse vallandada juhul, kui sa ta kätte võtad, on ka Saatana hammustus endiselt surmav. Ta on küll Kolgatal lüüa saanud, kuid oht ei ole veel möödas.

Loe Jh 16:33. Kuidas hoiatas Jeesus oma jüngerid, et võitlus kurjusega jätkub?

Jeesus ütleb selgesõnaliselt, et tema järelkäijatel ei saa olema kerge, kuid selle asemel, et koondada tähelepanu vastuoludele, suunas Ta jüngerite silmad võidule, mis neil Temas on. Sama mõtet kajastades kinnitas Paulus usklikele Roomas, et Jumal purustab peatselt Saatana nende jalge alla (Rm 16:20). Johanneski ütles lõpuaja kogudusele, et nende võidu kindlustas Talle veri (Ilm 12:11).

Loe Hb 12:1, 2. Kes on need „tunnistajad“ ja kuidas nad meid julgustavad? Vaata Hb 11. ptk.

Hb 11. peatükk visandab lühidalt silme ette nii mõnegi kuulsa usukangelase elu. Aabel toob veatu ohvri ning teda ei unustata, ehkki ta on surnud. Eenok surub end harjumuspäraselt üha rohkem Jumala ligi ja nii võetakse ta otse taevasse, et olla koos Temaga. Noa hoiatab veel toimumata sündmuste eest ja pakub päästet pattu uppunud maailmale. Aabraham lahkub suurepärasest tsivilisatsioonist, et minna töotusemaale. Saara toob töötatud poja ilmale juba siis, kui ta on lapsesaamiseks liiga vana. Mooses valib pigem kannatada koos oma rahvaga kui elada kuningalossis. Ja Raahab tunnistab Jumala suurusest (Jos 2:9–11). Nemad on mõned selle pilve hulgast, kellest räägib Hb 12:1. Nad ei ole passiivsed tunnistajad, justkui mängu jälgivad pealtvaatajad; nad tunnistavad meile hoopis aktiivselt sellest, et Jumal kandis nad ustavalt läbi igasugustest heitlustest, millega nad silmitsi seisisid. Me ei ole selles suures lahingus üksinda.

Vaatle mõningaid Hb 11. peatükis nimetatud inimesi. Kes nad on ja kelle moodi nad on? Millise julgustuse saad enda jaoks tuletada tõsiasiast, et nad ei olnud veatud ja laimatud, vaid olid inimesed, samasuguste hirmude, kirgede ja nõrkustega nagu meie?

Edasiseks uurimiseks: Me ei tea, miks patt Lutsiferis pead tõstis. Ellen G. White ütleb meile, et „vähehaaval hakkas Lutsifer endas hellitama eneseülistust“ – *Patriarhid ja prohvetid*, lk 35. Tõsiasi, et see ilmnes täiuslikus olendis, näitab väga võimsalt vaba tahte ja vabatahtliku valiku tegelikkust, mis on Jumala valitsemise osa. Jumal lõi kõik mõistusega olevused hea moraalse loomusega. Neis polnud mitte midagi kurja poole kalduvat. Kuidas siis patt Lutsiferis pead tõstis? Vastuseks on, et vastust ei ole. Patule ei ole vabandust. Juhul, kui sellele leiduks ettekääne, siis peaks Jumal lõpuks selle eest vastutama. Inimestena oleme harjunud põhjuse-tagajärje seosega. Kuid patul ei ole põhjust; sellele lihtsalt ei ole põhjendust. See on otstarbetu ja mõttetu. Lutsifer ei saa oma tegusid õigustada, eriti isikuna, kes oli Jumalale nii lähedane. Millegipärast rikkus ta ennast oma vaba tahet kuritarvitades ning „valgusekandjast“ sai Saatan, „süüdistaja“. Kuigi on palju seda, mida me ei mõista, peaksime aru saama küllaldaselt, et teada, kuivõrd hoolas tuleb olla meile kingitud vaba tahte ja vabatahtliku valikuga – püha kingitusega.

Küsimused aruteluks:

1. Kadedus mängis suurt osa Saatana vastuhakus Jumalale. Millist kahju on kadetsemine sinu oma kogemuse järgi tekitanud? Kuidas õppida võitlema selle väga tavalise emotsiooniga?

2. Mõtiskle veel hämmastava kingituse üle – vaba tahte ja vabatahtliku valiku üle. Kuidas me neid ande iga päev kasutame? Vaatle üht või teist selle kingituse valesti kasutamise kohutavat tagajärge. Kuidas õppida seda õigesti kasutama?

3. Mõtiskle seaduse osa üle vaba tahte ja vabatahtliku valiku kontekstis. Tõsiasi, et Jumalal on seadus, peaks iseenesest tunnistama vaba tahte tõelisust. Mis on siis lõppude lõpuks moraaliseaduse eemärk, kui poleks moraalseid olevusi, kes võivad valida, kas soovivad seadust täita? Mõtiskle veel seaduse mõtte üle ja mõtle, mida see inimese vabaduse kohta ütleb.

4. Maailmas või vähemalt selle teatud osades on tugev suundumus loobuda mõttest, et kurat on sõna otseses mõttes olemas. Miks on selline vaade vägagi vastuolus Piibli kõige põhimõttelisema arusaamaga?

Lõuna-Ameerika pikim jõgi on Amazonas, mis voolab Peruu Andide mäestikust Atlandi ookeani – jõe pikkuseks on 6 400 kilomeetrit. Selle suure jõe kallastel elab palju ligipääsmatuid hõime. 1930ndail aastail alustas pastor Leo Halliwell abikaasa Jessiega misjonitööd nende inimesteni jõudmiseks. Sõites Amazonasel käsitsi tehtud puust laevukesega, mille nimeks oli Luzeiro (portugali keeles „valgusekandja“), pakkusid Halliwellid lootust ja ravisid haigustest lugematuid inimesi, kes elasid selle kuulsa veetee ääres. Halliwellide kogemuste hulgast on pärit palju misjonilugusid. Alljärgnevalt üks tuntumaid, mille on kirja pannud Charlotte Ishkania.

Inglid Amazonasel

Pastor Halliwell tüüris Luzeirot piki jõge ning tema 15aastane poeg Jack vahtis üksisilmi džunglit, lootes näha jaaguari, „džungli leopardi“. Üle pea lendas kirev papagoi, kes kriiskas valjult. Siis võttis paadimootor tuurid alla ja Jack nägi kolme hästiriidetatud meest ühest kanuust Luzeirole lehvitamas.

„Halo!“ hüüdis üks meestest. „Kas saate meid vastuvoolu pukseerida?“

Pastor Halliwell teadis, et pöidlaküüdiga sõitjate vedamine oli ohtlik. Kuid miski sundis teda peatuma. „Viska neile kõieots, Jack,“ hüüdis ta pojale. Jack viskas meestele kõie ja mehed sidusid selle oma paadi külge.

Kaks meest ronisid pardale ning seisid pastor Halliwelli kõrval, kui ta laevukese taas jõele tüüris. Järsku haaras üks meestest rooliratta ning keeras laeva vastassuunda. Alus kõikus ja liikus järsku kaldalt jõe keskele. See äkiline liigutus oleks Jacki peaaegu üle parda pühkinud!

Pastor Halliwell vaatas veepinda seal, kust nad ära pööranud olid. Napilt 20 jalga eespool oli vee all näha sadu teravatipulisi kive. Juhul, kui laevuke oleks karide otsa sõitnud, oleksid karid selle purustanud.

„Oo!“ hüüatas pastor Halliwell. „Aitäh teile! Te päästsite meie laeva ja ilmselt ka meie elu!“

Mees naeratas, kuid ei lausunud sõnagi, kui ta laevukest karidest mööda tüüris. Siis andis mees rooli tagasi pastor Halliwelli kätte. „Aitäh küüdi eest, härra,“ ütles ta. „Kui te nüüd peatuksite, läheksime me maha.“

Kummaline, mõtles pastor Halliwell. Pole mingit märki sellest, et siin lähedal oleks küla. Ometi peatas ta laevukese ning kaks meest ronisid tagasi oma kanuusse ja tõukasid ennast eemale voogudesse.

„Vaata, kuhu nad lähevad,“ ütles Leo kiirelt Jackile.

„Isa, nad on kadunud!“ hüüatas Jack.

Leo pööras roolirattast. Jõgi oli tühi. See polnud siin käänuline ega olnud ka sääbarlainetust. Kolm meest ja nende paat oli muutunud olematuks.

Meie misjoniannetused toetasid Halliwellide tööd ning toetavad jätkuvalt misjonitööd nende inimeste hulgas, kes elavad eraldatud külates ja suurtes linnades Amazonase jõe ääres. Osa selle veerandaasta kolmeteistkümnenda hingamispäeva annetusest kulub „ujuva kiriku“ ehitamiseks, mida kasutatakse Amazonasel samuti, nagu Luzeirotki.

Charlotte Ishkania, Misjonijutustuste endine toimetaja.

Kriis Eedenis

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: 1Ms 1:28; Rm 8:17; Mt 6:26; 1Ms 2:15–17; 3:1–7, 10–19.

Meelespeetav tekst: „Ja ma tõstan vihavaenu sinu ja naise vahel, sinu seemne ja tema seemne vahel, kes purustab su pea, aga kelle kanda sa salvad“ (1Ms 3:15).

Pärast maailma loomist kuulutas Jumal kõik „väga heaks“ (1Ms 1:31). Nüüd on aga ilmselge, et maailmas pole kõik „väga hea“. Vaatamata erinevatele -ismidele ja ideoloogiatele, mis on sajandeid püüdnud asju õigeks seada, jätkab meie maailm liikumist kaose, ebaturvalisuse, vägivalda, sõja, saastatuse, rõhumise ja omavolilise ärakasutamise poole. Kui 20. sajand algas igakülgse optimismiga selle suhtes, kuidas inimkond tulevikku parandab, siis 21. sajand on selle optimismi kindlasti kaotanud – ja on ka põhjust.

Kuidas me sellisesse olukorda sattusime? Vastuseks on suur võitlus, mis on taevas alguse saanuna kahjuks jõudnud maa peale ja seda juba küllaltki maa ajaloo alguses.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 9. jaanuariks.

1Ms 1. peatüki loomisloos esineb fraas „ja Jumal nägi, et see oli hea“ seitsmel korral: seoses valgusega (1:4), kuiva pinna ja merega (10. s), seemet kandvate taimede ja viljapuudega (12. s), päikese, kuu ja tähtedega (16. s), meredega, mis kihasid kaladest, taeva laotusega, mis oli täis linde (21. s) ning metsloomade, kariloomade ja roomajatega (25. s). Lõpuks, kui Jumala sõnad lõpevad, leiame ütluse: „Ja Jumal vaatas kõike, mis ta oli teinud, ja vaata, see oli väga hea“ (1Ms 1:31).

Jumal kuulutas kõik, mis Ta tegi, „väga heaks“, kuid Ta astus sammu edasi ja „õnnistas“ oma kätetööd kolmes erinevas valdkonnas.

Kõigepealt õnnistas Ta mereelukaid ja linde. Ta julgustas neid, öeldes: „Olge viljakad ja teid saagu palju, täitke mere vesi, ja lindusid saagu palju maa peale“ (1:22). Teiseks õnnistas Jumal Aadamat ja Eevat pärast nende loomist sarnase julgustusega: „Olge viljakad ja teid saagu palju“ (1:28).

Loe 1Ms 1:22, 28. Mõlemad õnnistused algavad ühtmoodi, kuid mida öeldakse Aadamale ja Eevale lisaks?

Inimestel, kaladel ja lindudel on ühine jumalik julgustus olla viljakad ja paljuneda, kuid vahe tuleb sisse siis, kui Aadamale ja Eevale antakse kohustus hoolitseda Maa ja sellele loodu eest. Siin näeme vilksamisi, mida tähendab olla loodud Jumala näo järgi. Looja kutsus meie esimesi esivanemaid üles olema Tema *kaaspärijad* loodu ülalhoidmises ja selle eest hoolitsemises (vt Rm 8:17; Hb 1:2, 3).

Kolmas loomisloos antud õnnistus on seitsmenda päeva hingamis-päev (1Ms 2:3). See on lisakinnitus, et inimesed on palju-palju enam kui loomad; nad loodi nautima sõprust Loojaga sel moel, mis pole võimalik ühelegi teisele loodolevusele. Siin näeme eksimatut tõendit sellest erilise kohast, mille annab inimestele loomine. Jeesus avab selle mõtte nii: „Pange tähele taeva linde: nad ei külva ega lõika ega kogu aitadesse, ning teie taevane Isa toidab neid. Eks teie ole palju enam väärt kui nemad?“ (Mt 6:26). Teisi loodolevusi alahindamata tegi Ta selgeks, et inimesed on maa peal ainulaadsed ja erilised.

Mismoodi annab piibellik loomisaruanne inimkonnale (ja seega igale üksikisikule) vääriskuse, mida alternatiivsed vaated saamisloost, nagu näiteks evolutsiooniteooria, anda ei saa? Piibelliku aruande alusel inimese päritolust küsi endalt: kas sa kohtled iga inimest sel viisil, millist kohtlemist ta väärrib?

Jumal lõi kõik lahutamise teel koos selgelt määratletud piiridega: valguse ja pimeduse, veed ülal ja veed all, maa ja mere, öö ja päeva, loomad nende liikide järgi, ühe päeva, mis erines teistest, naise eraldi mehest ja ühe puu eraldi teistest.

Loe IMs 1:4, 6, 7, 14, 18, 21, 24, 25. Miks on tähtis, et isegi juba enne inimese loomist märgitakse maha selged piirid?

Jumal valmistas mullast inimese, looma ja linnu (1Ms 2:7, 19), Tema „laskis maast tõusta“ ka maitsvate viljadega ilusad puud (8. ja 9. s). Lisaks valis Jumal ühe maatüki, kuhu Ta rajas aia. Võime vaid püüda ette kujutada selle ilu; need imelised aiad, mida me täna näeme, peegeldavad kindlasti ainult kasinalt seda, missugune võis välja näha Eeden. Keset seda eriliselt rajatud aeda Eedenis (mis oli muust maailmast eraldi) seisis kaks ebatavalist puud – elupuu ning hea ja kurja tundmise puu. Teise puu vilja ei tohtinud süüa või muidu pidid tagajärjed olema rängad (1Ms 2:17).

Loe IMs 2:15–17. Kuidas ilmneb siin, Jumalale kuuletumise proovis, millegi vahel vahet tegemise või millegi lahutamise mõte?

Vahetegemine on selge ja konkreetne: sööge kõikidest teistest puudest, kuid mitte sellest erisugusest, mis oli teistest eraldatud. Jumala sõnades ei olnud midagi ebatavalist. Aadam ja Eeva loodi moraalsete olenditena ning moraalsust ei saa olemas olla ilma vabaduseta. „Hea ja kurja tundmise puu oli inimeste kuulekuse ja armastuse katsekivi. Issand leidis, et piisab ainult ühest piirangust: kui nad Tema tahte selles punktis tähele panemata jätavad, on nad üleastujad.“ – Ellen G. White, *Patriarhid ja prohvetid*, lk 53.

Mis on sinu elus see, mida sul on kindlasti vaja endast lahutada?

Madu, keda on nimetatud teistest loomadest „kavalamaks“ (1Ms 3:1), muutus Piibli ajalugu läbivaks tugevaks sümboliks. Mooses tõstis ridva otsa vaskmao, et peatada inimeste suremine mürgiste madude nuhtlusesse Egiptusest väljarändamise ajal (4Ms 21:5–9). Seesama vaskmadu sai iidolliku kultuse ja okultismi objektiks ning selle hävitas kuningas Hiskija umbes seitsesada aastat hiljem (2Kn 18:4). Ilmutuseraamatus määratakse selgesti ära, et „muistne madu“ on „Kurat ja Saatan“ (Ilm 12:9).

Loe 1Ms 3:1–5. Millist taktikat kasutas Saatan Eeva petmiseks?

Esimesed sõnad, mida madu lausus, olid küünilised ja kahtlemapanevad: „Kas Jumal on tõesti öelnud?“ (1Ms 3:1). Andmata Eevale aega imestamiseks, miks madu teda kõnetas, tõmmati ta kohe uskuhävitas pilkesse. Saatana küsimuse puhul „Kas Jumal on tõesti öelnud, et te ei tohi süüa mitte ühestki rohuaia puust?“ (1Ms 3:1) on mõte (algkeele põhjal) selles, et Jumal oleks justkui keelanud neil süüa *kõikidest puudest*, kuigi tegelikult polnud Jumal seda keelanud.

Siin seatakse kahtluse alla Jumala iseloom. See on Tema otsene ründamine. Madu viis Eeva küll segadusse, sest Eeva vastus lisab üksikasja, mida Jumal Piiblis kirjapandu põhjal ei öelnud: „Me sööme küll rohuaia puude vilja, aga selle puu viljast, mis on keset aeda, on Jumal öelnud: Te ei tohi sellest süüa ega selle külge puutuda, et te ei sureks“ (1Ms 3:2, 3; võrdle 2:17). Naine lisas osa „ega selle külge puutuda“, võib-olla temas tekkinud segaduse tõttu.

Saatana senine edu tegi ta julgeks; seepärast esitas ta nüüd Jumala mõjuvõimule otsese väljakutse: „Te ei sure, kindlasti mitte“ (1Ms 3:4). Tõsiasi, et madu puul vilja puudutas ja ellu jäi, tegi ta ütluse usutavaks. Siis asus ta viimase mõtte kallale: „Jumal teab, et päeval, mil te sellest sööte, lähevad teie silmad lahti ja te saate Jumala sarnaseks, tundes head ja kurja“ (5. s). Kiusaja jättis mulje, et Jumal oli ebaaus ja lisaks hoidis nende eest tagasi midagi head.

Saatan segas tõe valega. Milliseid inimeste uskumusi on olemas, mis on tõe ja vale segu? Miks on selline segu alati surmav, eriti teoloogilises mõttes?

Siis, kui Jumal otsustas luua Aadama ja Eeva, märkis Ta ära, et nad tehakse Jumala näo järgi, Tema sarnaseks (1Ms 1:26). Sööt kiusaja „konksus“ oli see, et juhul, kui nad söövad keelatud vilja, saavad nad „Jumala sarnaseks“. Tegelikult nad juba olid Jumala sarnased. Nad olid loodud Tema näo järgi; on kurb tõsiasi, et kiusatuse kuumuses kaotasid nad silmist selle püha tõe.

Lisaks sellele oli Jumal see, kes andis neile toidu, mida süüa, kuid osa vastuhakust hõlmas Aadama ja Eeva valiku süüa midagi Jumala antud piiridest väljaspool. Lugu oleks sama, nagu siis, kui teid kutsutaks kellegi koju söömaajale, kuid selle asemel, et süüa pererahva lauas, läheksite toidukapi või külmiku juurde ja võtaksite endale sealt midagi, mis teid köidab. See mitte ainult ei solva teie võõrustajaid, vaid näitab ka et te ei hinda suhteid nendega.

Loe 1Ms 3:4–7. Kiusaja oli Eevale kinnitanud, et vilja söömisega lähevad tema silmad lahti. Mida nad siis nägid, kui nende silmad avanesid, ja mida see uus vaade sümboliseerib?

Eeva tunded mühisesid temast üle (1Ms 3:6). Puu oli ilus ja siis, kui ta vajutas hambad puuvilja, kujutas Eeva ette, et astub olemasolu kõrgemale tasandile. Kui ta jagas oma uut kogemust Aadamaga, siis, jah, nende silmad läksid lahti (7. s), kuid nad tundsid piinlikkust sellest, mida nägid.

Siinne põhiteema on Jumala hülgamine iga hea asja Andjana ning selle asemel inimese tehtud lahenduse valimine inimlikule vajadusele (antud juhul soovile süüa). Jumal oli eelnevalt pakkunud Aadamale ja Eevale toidu ning koostanud menüü. Keelatud puust söömine tähendas selle pakkumise äralükkamist ja näitas usalduse puudust, mis ei olnud lubatud, eriti nende ainulaadsetes oludes.

Mis sorti „keelatud vili“ (mis esineb sageli nii ahvatleva, meeldiva ja paljulubavana) on meie jaoks täna kättesaadav? Kuidas õpime sama viga vältima, kui see esitatakse nii võimsa pettusena?

Küllap mõistame alles igavikus täielikult, kui suure kahju põhjustas see üks juhtum puu juures. Kõik, mida Jumal loomisnädala jooksul tegi, hakkas alla käima. Jumala kehtestatud suhted mõranesid: inimeste ja Jumala vahel (nad pugesid Tema eest peitu), teineteise vahel (Aadam süüdistas oma hädas Eevat) ning inimeste ja keskkonna vahel: maost sai vaenlane, maapind pidi nüüd kasvatama okkaid ja ohakaid ning andis toitu alles pärast inimese higi ja vaeva.

Loe IMs 3:10–19. Mida paljastavad Aadama ja Eeva vabandused selle kohta, kui rikutud nad juba olid?

Pane tähele, mida Jumal nende vabandustega teeb. Enne, kui Jumal neid vabaks osta sai, pidid Aadam ja Eeva tunnistama vastutust selle eest, mida nad teinud olid; niisiis selgitas Jumal neile hoolikalt nende teo tagajärgi. Esiteks, madu neeti ja pidi sööma maapõrnu, naine pidi teda jälestama ja tema pea pidi purustatama (1Ms 3:14, 15).

Siis rääkis Issand Eevale, et ta peab lapsi sünnitades kogema suuri valusid (1Ms 3:16). Aadam aga pidi rühmama ja higistama toidu kättesaamise nimel, mitte elama nagu kuningas (1Ms 3:17–19).

Aadam ja Eeva vaatasid nüüd otsa tõsiasjale, et nende vastuhakk tabas otseselt Jumalat. Võtnud endale vastutuse eksimuse eest, oli nende esimeseks sammuks pöörduda tagasi Jumala juurde, kuid isegi sellisest äratundmisest polnud küllalt, et lahendada probleem, mille patt oli inimkonnale põhjustanud.

Inimsoole tuleviku tagamiseks ei olnud teist teed. Nii tõi Jumal loomohvri (1Ms 3:21). Loodolevus, madu, oli see, kes oli toonud neisse patu, kaotuse ja mõranenud suhted; loodolevus, tall, pidi olema see, kes juhatas pääsemisele, kes tagab taastamise, lepitamise ja tuleviku (vt 1Ms 3:15). Aadam ja Eeva pidid nüüd, kaugel sellest, et olla maa asevalitsejad, sõltuma maast ja üksteisest rohkem kui kunagi varem. „Aadam oli seisnud madalamate loodolevuste ees nagu kuningas ja niikaua, kui ta jäi ustavaks Jumalale, tunnustas loodus tema reegleid; aga siis, kui ta üle astus, minetas ta selle valitsemise.“ – Ellen G. White, *Kasvatus*, lk 26.

Kohe pärast pattulangemist anti meile päästelootus. Vaata IMs 3:15. Kuidas teed selle lootuse enda kohta käivaks? Kuidas õpid selles rõõmustama, teades, et see käib sinu kohta, vaatamata sinu valikutele minevikus?

Edasiseks uurimiseks: Kuigi Eeden, algne looming, jääb meist kaugel maa taha, on Jumala kätetöös ometi veel nii palju sellist, mis räägib meile Tema headusest. Vaata enda ümber: võime näha nii hämmastavat ilu kui ka hämmastavat kavandatust ja kõik see annab tunnistust meie Looja armastusest. Mõtles näiteks õuntele, apelsinidele, mandariinidele, maasikatele, mustikatele, avokaadodele, tomatitele, sidrunitele, laimidele, arbuusidele, mandlitele, pekaanipähklitele, pirnidele, ploomidele, porganditele, hernestele, banaanidele, ananassidele, granaatõuntele, spargelkapsastele, kaalikatele, rooskapsastele, sibulatele, vaarikatele, kirssidele, selleritele, papaiadele, baklažaanidele, rabarberitele, spinatitele, melonitele ja nii edasi. Kas see on lihtsalt juhus, et need kõik on nii maitssvad (nojah, mõnele inimesele rooskapsad ei maitse!), meie jaoks nii head ja hakkavad oma seemet kandvana lihtsalt maa seest välja kasvama? Muidugi mitte. Kõikidel inimestel aga ei ole ligipääsu sellistele heldele andidele, on üleujutusi, näljahäda ja taimehaigusi ning inimesed jäävad nälga. Mõistagi tunnistavad need õnnetused sellest, kui suuresti on patt meie maailma laastanud. Kuid kui me saaksime hetkeks looduses toimuvast laastamisest „mööda“ vaadata ja lihtsalt loomingut vaadelda, siis – vau! Missugune võimas tunnistus Jumala armastusest. Meil tuleb meeles pidada üht; lootus ei peitu mitte looduses, vaid ainult Loojas.

Küsimused aruteluks:

1. Inimlastena olime mõeldud mitte kunagi surema. Surm on kõrvalekaldu mine, midagi sellist, mida inimene poleks kunagi pidanud tundma ega kogema. Seega on üleüldine vastumeelsus surma suhtes, mida me kõik tunneme, kahtlemata märk sellest, mille oleme endaga Eedenist kaasa võtnud. Mõtiskle kõikide Piibli töotuste üle igavesest elust, mis meile antud on. Kuidas aitavad need meil praegu hakkama saada surma kohutava traumaga?

2. Millised osad loodud maailmast räägivad sulle väga võimsalt Jumala tõelisusest ja sellest, et Jumal meid armastab?

3. Loe uuesti 1Ms 3. peatükist selle kohta, kuidas Aadam ja Eeva hakkasid oma pattu õigustama. Miks on nii kerge seda teha? Mismoodi püüame sama teha? See tähendab, kui sageli väidame, et pärilikkus, keskkond või teised inimesed on meie eksimuste põhjuseks? Kuidas sellisest ohtlikust mõttekäigust välja saada ja võtta endale vastutus oma tegude eest?

Alates ajast, mil Samantha oli väike tüdruk, armastas ta kuulata põnevaid lugusid Luzeiro misjonilaevukesest. Vaimustunult kujutles ta, kuidas on töötada misjonärina Amazonase jõge pidi sõites, nii nagu Leo ja Jessie Halliwell. Tal polnud aimugi, et ühel päeval tema unistus täitub.

Pärast keskkooli lõpetamist õppis Samantha medõeks Lääne-Paraná Riiklikus Ülikoolis Brasiilia lõunaosas. Seal õppides oli tal tõsiseid probleeme, sest nii mõnigi tund toimus hingamispäeviti. Tal oli võimalus neid tunde teistel päevadel järele teha, kuid see tähendas ühte lisaõppeaastat. Lõpuks aga tuli kõik hästi välja.

Ülikooli lõppedes oli Samanthal palju töövõimalusi, kuid tema süda oli misjonitöö juures. Kui saabus pakkumine veeta aasta vabatahtlikuna Amazonase piirkonnas Brasiilia põhjaosas, kaalus Samantha seda võimalust tõsiselt.

„Jeesus,“ palvetas ta, „kui Sina soovid, et ma läheksin, siis palun ava minu ees kõik ukSED. Mina ei tea, mida teha, aga kui Sina tahad, et ma Amazonasele läheksin, siis ma lähen.“

Pärast tema palvet hakkasid ukSED kiiresti avanema. „Mulle anti raha sõidu-piletite ostmiseks ning inimesed kinkisid mulle kõike, mida vajasin. Minu südame-soov muutus kindlamaks ja ma teadsin, et Jeesusel on minu jaoks plaan.“

Varsti oli Samantha Amazonase piirkonna südames „Salva vidase“ väljaõppel. See on adventistide toetav misjoniorganisatsioon, mis õpetab vabatahtlikke džunglis töötama: kuulutama evangeeliumi terviseteenistuse kaudu ja andma piiblitunde. Kui kolm kuud mööda sai, tuli projekti koordinaator Samantha juurde sõnadega: „Mul on sinu jaoks koht ning selle kohaga on nii, et sa oled medõeks ühes külakeses ja ka Luzeirol.“

Samantha suutis vaevu kuuldut uskuda. „Olin väga õnnelik!“ meenutab ta. „Siin saan ma oma medõe oskusi kogu aeg kasutada. Inimesed on väga lihtsad, lihtsate probleemidega, ja mina saan neid aidata. Just seda ma tahangi teha – harida inimesi, kellel ei ole tervisest aimugi. Ma saan aidata ja ma olen õnnelik!“

Luzeiro medõena töötab Samantha nüüd koos ADRAga [Adventistide Arenguabi ja Toetuse Agentuuriga] ning tema baasiks on üks külake, kus ta hoiab töös väikest kliinikut. Igal nädalal astub ta Luzeiro XXVI pardale, et külastada paljusid Amazonase-äärseid külasid, olles sealsetele tuhandetele inimestele ainsaks arstiabi andjaks.

Nii Luzeirol kui ka küla kliinikus seisab ta sageli silmitsi hädaabiolukordadega, kus ta tunneb, et ainult Jumal saab aidata. Palju kordi on ta näinud Jumala otsest sekkumist ühe või teise inimese elu päästmisel.

Ühel varasel öhtutunnil jälgis Samantha, kuidas väike paat kaldasse jooksis. Niipea, kui paat maabus, hüppas sellest välja mees, kes hoidis verisesse mähisesse seotud kätt. Kiiresti sidus Samantha riidetüki lahti ning leidis eest purustatud sõrmed ja peopesa.

Üleilmne vastuhakk ja usuisad

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: 1Ms 4:1–15; 1Ms 3:9, 10; 4:9; 1Ms 6:1–13; Ps 51:3; 1Ms 22. ptk; 1Ms 28:12–15.

Meelespeetav tekst: „Ja vaata, mina olen sinuga ja hoian sind kõikjal, kuhu sa lähed, ning toon sind taas sellele pinnale, sest ma ei jäta sind maha, kuni olen teinud, mis ma sulle olen öelnud“ (1Ms 28:15).

Veeuputusele järgnevad lood, viivad petmise ja purunenud suhete teema, mida oli esimest korda näha Eedenis, sügavamale tasandile. Selle aja jooksul laieneb ja mitmekesistub konflikt maakeral.

Kaini ja Aabeli loos saab Jumala teenimisest lahkkelgi ja surma põhjustaja ning see teema kordub kogu ajaloo jooksul.

Jutustus veeuputusest näitab, kuidas põhjustasid vastuhakk ja patt selle, et koost tuli lahti võtta kõik, mida Jumal lõi. Patt moonutab loodut, kuid vähe sellest – see hävitab loodu.

Aabrahami kogemus on selle konflikti üks suurim julgustus, näidates Jumala tahtlikkust võtta vastuhaku tagajärjed enda peale. Temast saab meie Asemik.

Jaakobi ja Eesavi ning Joosepi ja tema vendade lugudes näeme jätkuvat vastastikuste suhete mõranemist, mis on Saatana vahend perekondade ja rahvusgruppide hävitamiseks.

Siiski jääb kõige selle jooksul kestma Jumala ustavus, kui Tema peab ülal ja kasvatab oma korduvalt rünnatud lapsi.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 16. jaanuariks.

Loe IMs 4:1–15. Mida kõneleb see meile, kui sügavalt oli patt juurdunud?

Siis, kui Kain sündis, oli Eeva vaimustunud. Ta uskus tõepoolest, et oli just andnud elu 1Ms 3:15 töötatud vabastajale: „Ma olen Issanda abiga mehe ilmale toonud“ (1Ms 4.1). Niimoodi tõlgitud tekst kõlab sõnasõnalt: „Ma olen teinud mehe – Issanda.“ Oma algtasandil väljendab see lihtsalt Eeva mõtet, et ta oli sünnitanud Tema, kelle Issand oli töötanud (1Ms 3:15).

Midagi pole räägitud Kaini lapsepõlveaastatest ega värskete lapsevanemate uudsusest, kes nautisid uhkelt oma esimese lapse arengut. Jutustus hüppab kiiresti teise lapse sünnini ja siis nende noormeeste jumalateenimise juurde. Nagu me sageli näeme, viib aga jumalakumardamise erinevus tragöödiani.

Loe IMs 3:9, 10; 4:9. Võrdle Aadama reageeringut Kaini omaga siis, kui Jumal neid küsitles pärast kummagi patustamist. Mis on sarnane? Mis on erinev?

Märkad, et Aadama emotsioonid on Kaini omadega võrreldes teistsugused. Adam paistab olevat segaduses, ehmunud ja häbenev (1Ms 3:10), kuid Kain on vihane (1Ms 4:5), küüniline ja tõrges (1Ms 4:9). Nõrga vabanduse esitamise asemel, nagu Adam tegi, räägib Kain jultunud vale.

Meeleheitest tuli mingil määral siiski esile lootus ja optimism. Seti sünniga mõtleb Eeva jälle, et ta on sünnitanud töötatu (1Ms 4:25). Nimi „Sett“ tuleneb sõnast, mis tähendab „panema“ või „andma“, ning sama sõna kasutatakse 1Ms 3:15 Päästja kohta, kes pidi maole koha kätte näitama ja tema pea purustama. 1Ms 3:15ga veel paralleele tõmmates kirjeldab Eeva oma uut poega „seemnena“ Aadama asemel. Seega, isegi keset niisugust meeleheidet ja tragöödiat ning sedamööda, kuidas suur võitlus hea ja kurja vahel edasi levib, klammerdusid inimesed ikkagi vabaks ostmise mõtte külge. Mis meil ilma selleta oleks?

Kujutle Aadama ja Eeva leina oma poja surma pärast, mis isenesest oli juba piisavalt halb, kuid sellele liitus veel tõsiasi, et teine poeg tappis ta. Niisiis kaotasid nad kaks poega. Kuidas õpime ränga õppetunni, et patul on tagajärjed, mis lähevad palju kaugemale kui vahetu patt ise?

Loe 1Ms 6:1–13. Mil moel näeme siin väljendumas suurt võitlust headuse ja kurjuse vahel, ainult et nüüd veel tugevamalt kui varem?

Veeuputuses näeme ühe ja teise loomistee osalist tagurpidikäiku; paljud sellest, mida Jumal oli teineteisest lahutanud, tuuakse nüüd jälle kokku. Veed ülal ja veed all, meri ja kuiv maa, vee-elukad, linnud taeva all ning maa peal liikuvad loomad saavad kõik kokku. Maa näib saavat tagasi „tühjaks ja paljaks“ (1Ms 1:2).

Hoolimata kurjusejõudude sellisest näivast võidust, tegutseb endiselt Jumala loov vaimusuurus. Tema paneb alguse uuele loodule jällegi erinevate elementide lahutamise teel. Esiteks teeb Ta vahet Noa (õige ja vaga mehe) ning tolle aja inimeste vahel, kelle kurjus on suur ja kõik mõtlemised kurjad, pahelised ja vägivaldsed (võrdle 1Ms 6:8, 9 ja s-d 5, 11–13). Siis teeb Jumal Noale ülesandeks ehitada hiiglaslik laev. Seejärel eraldab ta väikese grupi inimesi, linde ja loomi – ning paneb nad laeva varjule, nii et nad elaksid üle selle, mis tulemas on. Jumala armule toetudes elu jätkub ning uus maailm tärkab vana raasukestest. Tegemist on uue loomisega.

Kuid see pole kuigi täiuslik. Mõni aeg pärast veeuputust, kui Noa ja tema pereliikmed jälle oma elu sisse seavad, tuletatakse meile meelde inimliku headuse nõtrust. Noa jääb purju ja ilmnevad häbiväärsed asjaolud (1Ms 9:20–27). Nii et isegi ühel usukangelasel (vaata Hb 11:7) on oma halvad hetked. Siis võitlus jätkub ja mitte ainult massiivses mõõtkavas, vaid ka üksikisikute südames.

Piibel ütleb veeuputuse kohta, et see on nagu elu kustutamine maalt (1Ms 7:4). Sarnast väljendit kasutatakse Piiblis mujalgi, kui kirjeldatakse Lunastaja tegevust pattude andestamisel (Js 25:8; 43:25; Ps 51:3). Kustutatakse ära kas meie elu või meie patud. Kuidas näitab see ilmne reaalsus, kui must-valged need probleemid tegelikult on?

Aabrahami (kelle nimi oli alguses Abram) tuntakse tema ustavuse poolest, kuid tema elukogemused räägivad rohkem Jumala ustavusest tema vastu.

Jumal oli Aabrahamile kaks korda kinnitanud, et ta saab poja. Esimest korda ütles Jumal seda siis, kui Aabraham oli 75 aastat vana (1Ms 12:2, 4), teist korda ütles Ta seda umbes kümme aastat hiljem (1Ms 13:16).

Lõpuks, pärast Aabrahami komistamisi, sündis töotuse laps – lepingu laps – ja paljastus Jumala ustavus oma aeg-ajalt vankuva sulase vastu (vaata 1Ms 17:19, 21; 1Ms 21:3–5).

Loe 1Ms 22:1–19. Missugune lootus ilmneb siin kogu suure võitluse juures?

„Jumal andis Aabrahamile niisuguse korralduse selleks, et proovida tema usku, kuid ka selleks, et selgitada talle evangeeliumi reaalsust. Kohutava sisevõitluse valulikke päevi lubati tal kogeda selleks, et ta võiks oma kogemuse kaudu pisutki mõista selle ohvri suurust, mille tõi inimese lunastamiseks igavene Jumal. Ükski teine läbikatsumine poleks põhjutanud Aabrahamile taolist hingepeina kui teadmine peatsest poja ohverdamisest. Jumal ohverdas oma Poja tegelikult, Tema Poeg suri piinarikast ja häbistavat surma. Inglise, kes nägid pealt Jumala Poja alandust ja hingevalu, ei lubatud vahele astuda nii nagu kord Iisaki puhul. Kellegi hää ei hüüdnud: „Küllalt!“ Aukuningas ohverdas oma elu langenud inimkonna eest. Kas Jumal oleks saanud anda paremat tõendit oma lõpmatust armastusest? „Tema, kes oma Poegagi ei säästnud, vaid loovutas tema meie kõikide eest, kuidas ta ei peaks siis koos Pojaga meile kõike muud kinkima?“ (Rm 8:32).

Aabrahamilt nõutud ohver oli kõnekas talle endale ja järeltulevatele sugupõlvadele, kuid ka taeva ja teiste maailmade patuta olevustele. Kristuse ja Saatana vahelise võitluse tander, kus viiakse täide lunastusplaani, on universumi õpperaamat. Kuna Aabraham polnud täielikult uskunud Jumala töotustesse, oli Saatan süüdistanud teda inglite ja Jumala ees lepingu tingimuste rikkumises ja väitnud, et tal polnud seetõttu enam õigust lepinguga määratud õnnistustele. Jumal soovis tõendada kogu taeva ees oma sulase ustavust, selgitada täpse kuulekuse olemust ning avada veel täielikumalt lunastusplaani.“ – Ellen G. White, *Patriarhid ja prohvetid*, lk 154, 155.

Võitlus Jumala eesmärkide ja isikliku vastuhaku vahel areneb edasi Jaakobi ja Eesavi loos. Vanal ajal oli kombeks, et esimesena sündinud poeg saab isa õnnistuse (esmasünniõiguse) enne isa surma. See tähendas suuremat osa perekonna varandusest; nii hakkas vanim poeg vastutama perekonna heakäekäigu eest.

Eesav vihkas oma venda Jaakobit pärast seda, kui vend temalt selle suure au välja pettis, ning kavatses Jaakobi pärast isa surma tappa (1Ms 27:41). Rebeka saatis Jaakobi ohutuse mõttes ära, mõeldes, et mõne päeva pärast on kõik jälle korras (1Ms 27:43, 44). Mõnest päevast sai 20 aastat ning Rebeka ei näinudki enam Jaakobit.

Loe 1Ms 28:12–15. Missugune suur lootus peitub selles unenäos?

Aabrahamile antud töotusi korrates kinnitas Jumal Jaakobile, et plaanidega oli kõik joones. Kuigi Jaakobi teguviis näis eiravat Jumala plaane, oli Jumal tema jaoks ometi sealsamas. Jaakobil aga tuli 20 aastat taluda petta saamist äia poolt, esmalt oma abielus, siis palga poolest (1Ms 29:20, 23, 25, 27; 31:7). Kummalisel kombel näisid kõik need aastad, mida ta teenis oma naise pärast, olevat nagu üksikud päevad; samal ajal mõtles Rebeka, et Jaakob on tema juurest ära (1Ms 29:20).

Kui Jaakob otsustas koju tagasi pöörduda, jälitas teda esmalt Laaban (1Ms 31: 25, 26) ja siis tuli talle vastu Eesav 400 mehega. Mõlemas olukorras oli Jaakobi elu ohus ja Jumalal tuli kaks korda vahele astuda, et teda päästa; kõigepealt ütles Ta unenäos Laabanile, et Laaban ei teeks Jaakobile kurja (1Ms 31:24), siis oli Ta see, kes võitles Jaakobiga ja vigastas ta (1Ms 32:24–30). Vaatepilt, kuidas Jaakob kepile toetudes Eesavi suunas tuli, jättis Eesavile mulje, et Jaakob ei kujuta ohtu. Kingitused olid juba eele saadetud ja Jaakob rääkis hoolikalt valitud viisil ning kõigest sellest näis olevat küllalt, et parandada lõhe kahe venna vahel. Viimati näeme neid koos oma isa matmas (1Ms 35:29); nii et igasugune Eesavi varasem plaan Jaakob pärast matuseid tappa oli nüüd unustatud.

Vaata kogu seda valu ja kannatust, mida niisugused rumalad valikud nendele inimestele tõid, nii süütutele kui ka süüdlastele. Kuidas õppida mõtlema, mõtlema, mõtlema, enne kui tegutseme?

Jaakob oleks Eesavilt väärinud palju hullemat, arvestades sellega, kuidas ta Eesavit kohtles, ning midagi sarnast näeme ka Joosepi ja tema vendade loos.

Siin näeme jälle, kuidas vend vihkab venda, sest ühe vastu on rohkem poolehoidu näidatud (1Ms 37:3, 4). Kirju kuub polnud tehtud mingist triibulisest voodilinast. Vastav sõna teksti originaalkeeles annab mõista, et tegemist oli kalli rüüga, mida kandsid kuninglikust soost isikud, mis oli ilmselt kaunistatud rikkaliku tikandi ja värvika näputööga ning mille valmistamiseks võis kuluda isegi terve aasta.

Siis kui Joosep jutustas vendadele oma unenägudest (1Ms 37:5–11), kasvas vihkamine ja kadedus tema vastu veelgi. Seega sepiitsesid nad esimesel võimalusel plaani, kuidas temast vabaneda (1Ms 37:19, 20). Küllap õnnitlesid vennad üksteist selle puhul, kui kerge oli Joosepit nende elust kõrvaldada. Kellelgi polnud aga aimugi, kuidas Jumal olukorda kasutas, selleks et neid aastaid hiljem päästa.

Loe 1Ms 45:4–11. Mis oli see suurem plaan, mida Joosep nägi? Millele tema peamiselt keskendus?

Mõtles, mis toimus Joosepi mõtteis siis, kui ta sammus noorukina, käed ahelais, kaameli taga ning vaatas lapsepõlvkodu mäekühmude poole, kuni need kaugusse kadusid. Seejärel pandi ta oksjonile, kus uudishimulikud ostjad teda lähedalt uurisid, käperdasid ja alandasid, enne kui tema eest pakkumise tegid. Paljud on loobunud oma usust palju väiksema alandamise ja kannatuste ees, kui see.

Joosep võinuks valida kibestumise ja Jumala-vastaseks muutumise, kuid ta tegi hoopiski valiku säilitada oma usku keset sellist südantlõhestavat heitlemist, mil suur võitlus tuli tema oma elus vägagi draamaatilisel kujul esile. Varsti pandi ta teenima riigi ühe tähtsaima sõjamehe majapidamises ning Jumala õnnistuse all võitis ta peagi oma peremehe usalduse (1Ms 39:1–4). Lõpuks sai orjast üks Egiptuse juhte.

Vaatamata siin loos avalduvatele uskomatult sassis peresuhtetele, vaatamata äraandlikkusele ja kurjusele, on Joosepi lool õnnelik lõpp. Kuidas aga hoida usku rikkumatuna ja olla armulise suhtumisega siis, kui asjaolud ei näi pöörduvat nii heaks, nagu läksid Joosepi puhul?

Edasiseks uurimiseks: Kahtlemata, nagu need lood näitavad, ei tule elu siin maal keset suurt võitlust alati nii välja, nagu meie oleksime tahtnud. Näiteks ei kujutanud Aadam ja Eeva oma vastsündinuid kätel hoides ette, et üks neist tapab teise. Sippora tulevik, kui ta Moosesega abiellus, ei kujunenud kindlasti selliseks, nagu tema kujutles. Ja kas arvate, et Lea abieluaegne elu oli see, millest ta tüdrukukesena unistanud oli? Noore Jeremija lootused ja taotlused – millised iganes need olid – ei sisaldanud kindlasti söimata saamist, karistuse kandmist ja omaenda rahva poolt reeturiks tunnistamist. Ning eks oleksid Taavet ja Batsebagi eelistanud teistsugust lugu kui see, mis lõpuks lahti rullus (Uuri ja soovis pole kahtlustki)? Kuidas oli lugu Jeesusega? Muidugi, Jeesus tuli siia maale selleks, et surra; see oli peaasi. Kuid oma inimlikust küljest, sellest küljest, et Ta sündis samast mullast nagu meie, sellest küljest, mis hüüatas Ketsemanis: „Mu Isa, kui see on võimalik, siis möödugu see karikas minust...” (Mt 26:39) – olla piitsutatud, põlatud, pilgatud ja saada 33aastaselt risti löödud pole kindlasti see, mida keegi ootaks. Kahtlemata saab elu meid määrada ja määriski. Kuid see ei peaks meid üllatama, või kuidas? Mida me ootame langenud ja patusest maailmast? Paradiisi? Eeden on ammu kadunud. Kuid Eeden tuleb tagasi ning kui see on käes, siis on erinevus selle vahel, milline on meie elu nüüd ja milline see saab olema siis, otsatult suurem kui vahe meie praeguse elu ja lootuste vahel.

Küsimused aruteluks:

1. Millised on märkimisväärsed erinevused ödede-vendade puhul, kes säilitasid usu Jumalasse, võrreldes nendega, kes ei säilitanud?
2. Kui ühe pere laste rivaalitsemine ja armukadetsemine näib olevat suurem kui Jumala plaanid tänapäeva pere jaoks, siis kuidas on võimalik näha positiivset homset? Mida saab teha teie koguduse perekondade jaoks, et aidata neil näha Jumala suuremat eesmärki nende jaoks?
3. Mida saab teie kogudus teha inimeste jaoks, kes tunnevad, et nad on üksi siin maailmas ning nende elu on mõttetu ega oma mingit väärtust?
4. Isegi siis, kui sinu elu ei tule välja niisugune, nagu oled lootnud, siis kuidas saab igavese elu töötus takistada pettumust sind üle ujutamast?

Siamaani on lugu olnud selline: Samantha on elevil, et saab töötada Amazonase džunglis medõena Luzeiro misjonilaevukesel ja küla kliinikus – olla ainsaks arstiabi andjaks tuhandetele jõe ääres elavatele inimestele. Sageli seisab ta silmitsi meditsiiniliste hädalukordadega, milles ta sõltub täielikult ainult Jumalast. Ühel õhtul saabus kliinikusse mees, kelle käsi oli mässitud verisesse riidetükki.

„Mis juhtus?“ küsis Samantha mehelt.

„Jahvatasin,“ vastas mees, „ja mu käsi sattus lõiketerade vahele.“ Samantha ja tema abiline Gloria puhastasid käe hoolikalt ära, võidsid seda antibiootikumi sisaldava salviga ja sidusid uuesti tihedalt puhta sidemega kinni. Kui nad koos mehega palvetasid, teadsid nad, et mees vajas palju kõrgema taseme ravi, kui see, mida nemad olid suutelised pakkuma, ja nad palusid Jumala abi.

Mõni minut hiljem olid kliiniku ees ema, isa ja nende kümneaastane poeg. Poissi oli salvanud jalga surucucu, mürgine madu – üks kõige mürgisemaid madusid Amazonasel.

„Kui kaua aega tagasi teda hammustati?“ küsis Samantha.

„Umbes viis tundi tagasi,“ tuli vastus.

Samantha oli rabatud. Igasuguse meditsiinilise kirjanduse põhjal pidanuks poiss juba tükk aega tagasi surnud olema. Ta andis poisile ruttu abi, tehes kõik, mida suutis, et mürgi levimist peatada.

Perekond oli püüdnud poissi ise ravida, pannes hammustuskohale kohvi ja käskides poisil süüa mao saba, lootuses, et see kaitseb teda. Siis, kui poiss nõrgemaks jäi, otsustasid vanemad ta kliinikusse tuua. Samantha teadis, et ainult ime tõttu oli poiss elus ning ellu jäämiseks vajas ta jumalikku abi. Samuti teadis ta, et nii poiss kui ka mees tuleb viia lähimasse haiglasse, kuhu oli tavalist paati kasutades kaheksa tunni tee. ADRA kiirpaadi, Jessie Halliwelliga, saanuks selle maa läbida kahe tunniga.

Kuigi kiirpaat oli selgelt eelistatum, võttis see palju kütust ja ära oleks kulunud kogu kliiniku kuu aja varu. Kütusevaru oli hoitud hädajuhtumiteks, mis võisid esile tulla nüüd, mil Lõuna-Ameerika Divisjoni ametnikud olid neis paigus ringkäigul ning pidid tulema sellessegi piirkonda kliiniku ja küla asju korraldama.

Teades, et kaks inimelu olid ohus, astus Herbert Kalbermatter, Brasiilia ADRA juht Amazonase piirkonnas, külastusgrupi juurde ja selgitas olukorda. Kohe käskisid nad tal kütuse kasutusele võtta ning ütlesid, et neil endil tuleb usaldada Jumalat, kes kaitseb.

Oli juba pime ja sadas vihma, kui Samantha, tema kaks patsienti ning poisi ema ronisid Jessie Halliwellile, et võtta ette kiire kahetunnine reis lähimasse haiglasse. Alla kallav vihm segunes jõest ülespaiskuvate piiskadega, kui paadike ja tema kallihinnaline last jõge pidi kiirustas. Samantha tegi oma parima reisijate eest hoolitsemisel ning palvetas lakkamata, et Jumal sekkuks.

Konflikt ja kriis: kohtumõistjad

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Km 4. ptk; Km 6. ptk; Km 14. ptk; Hb 11:32; 1Sm 2:12–25; 8:1–7.

Meelespeetav tekst: „Ja Hanna palvetas ning ütles: „Mu süda rõõmutseb Issandas, mu sarv üleneb kõrgele Issandas. Mu suul on lai naeratus mu vaenlaste üle, sest ma olen rõõmus sinu abi pärast“ (1Sm 2:1, NKJV).

Kohtumõistjate aeg oli Jumala rahva ajaloos korratuse ajajärk. Jumala rahvas tegi seda, mis Jumala oli silmis kuri, Issand „müüs“ nad rõhujatele, rahvas kisendas Issanda poole ning Issand äratas päästja, kes tõi maale rahu. See tähendab, nii kauaks, kuni sama kurb ring jälle algas.

Deboora, üks Iisraeli kohtumõistjatest, vääris märkimist kindluse tõttu, mida ta enda ümber olevatele meestele sisendas. Tema ja Jael olid kangelannad ajal, mil mehed vajasid julgustamist kartlikkuse ja usupuuduse tõttu. Suure võitluse teema kerkib jälle esile ka Gideoni loos, mil Jumala rahvast vaevas võimatu ebaõiglus.

Simson oli üks viimastest kohtumõistjatest. Pärast teda langes rahvas anarhiasse ja lootusetusesse. Ta oli tõrges kangelane; tegelane, kes oli rohkem huvitatud naiste tagaajamisest kui Jumala järgimisest – vastav oma kaasmaalastele, kes olid rohkem huvitatud ebajumalate kummardamisest kui Issanda teenimisest.

Saamuel toob rahvale lootust. Tema ajal pandi alus uuele juhtimisstruktuurile ning üheks tema viimaseks tööks oli võida tulevane kuningas Taavet.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 23. jaanuariks.

Deboora lugu lisab suure võitluse teemasse huvitavaid üksikasju. Näeme siin Jumala rahvast, kes kannatab rõhumise all ja seisab silmitsi võimatute väljavaadetega. Sama paralleel, mida täheldasime Ilm 12. peatükis, uskumatult ülekohtuses võitluses seitsme peaga lohe ja vastsündinud lapsukese vahel (*vaata 1. nädala teisipäevast osa*).

Peategelasteks on selles loos Kaanani kuningas Jaabin, tema sõjaväe pealik Siisera ning naisprohvet ja kohtumõistja Deboora (kohtumõistjana lahendas ta tsiviilvaidlusi vastaspoolte vahel), kellel oli oma aja naise kohta ebatavalisel määral autoriteeti ja mõjukust.

Loe Km 4. ptk. Mil moel näeme siin avaldumas suure võitluse teemat? Kes töid lõpuks Iisraelile võidu, vaatamata oma väärtusetusele?

Selle loo kangelannaks on Heberi naine Jael, kes ei karda ennast samastada Jumala rahvaga ning kel oli otsustav osa Jumala vaenlaste võitmisel. Tema tegude üle tänapäevasest vaatenurgast otsustada ei ole kerge. Viimane, mida tegema peaksime, on aga tema tehtule toetudes õigustada pettuse ja vägivalda kasutamist selleks, et oma eesmärgideni jõuda, ükskõik kui õiged need eesmärgid ka ei oleks.

Võitlusele eelnevas arutelus kinnitab Deboora Baarakile, et see lahing on Jumala oma (kindlasti kaja suurest võitlusest). Kasutatakse kaht tegusõna, kirjeldamaks, kuidas Jumal seda teeb (Km 4:7) Tema „juhhib“ (selle sõna kaastähenduseks on kala võrku püüdmine) Siisera Kiisoni jõe äärde, kus Ta „annab“ Siisera Baaraki kätte. Deboora tänulaul (Km 5. ptk) paljastab nii mõnegi üksikasja. Siisera vankrid kiskusid ränga vihmasaju tõttu kiiva kitsastel läbipääsuteedel Kiisoni jõe lähistel. Taevas ja pilved „tilkusid“ ning mäed „uhkasid“ (NKJV) vett (5:4, 5), põhjustades äkilise veetulva, mis pühkis ära palju vaenlase sõdureid (5:21), ja Iisrael vabastati.

Mõtle usaldusele, mis oli nendel sõjameestel Deboora suhtes. Kuigi see on teatud tasandil hea (ilmselgelt), miks peaksime olema alati ettevaatlikud selle suhtes, mil määral me kedagi usaldame?

Loe Km 6:1. Mis siin toimub? Vaata Km 6:10.

Pärast Deboorat tundis maa rahust rõõmu järgmised 40 aastat, aga peagi olid nad jälle rõhujate käes. Sel korral olid rõhujateks midjanlased, kes koos oma liitlastega tavatsesid siseneda Iisraeli ning hävitada kogu vastkülvatud vilja ja röövida neilt elatise (Km 6:3–5). Iisrael muutus väga kehvaks ning kisendas Issanda poole (Km 6:6, 7). Nad mõistsid, et neile meelepärased jumalad olid nüüd kasutud.

Loe Km 6:12–16. Mida ütles Issanda ingel Gideonile ja kuidas Gideon reageeris? Kas ta poleks mitte pidanud teadma, miks nad sellises olukorras olid? Vaata Km 6:7–10.

Vaatamata Gideoni kaebamisele, mis ei olnud õigustatud (nad olid sõnakuulmatud; seepärast neid rõhuti), oli Jumal valmis nad jälle vabastama, kuid sel korral Gideoni kaudu. On vägagi huvitav, et Jumal nimegab Gideoni „tubliks meheks“, kuigi Gideon pidas ennast hoopis kellekski teiseks: „Oh Issand, millega mina Iisraeli päästan? Vaata, minu tuhatkond on kõige nõrgem Manasses ja mina olen noorim oma isa peres“ (Km 6:15). Kahtlemata oli Gideoni tugevuse ülioluliseks osaks tajumine, et ta oli tähtsusetu ja nõrk.

Pööra tähelepanu sellelegi, mida Gideon Jumalalt Km 6:36–40 küsis. See tähendab, et olles teadlik nende vastu olevatest olukordadest ja oma enese nõrkusest, otsis ta erilist kinnitust Jumala kohalolust. Nii on meil siin mees, kes tajub täielikult oma äärmist sõltumist Issandast. Km 7. peatükist võime lugeda Gideoni imestusväärsest edust Jumala rahva rõhujate üle ja sellest, kuidas Jumal Iisraeli päästis.

Miks valis Issand oma pääste teostamiseks langenud inimesed? Ta võinuks ju kutsuda kohale „rohkem kui kaksteist leegioni ingleid“ (Mt 26:53), et teha seda, mida Iisrael tol ajal vajab? Missugune osa on meil, langenud inimestel, nii suures võitluses kui ka evangeeliumi levitamises?

Rindejoon headuse ja kurjuse vahel on Simsoni loos ähmane. Tema elu algab muljetavaldaval moel – Issanda ingel annab teada, et ta peab olema sünnist peale nasiir. Ingel juhendab Simsoni vanemaid, kuidas valmistuda selle erilise lapse ilmaletulekuks. Emale antakse korraldus mitte juua alkoholi ega süüa keelatud toitu (Km 13:4, 13, 14; vaata ka 3Ms 11. ptk). Jumalal olid Simsoniga tõepoolest erilised plaanid, aga kahjuks ei tulnud asjad välja nii hästi, nagu pidanuks.

„Just meheikka jõudes – ajal, mil ta oleks pidanud hakkama täitma oma jumalikku ülesannet ja olema kõige enam ustav Jumalale – sidus Simson end Iisraeli vaenlastega. Ta ei kaalunud, kas ta saab end oma väljavalituga ühendades paremini Jumalat austada või takistab teine tal täitmast eluülesaanet. Jumal on töötanud anda tarkust kõigile, kes otsivad esmalt Tema au; neile aga, kes tahavad rahuldada ainult oma ihasid, pole antud mingit töötust.“ – Ellen G. White, *Patriarhid ja prohvetid*, lk 563.

Loe Km 14:1–4. Kuidas on võimalik, et Jumal kasutas Simsoni nõrkust naiste vastu „põhjusena vilistite vastu“? (4. s).

Simson läks „vilistite vastu“ mitu korda, alati vihase vastusena isiklikele solvangutele. Esmalt tappis ta 30 meest ning tõi nende riided oma pulmapeole, et tasuda võlg (Km 14:19). Seepeale, kui tema naine anti peiupoisile, hävitas ta nende viljasaagi (Km 14:20; 15:1–5). Siis tappis Simson palju vilisteid kättemaksuks vilistitele, kes tapsid tema naise ja naise isa (Km 15:6, 7, 8). Kui vilistid püüdsid selle teo eest kätte tasuda (Km 15:9, 10), tappis Simson eesli lõualuuga 1000 meest (Km 15:14, 15). Lõpuks, oma pimedaks tegemise eest tõmbas ta kaela nende templi ning tappis nii 3000 vilistit (Km 16:21, 28, 30).

Rääkige vigasest kangelasest. Simsonis näib olevat väga vähe sellist, mida meie peaksime matkima, ja ometi loetletakse teda Hb 11:32 koos vägagi kõrgesti austatud isikutega. On ilmne, et selles loos on enamat, kui silm näeb. Mõtles sellele, mida Jumal oleks saanud Simsoniga teha. Kuidas on lugu meiega? Kui palju rohkem saaksime teha meie, kui oma võimalikkuse ellu rakendaksime?

Selle asemel, et jutustada tohututest vaenlase armeedest, kes Jumala rahvast ähvardasid, räägib lugu Rutist meile midagi väiksemat: ühest perekonnast, mis sureb peaaegu välja, aga ei sure ka – hoopis kosub. Kuigi selles loos peitub kaks suuremat teemat – Jumala loodu hävib ja Tema rahvast ähvardab oht – jutustab Ruti raamat ka suurest võitlusest isiklikul tasandil, kus seda tegelikult alati peetakse.

Pole üllatav, et Juudamaa kannatas kohtumõistjate ajal näljahäda tõttu (Rt 1:1; 5Ms 28:48; 32:24; vaata ka Km 17:6; 21:25). See oli märk sellest, et lepingurahvas oli Jumala hüljanud. Patt ja vastuhakk olid muutnud piima ja mett voolava maa viljatuks kõnnumaaks, kuid Ruti raamatus „külastas“ Jumal seda maad ning pani sellele jälle elu sisse, „andes neile leiba“ (Rt 1:6).

Kui Elimelek, tema naine Noomi ja nende kaks pojakest algselt Moabi-maale läksid, tegid nad seda sellepärast, et soovisid tulevikku. Vaenlase maa pakkus mingiks ajaks kergendust, kuid kui abikaasa ja kaks poega olid surnud, otsustas Noomi lõpuks koju tagasi minna.

Loe Rt 1:8, 16, 17. Mida tähelepanuväärset on selles, et Rutt tahtis minna koos Noomiga?

Rutt oli pärit vaenuliku rahva hulgast, kes oli mitmel puhul püüdnud Iisraeli hävitada, kuid tema otsustas määratleda ennast Jumala rahva kaudu ning teenida nende Jumalat. Lisaks sellele leidis ta oma uuel kodumaal poolehoidu, mitte ainult Boase silmis (Rt 2:10), vaid ka teiste silmis, kes teda tundsid (Rt 2:11). Boas oli veendunud, et Jumal oli Ruti poolt (Rt 2:12), ja astus oma imetluses sammu edasi – nõustus temaga abielluma (Rt 3:10, 11).

Samas oli olemas ka Boasest lähem sugulane, kellel oli kõigepealt õigus nõuda surnud mehe maa endale, juhul kui ta abiellub Rutiga. Lähem sugulane polnud aga teise mehe naisest huvitatud, sest see segas tema majanduslikke plaane (Rt 4:6). Siinkohal õnnistas tunnistajate kogu Rutti, võrreldes teda Iisraeli ajaloo suurte naistega (Rt 4:11, 12). See õnnistus täitis siis, kui Rutist sai Messia esiema (Rt 4.13, 17; Mt 1:5, 6).

Ärge mitte rääkigegi mõnest elavad-õnnelikult-siinemaani loost. Kahjuks pole selliseid Piiblis kuigi palju. Muidugi pole selliseid ka väljaspool Piiblit just liiga palju. Siingi võime näha, kuidas elu möönadest ja lainetusest hoolimata jääb Jumala tahe lõpuks peale; ning see on hea sõnum kõigi jaoks, kes Teda armastavad ja usaldavad.

Mis on Saamueli raamatu algusel tegemist suure võitlusega? Jumala kätetööle ei ole otsest ohtu ning piiril pole suuri sõjavägesid. Rünnak on palju peenekoelisem, kuid sama reaalne.

Loe 1Sm 2:12–25. Kuidas näeme headuse ja kurjuse pörkumise tege-
likkust neist kurbadest salmidest?

„Ehkki ta [Eeli] oli seatud valitsema rahvast, ei suutnud ta valitseda oma perekonda. Eeli oli järeleandlik isa. Rahu ja mugavust armastava mehena ei suvatsenud ta hakata oma autoriteediga korrigeerima laste pahelisi harjumusi ja kirgi. Selle asemel, et lapsi korrale kutsuda või karistada, allus ta nende soovidele ning laskis neil toimida omatahtsi.“ – Ellen G. White, *Patriarhid ja prohvetid*, lk 575.

Vastandina neile näeme üht preestrirüüs poisikest (1Sm 2:18, 19), kes, täpselt nagu Jeesus, „edenes kasvus ja meeldivuses niihästi Issanda kui inimeste juures“ (1Sm 2:26; Lk 2:52). Sellest Saamuelist sai mõistagi tugev ja ustav Iisraeli juht. „Ja kogu Iisrael Daanist kuni Beer-Sebani sai teada, et Saamuelist oli saanud ustav Issanda prohvet“ (1Sm 3:20).

See aga ei tähenda, et kõik oleks hästi läinud. Riik seisis silmitsi vilis-
tite sissetungiga ja Eeli kaks poega tapeti. Vilistid võtsid enda valdusesse Jumala laeka ning 98aastane Eeli suri, kui neid uudiseid kuulis (1Sm 4:14–18).

Kahjuks pidi Saamuel otsa vaatama samale probleemile, millele Eeli: pojad ei järginud tema samme ustavuses ja tões (1Sm 8:1–7).

Saamuel tähistab üleminekupunkti Jumala rahva ajaloos. Tema oli viimane kohtumõistja ja juhtkuju suure võitluse arengus. Tema kindel mõju juhtis rahvast kriitilisel ajal. Kahju, et ta pojad ei käinud tema jälgedes, kuid Jumal ei sõltu inimlikest sugupuudest. Saamueli poegade ärataganemise tõttu nõudsid rahvavanemad kuningat – mitte just parim ettevõtmine, nagu järgmiste sajandite ajalugu näitab.

**Vaatamata sellele, kas meie kodune elu on hea või halb, vastu-
tame selle eest, keda me suures võitluses teenime. Ükskõik, mil-
liseid vigu sa oled teinud, miks pead alati meeles pidama, et täna,
nüüd, pole veel hilja Issandaga kõik asjad korda ajada? Homme
võib olla liiga hilja, kuid täna mitte.**

Edasiseks uurimiseks: Piibel on tuntud selle poolest, et see ei vabanda inimese pattu, inimlikku kurjust. Kuidas saakski seda teha ja samal ajal inimsoo olukorda õigesti kujutada? Üks eriti terav kirjeldus inimlikust kurjustest leidub 1Sm 2:12–25, kus Eeli pojad kõrvutatakse noore Saamueliga. 1Sm 2:12 loeme: „Eeli pojad olid kõlvatud, nad ei tahtnud tunnistada Issandat.“ Pööra kõigepealt tähelepanu vastandusele: piibliaegses elus oli sugupuul tähtis osa ja selle põlvnemise puhul on „Eeli pojad“ nüüd saanud hoopis „pahareti (Beliali) sooks“. Belial on mitmetähenduslik sõna, mida kasutatakse erinevates vormides ja kontekstides peaaegu alati negatiivses mõttes. Tegelikult on see seotud heebrea sõnatüvega, mis tähendab „ei“ või „mitte“ või „ilma“. Belial ise tähendab „tühi“, „kasutu“ ning seda kasutatakse ka muudes kohtades samamoodi nagu Eeli poegade puhul; see tähendab, et teisigi inimesi nimetati „pahareti sooks“ (eesti k), „Beliali poegadeks“ (KJV; 2Aja 13:7; 1Kn 21:13). Õp 6:12 võrdsustatakse see kõlvatu, nurjatu inimesega (muus muistses Lähis-Ida kirjanduses peetakse Beliali Saatana teiseks nimeks). Peaaegu igal kasutuskorral Piiblis esineb see negatiivses tähenduses. Jumala näo järgi loodud inimolevused tehti eesmärgiga ja elumõttega, kuid Piibli järgi olid seesugused inimesed ometi kõik „tühised mehed“. Missugune traagiline elu raiskamine! Me kas oleme Issanda poolt ning teeme midagi, millel on tema jaoks mõte ja siht, või oleme lõpuks tühised. See kõlab mõistlikult, võttes arvesse, et kogu meie olemasolu ja elueesmärk tuleb ainult Temalt.

Küsimused aruteluks:

1. Piibel teeb selgeks: suures võitluses ei ole keskteed, me oleme kas ühel või teisel poolel, Kristuse või Saatana poolt. Ometi ei avane elu, nagu teame, alati selliste selgete ja ilmsete kontrastidena, on ju nii? Mõnikord ei tea me kuigi kindlalt, milline otsus on õige või milline vale; isegi kõlb-lusküsimustes. Pole sugugi kerge alati otsustada, mida teha. Mil viisidel saame otsida juhtimist, mis aitaks meil langetada õige valiku siis, kui ühel või teisel puhul polegi nii kerge teada, mis on „õige“ valik?

2. Mismoodi on inimene, kellele oled alt üles vaadanud, sulle kuidagi pettumuse valmistanud? Ja samas, mismoodi oled sa võib-olla ise valmistanud pettumuse kellelegi, kes vaatas kord sulle alt üles? Mida oled sellistel puhkudel õppinud usu, usalduse, armu ja inimliku puud-likkuse kohta?

Siamaani on lugu olnud selline: Samantha on medõde Amazonase džunglis. Sageli seisab ta silmitsi hädaolukordadega, mil tal tuleb täielikult sõltuda Jumalast. Ühel õhtul tuli kliinikusse mees, kelle käsi oli jäänud lõiketerade vahele, ning poiss, keda oli salvanud mürkmadu. Ainus võimalus nende elu päästa oli toimetada nad kiirpaadiga lähimasse haiglasse, mis asus kahe tunni tee kaugusel.

Viimaks jõudis salgake lähimasse linna, Manacapurusse. Poiss viidi kohalikku haiglasse, kuid mees toimetati edasi suuremasse linna, Manausse. Sinna minekuks kulus veel umbes kaks tundi ning seal võis ta saada abi eriarstidelt.

Samantha ei näinud seda meest enam, kuid nädala pärast sai ta külastada haiglas olevat poissi. „Ta tundis ennast nii hästi! Ja ma mõistsin, et meie kiire tegevus oli tema elu päästmiseks ülioluline. Kui meid poleks olnud seal teda aitamas, oleks ta surnud. Kui ma nüüd seda poissi näen, mõtlen ma, et Jeesus on imetusväärne! Tema pani olukorra üle oma käe ja päästis kaks inimest. Ma ei tea, kuidas öelda, kui võrd imeline see on – see oli tõeline kingitus Jumalalt. Poiss on nüüd terve, talle meeldib jalgpalli mängida, ja meie saime teda aidata.“

Elu selles külas pole kerge – vett on piiratud koguses ja elektrit samuti (kolm tundi päevas), ei mingit telefoni- ega internetiühendust ning väga vähe kokkupuuteid välismaailmaga. Sageli kulub Samanthal nädalaid, enne kui ta oma pereliikmetega ühendust võtta saab.

Kuid ta ei mõtle ebamugavustele. „Olen siin just õigel ajal. Ma tunnen, et mu elu on muutunud – minu mõttelaad ja kõik. Tajun nüüd, mis elus tegelikult tähtis on. Saan palju paremini Jeesusest aru ja usun, et Tema tõi mind siia. Ma saan aidata inimesi, saan pakkuda neile päästet. Jeesus kasutab mind selleks, et aidata kaasinimesi, ja siis õnnistab Ta mind veel rohkem, kui mina anda suudan!“

Praegu töötab Samantha Amazonase piirkonnas ühe aasta. Pärast seda kavatseb ta minna tagasi koju, kui Jumal just teisiti ei määra. „Mina ei tea veel Tema plaane,“ ütleb ta. „Tahan lihtsalt kuulata Jeesuse häält – „sul on vaja jääda, sul on vaja minna“. Kuid ma tean, et mu elu on muutunud, ja siis, kui lähen tagasi, olen teistsugune inimene. Olen kuulnud Jeesust rääkimas ning tahan lihtsalt kasutada oma oskusi ja oma tööd selleks, et tuua päästet kaasinimestele.“

Teistele, kes misjonitööle minekut kaaluvad, annab Samantha sellise nõuande: „Kui mina esimest korda misjonitööle üle arutlesin, siis mõtlesin, et võib-olla vaid nädalaks või kuuks, kuid siin olen õppinud, et misjonitegevus muudab kogu su elu ja Jeesusel on plaan sinu elu jaoks! Tavatsesin mõelda, et hästitasuv töö, auto ja korter on kõik väga tähtsad, kuid nüüd suudan näha, et võrreldes sellega, mida Jeesus minu jaoks tähendab, on muu kõik väga väike. Kuulake Jeesust ja võib-olla muudab Tema ka kogu teie elu.“

Gina Wahlen, Misjonilugude toimetaja.

Võitlus jätkub

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: 1Sm 17:48–51; 2Sm 11:1–27; 1Kn 18:21–30; 2Kn 19:21–34; Est 3:8–11; Ne 1. ptk.

Meelespeetav tekst: „Ja ma jutustasin neile, kuidas mu peal oli olnud mu Jumala hea käsi, ja ka neist sõnadest, mis kuningas mulle oli öelnud. Siis nad ütlesid: „Võtkem kätte ja ehitagem!“ Ja nad kinnitasid oma käsi selleks heaks tööks“ (Ne 2:18)

Kui võrdleme Taaveti, Eelija, Hiskija, Estri ja Nehemja elu, tõuseb pinnale üks ja sama teema: Jumal suudab kasutada silmapaistmatuid inimesi kurjuse tulva tagasihoidmiseks. Nende lugude kaudu võime näha, et tohututele takistustele vaatamata pole meil vaja ülevoolava kurjuse all värisema lüüa. Me võime jääda püsti, kuid ainult Jumala väes, kes on ustav oma lepingutootustele, neile töotustele, mis täitisid meie jaoks Jeesuses. Kui Jumala rahvas peab Tema tugevuses vastu, võivad nad näha, kuidas kurjusejõud ei ole nii võimsad, et lõpuks võidutseda.

Tähelepanu kese ja väljakutse meie jaoks on tunda rõõmu Tema päästest. Keset arvutuid väljakutseid, milles me end mõnikord leiame ja mis on meist väga palju suuremad, ei ole see alati arusaadav. Tunda rõõmu Jumala päästest enne, kui väljakutse tuleb, on pigem usu ja Jumala teenimise tegu, mitte selle loogiline tagajärg, mis meie ümber toimub. Teisalt on Jumala usaldamine selle tõttu, mida Kristus on meie heaks teinud, tegelikult ainus loogiline asi, mida teha saame.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 30. jaanuariks.

Elu on keerukas, ja seda seetõttu, et meie inimestena oleme keerukad. Kujutle – universumi Looja Jumala näo järgi tehtud olevused, kes siis ennast rikuvad. Pole ime, et meie võimekus nii heaks kui ka kurjaks võib jõuda märkimisväärse tasemeni. Ning ei ole lihtsalt nii, et mõnel inimesel on kõrge „headuse“ tase, samas kui teised, kahjuks, langevad äärmisse rikutusse. Mõlemad äärmused võivad hoopiski avalduda ühes ja samas isikus! Suur sõnum on see, et keegi, kes on ühel korral olnud elu madalseisus, võib Jumala armu tõttu teha suuri asju Tema ja kogu inimkonna jaoks. Muidugi saab juhtuda ka vastupidi: need, kes on kõrgustikel, võivad langeda sügavustesse. Saatan on reaalne, suur võitlus on reaalne ja kui me ei ole ühenduses Issandaga, siis võivad parimadki meist langeda vaenlasele saagiks (1Pt 5:8).

Loe 1Sm 17:43–51. Millised Taaveti suust välja tulnud sõnad on väga tähtsad selleks, et mõista tema võitu? Vastandina loe 2Sm 11:1–17. Millist teravat kontrasti me sama mehe puhul siin näeme? Mis tegi sellise vahe?

Sama Taavet, kes sai jagu hiiglaslikust Koljatist, on Taavet, kellest sai jagu tema enda himu ja ülbus. Kui palju naisi sellel mehel juba oli? Ning ta näeb veel ühte naist, *abielunaist*, ja kuhu jääb äkitselt jutt, et „see on Issanda võitlus“ (1Sm 17:47) või et „Iisraelil on Jumal“ (1Sm 17:46)? Kui oli aeg, mil Taavet vajas rohkemat, kui ainult teadmist, et „see võitlus on Issanda võitlus“, kui tal oli vaja võidelda Jumala sõjavarustuse abil, siis ei olnud see aeg mitte eesliinil Tammeorus, vaid omaenda südamesopis, kus meis kõigis möllab suur võitlus.

Tulles mõistusele pärast kohutavat pattulangemist Batsebaga, jätkus Taavetil südamevalu ja süütunnet eluajaks. Tema kurbus pani ta kirjutama 51. psalmi, kus ta anub puhast südant (12. s) ning lähedaste suhete taastamist Jumalaga (11. ja 12. s). Suures kosmilises võitluses on kuulsad mehed sama haavatavad nagu ühiskondlikult seisundilt madalaimad: ometi on Jumal valmis töötama kõikidega, kes tõeliselt kahetsevad.

Mõtle endale, just praegu – võidutsemised, pettumused, võidud, kaotused. Kuidas saad rakendada ellu kummagi loetud loo õppetunnid, ükskõik kus sa just praegu oled?

Tisbelane Eelija on saanud üheks värvikaimaks tegelaseks Püha-kirjas. Esiteks kohtume temaga, kui ta seisab ehmunud kuninga ees ja räägib, et järgmisel kolmel aastal ei saja vihma (1Kn 17:1). Kuningale ligineda ega tema juurest põgeneda ei olnud põrmugi kerge, kuid see karune mees nahkvööga (2Kn 1:8) lihtsalt lipsab valvuritest mööda, edastab sõnumi Jumalalt ja ruttab siis mägedesse, mis olid umbes 12 kilomeetrit kaugemal.

Need olid Iisraeli põhjapoolsele kuningriigile kurvad ajad. Valdav osa rahvast oli hüljanud Issanda Jumala (1Kn 19:10) ja teenis selle asemel viljakusjumalaid. Öelda, et vihma ei tule, oli otsene väljakutse Baalile, kes andis rahva meelest vihma, et tagada rohkelt viljasaaki ja kariloomi, mis tegi talunikud rikkaks. Religioossed riitused keskendusid ülekaalukalt viljakusele ja tulule.

Järgmise kolme aasta jooksul on viljakusjumalad impotentsed. Siis astub Eelija jälle kuninga palge ette ning palub, et nii tema kui ka Baali ja jumalanna Ašera (viljakusjumalanna) prohvetid saaksid oma kaardid avada – 1 mees 850 vastu (1Kn 18:17–20).

Siis, kui päev saabub ja rahvahulk Karmeli mäele koguneb, pöördub Eelija rahva poole sõnadega: „Kui kaua te lonkate kahe arvamuse vahel?“ (1Kn 18:21, NKJV). Valitakse härjavärsid ja valmistatakse ette ohverdamiseks ning inimesed ootavad, soovides näha, kumb jumal on piisavalt võimas, et vastata tulega taevast. Härjavärss oli vana-aja viljakusreligioonis kangeimaks vahendiks. Kindlasti näitavad viljakusjumalad oma tugevust.

Loe 1Kn 18:21–39. Jättes kõrvale siin oleva suure võitluse ilmse tege-likkuse, küsigem: mida tahtis Eelija tõeliselt näha Iisraelis toimumas ja miks on see meie jaoks tänapäeval nii asjakohane?

Kn 18:37 ütleb seda kõike. Ime, nii muljetavaldav, kui see ka oli, polnud eesmärk ise; eesmärgiks oli Iisraeli ustavus lepingule. Märkad ka, kes pöörab tagasi nende südame. Issand ise, *juba enne seda, kui ime aset leidis*. Kuid Jumal ei sunni südameid jõuga Tema poole tagasi tulema. Ta saadab oma Püha Vaimu ja inimesed, vastates Vaimule, langetavad kõigepealt otsuse pöörduda tagasi Tema juurde; ainult siis, Tema jõus, saavad nad oma valiku järgi tegutseda. Tänapäeval pole lugu teisiti. Üksnes Jumala vägi kannab hoolt igauhe südamelöökidest, kuid Ta ei sunni mitte ainsatki löövet südant endale järgnema.

Hiskija oli Juuda kuningas siis, kui uus maailmavõim, Assüüria, alistas põhjapoolse kuningriigi, Iisraeli, ning hajutas selle elanikud Mesopotaa-miat pidi laiali (2Kn 18:9–12). „Seda, mida Ta enam ei saanud teha nende läbi nende isade maal, püüdis Ta teostada nende pillutamisega paganate sekka. Veel tuli täita Tema plaan kõigi nende päästmiseks, kes tahtsid omaks võtta andestuse inimkonna Päästja kaudu. Iisraeli tabanud häda-dega valmistas Jumal tee Tema au ilmnemisele rahvaste hulgas.“ – Ellen G. White, *Prohvetid ja kuningad*, lk 292.

Mõni aasta hiljem pööras Assüüria kuningas Sanherib oma tähele-panu Juudale ning alistas kõik selle kindlustatud linnad ja nõudis ränka andamit (2Kn 18:13–15). Kuigi Hiskija tühjendas templi ja palee väaris-asjadest, ei rahuldunud Assüüria kuningas sellega ning saatis ametnikud läbi rääkima Jeruusalemma allaandmise asjus.

Assüürlased mõnitasid rahvast, hoiatades, et kuna ümberkaudsete rahvaste jumalad ei päästnud noid Assüüria käest, siis miks arvavad juudid, et nende Jumal sellega paremini hakkama saab? (Vaata 2Kn 18:28–30, 33–35.)

Selle peale tegi Hiskija ainsat, mis tal võimalik oli – ta palvetas (2Kn 19:15–19). Jumal oli juba kasutanud Jesajat Hiskija julgustamiseks (2Kn 19:6) ning nüüd saatis Jumal prohveti jälle kuninga juurde.

Loe 2Kn 19:21–34, eriti salmid 21, 22. Mis on Jumala sõnum oma rah-vale keset kohutavat kriisi?

Kõige selle tulemust oli näha siis, kui tohutu suur Assüüria armee Jeruusalemma all laagri üles lõi. Ümberpiiratud linnas olevad hirmu-nud elanikud tõusid ühel hommikul üles ega näinud mitte seda, kuidas pealetungiv armee otsustava rünnakuga linna kaitsest läbi murrab, vaid märkasid hoopis, nii kaugele, kui silm ulatus, surmavaikuses maas lama-vaid sõdureid (2Kn 19:35). Häbistatud Assüüria kuningas läks koju vaid selleks, et leida seal oma lõpp oma kahe poja kää läbi (2Kn 19:36, 37).

Kuidas õppida ka keset kõige arakstegevamaid ja näiliselt või-matumaid olukordi usaldama Issandat? Miks tuleb meil alati hoida meeles suurt plaani, eriti siis, kui asjad ei lõpe – vähemalt praegu – iga kord heal viisil?

Tänapäeval on meil nii raske (ja kahtlemata on sama keeruline olnud eri kultuuridest pärit inimestel sajandite jooksul) saada aru tavadest ja kommetest muistses Pärsia impeeriumis, kus Estri lugu toimub. Üks on aga kindel: Issand kasutas seda impeeriumi Iisraeli rahvale antud lepingu töötuste täitmise protsessis; nende töötuste, mis viisid tagasi Aabrahami (vaata 1Ms 12:1–3; Js 45:1, 2; 2Aja 36:23).

Noor juudi neiu Ester leidis, et temast oli saanud kuninganna. Kuigi tema tõus ladvikusse oli päris erinev sellest teest, milline oli näiteks Joosepil Egiptuses ja Taanielil Babüloonias, oli ta seal (nagu ka Joosep ja Taaniel), kus Issand tahtis, et ta oleks, ning Jumal kasutas teda võimsalt, sellisel viisil, mis näitab, kuidas suure võitluse teema ajaloos esile tuleb.

Loe Est 3:8–11. Pidades meeles, et Jumalal olid juudi rahva jaoks plaanid, eriti seoses Messia tulekuga, siis millised võinuksid tagajärjed selle käskkirja edu korral olla?

„Kuningas ei mõistnud, kui kaugeleulatuvad tagajärjed oluaks sellise käsu täielikul täidesaatmisel. Selle plaani varjatud autor Saatan püüdis maa pealt hävitada need, kes hoidsid alal tõelise Jumala tundmist.“ – Ellen G. White, *Patriarhid ja prohvetid*, lk-d 600, 601. Ja neist samadest inimestest ju pidi tulema maailma Päästja.

Vägaagi kaasahaarav on mõte, et see probleem algas kellegi/millegi jumalana austamise pärast (vaata Est 3:5, 8) ning teatud inimrühma keeldumise tõttu teha võimalolijate seaduste ja kommete kohaselt. Ehkki lõpuajal on kontekst küll teistsugune, on tõelisus selle taga – suur võitlus Kristuse ja Saatana vahel – ikka sama ning need, kes püüdlevad Jumalale ustavaks jäämise poole, vaatavad otsa millelegi sarnasele, millele siin juudid. Meid on hoiatatud, et maa ajalugu lõpetavate sündmuste juures antakse välja käskkiri, mis kuulutab, et „tapetakse igaüks, kes ei kummarda metsalise kuhu“ (Ilm 13:15). Üks, mida me ajaloost õpime, on see, et me ei õpi ajaloost.

Miks on nii, et kaldume väga sageli umbusaldama neid, kes on meist erinevad? Miks peaks loomise ja lunastamise suured tõed, tõed, mis näitavad kõikide inimeste väärtust, näitama meile, kui-võrd väär selline suhtumine on? Kuidas puhastada oma süda sellest kohutavalt vigasest kalduvusest?

Nehemja lugugi jõuab meieni ajast, mil Iisraeli riik enam poliitilise üksusena ei eksisteerinud, kuid oli olemas võõrastesse maadesse laiali pillutatud ülejäänute näol. Jumal aga on alati ustav oma lepingutöötustele, ka siis, kui inimestel luhtus elamine lepingu nendepoolse osa järgi.

Loe Ne 1. ptk. Mis on selle palve tagamaa? Mismoodi meenutab see Taanieli palvet Tn 9:4–19? Mis on mõlemal juhul palve ajendiks ja kuidas see toob esile kogu suure võitluse draama?

Kuningas annab Nehemjale armulikult loa minna kodumaale ja ehitada üles Jeruusalemm. Kodumaale jõudnud, veedab Nehemja esimesed päevad lihtsalt vaadeldes. Ta püüab linnast ülevaadet saada öösel, kuid kõik kohad on kiviprügi hunnikuid nii täis, et ta ei jõua kaugele (Ne 2:14); nii läheb ta linnast välja, et müüre sealt silmitseda (Ne 2:15).

Loe Ne 2:16–18. Mida sa arvad, kuidas veenis Nehemja rahva juhte alustama tööd millegi kallal, mida nad võimatuks pidasid? Mida õpetab Nehemja meie kogudusele täna?

Kuigi Nehemja ei rääkinud rahva juhtidele kohe, miks ta oli tulnud, oli nii mõnigi inimene rahulolematu ning tegi kõik, et takistada igasugust tööd, mida Jeruusalemma ülesehitamiseks teha (Ne 2:10, 19, 20). Kui müüride parandamise töö algas (Ne 3. ptk), siis need muulastest ametnikud „vihastusid ja olid väga pahased“ (Ne 3:33) ning ilkusid jõupingutuste üle (s-d 34, 35). Kui nad nägid, et Jumala rahvas võttis oma tööd tõsiselt (38. s), läksid nad raevu ja kavandasid rünnakut (4:1, 2).

Vägagi kerge oleks olnud taanduda; ometi, hoolimata igasugustest nende töö vastu tehtud salasobingutest, jätkasid nad visalt. Jumalat usaldades nägi Nehemja müüri ülesehitamist ning jättis vaenlaste ähvardused Jumala hoolde (Ne 6:14, 15).

Me seisame kõik takistuste ees. Kuidas teame, millal taanduda ja millal jätkata?

Edasiseks uurimiseks: Nagu sel nädalal õppisime, näitab Jumala Sõna ilma kahtluseta ikka ja jälle Jumala ustavust oma rahva suhtes. Muidugi, sel ajal, kui sündmused toimusid, ei olnud see ustavus paljudel juhtudel alati ilmselge. Vaadeldud kirjanekute puhul saame meie näha lugu algusest lõpuni; nii mõnigi asjasse segatud tegelane, näiteks hetiit Uurija, ei näinud seda. Täna oleme üleni suures võitluses sees sama kindlalt, nagu olid inimesed, kellest õppisime. Ning mitte ainult nemad, vaid ka paljud teised, sama tõelised kui need, kes on piiblitekstidesse jõudnud, kuid kes ei näinud alati nii head lahendust. Just seepärast on meie kui kristlaste jaoks väga tähtis meeles pidada, eriti siis, kui ajad on karmid (nagu need sageli olla võivad), Pauluse suurepäraseid sõnu: „Seepärast me ei tüdi, vaid kuigi meie väline inimene kulub, uueneb seesmine inimene ometi päev-päevalt. Sest see praeguse hetke kerge ahistus saavutab meile määratu suure igavese au, meile, kes me ei pea silmas nähtavat, vaid nähtamatut, sest nähtav on mööduv, nähtamatu aga igavene“ (2Kr 4:16–18). Siin püüab Paulus suunata meid millegi poole, mis on üle igapäevasest rügamisest, inimlikest veidrustest ja nõrkustest; ainsa lootuse poole, mis teeb elu millekski enamaks kui vaid õelaks jandiks.

Küsimused aruteluks:

1. Milliseid töotusi on veel Piiblis, mis osutavad põhilisele lootusele? Kogu kokku nii palju, kui saad, ning loe kas üksi olles või klassis need kõva häälega ette ja mõtiskle, millest need räägivad. Missuguse pildi need meile esitavad?

2. Taaveti pattulangemise tegi väga traagiliseks see, et Jumal oli teda nii erakordselt õnnistanud. Ja vaatamata kõigele, mis talle antud oli, *tegi ta ikkagi niimoodi pattu*. Kuid selle asemel, et keskenduda ainult negatiivsele, mõtle ühele positiivsele tahule tema alatus loos: Jumala armule, isegi sellise inimese suhtes, kes nii kõrgelt nii madalale langes. Mida räägib see meile, kui rikkalik ja täielik on vabaks ostmine, mis meil Jeesuses tegelikult on? Kuidas olla kindel, et hoolimata sellest, mida oleme teinud ja kui sügavale langenud, saame – kui me kahetseme, nagu Taa- vet – andestuse?

Amair sündis Manaus – Brasiilia Amazonase regioonis. Varsti pärast tema sündimist vanemad lahutasid ja ema võttis ta endaga Manacapurusse, Amazonase kallastel asuvasse linna. Kuna perekonna äritegevus oli seotud põllumajandusega, kolis Amairi ema lõpuks ühte jõe ülemjooksul asuvasse külakesse, kus ostis suure maatüki.

Samal ajal Amair muudkui kasvas, kuni astus sõjaväeteenistusse. Olles teeninud 15 kuud, oli Amair avatud järgmiseks seikluseks – kullaotsinguks! 1980ndail oli Brasiilias kullapalavik ning kaevureid voolas kokku sinna, kust kulda oli leitud.

Amairi vend elas ühes sellises „kullapiirkonnas“ ja ta kutsus Amairi enda juurde. Amairi teadmata oli vennast saanud seitsmenda päeva adventist. Koos töötades hakkas vend Amairile oma usust rääkima. Just nädal pärast Amairi sinnakanti saabumist sulges valitsus aga kõik kullajahtimiskohad ning mees kaotas töö.

Kuigi pettumus oli suur, jäi Amair teatud ajaks venna juurde ja jätkas õppimist. „Mu vend rääkis mulle Jeesusest ja see tegi mind rõõmsaks. Kaotasin kulla, mida otsisin, kuid leidsin õige kulla!“ Amairi vend pidas talle terve piiblitundide seeria ning üsna pea ristiti Amair seitsmenda päeva adventistide kogudusse.

Kuid siis hakkas südametunnistus teda vaevama. Mis saab teistest pereliikmetest? Kes jagaks taevalist varandust nendega?

Esmalt läks ta oma õe juurde, kes elas Manaus. Venna üllatuseks ja heameeleks oli ka õest saanud seitsmenda päeva adventist. Amair viibis tema juures aasta, mille jooksul õde tema usku veelgi tugevdas.

Umbes sel ajal kohtus Amair ühe noore naisega, Francinette'iga, kes polnud adventist. Teadmata, kuhu see sõprus viia võib, hakkas Amair Francinette'iga sõbrustama, võttes otsuseks võita ta Jumalale ja endale! Need kaks jäid kauaks sõpradeks ning Amair õppis koos Francinette'iga Piiblit. „Esmalt kaisutas ta tõde ja seejärel hakkas ta ka mind kaisutama!“ seletab Amair naeratades. Lõpuks Francinette ristiti ja hiljem need kaks abiellusid. Abielupaar kolis ühte Amazonase ülemjooksul olevasse külla ning hiljem Amairi ema kutsel samasse külakesse, kus ema elas.

Külas vajati kooliõpetajat ja sel ajal teatas Amazonase regiooni valitsus, et iga inimene, kes on lõpetanud nelja-aastase algkooli, võib olla külakooli õpetaja. Amair valiti külakooli õpetajaks.

Amair oli õpetajaks sobiv, kuid ta tahtis õpetada kogukonnale rohkeamat kui vaid lugemist, kirjutamist ja arvutamist. Ta tahtis jagada „Jumala kulda“, mille tema oli leidnud!

Jätkub

Võit kõrbes

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Mt 1:20–23; Jh 9:39; Mt 3:7–12; 4:1–10; 5Ms 34:1–4; Ilm 21:10.

Meelespeetav tekst: „Sest Inimese Poeg on tulnud otsima ja päästma kadunut“ (Lk 19:10).

„Kui Saatan kuulis, et tema ja naise vahel, tema seemne ja naise seemne vahel hakkab valitsema vaen, teadis ta, et tema hävitavat tööd inimese juures tõkestab vägi... Ometi rõõmustasid Saatan ja tema inglid selle üle, et tänu inimese langemisele õnnestub alandada ka Jumala Poega. Saatan väitis, et kuna tema maapealsed plaanid olid seni olnud edukad, on Kristus võidetav siis, kui Ta võtab endale inimolemuse. Nad nurjavad inimkonna lunastuse!“ – Ellen G. White, *Patriarhid ja prohveetid*, lk 66.

Sellel nädalal, kui vaatleme kiusamist kõrbes, näeme tõenäoliselt selgemalt, kui Piiblis kunagi varem on avaldunud, suurt võitlust Kristuse ja Saatana vahel. Nende vahel toimub lausa avalik lahing. Saatan oli väitnud, et maailm on tema oma, ja Kristus tuli seda tagasi võitma. Tema tagasivõitmise keskmes on lunastusplaan. Kui Saatanal ei õnnestunud Jeesust tappa pärast Tema sündimist, püüdis ta inimsoo väljaostmist teist teed pidi saboteerida. Seda näeme kõrbekiusatuste puhul.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 6. veebruariks.

Loe Mt 1:20–23. Mis tähtsus on Jeesusele antud nimel: „Immaanuel“?

Miks tuli Jeesus sellele maale, et „olla meiega“?

Esiteks, Ta tuli taastama võimu, mille Aadam kaotas (Rm 5:12, 15). Näeme vilksatust Jeesuse kuninglikust poolest ja ülemvõimust siis, kui Ta tekitas rahvas vaimustuse (5000 inimest tahtsid Ta kuningaks kroonida), ning siis, kui lapsed laulsid hoosiannasid (ülistusviis, mida kasutati nende puhul, kes päästsid rahva vaenlaste käest). Näeme ka Tema väge loodu üle, näiteks Tema suutlikkust katkisi inimesi jälle terveks teha (näiteks pimedana sündinud mees ja 12 aastat veritõve all kannatanud naine), ja Tema väge looduse üle, nagu näiteks siis, kui Ta vaigistas tormi ning käskis tuulel ja lainetel vaibuda.

Teiseks, Ta tuli kohut mõistma ja kuradi tegusid hävitama (Jh 9:39; 1Jh 3:8). Kui sageli me imestame, miks kurjus õilmitseb? Jeesus kõneleb ebaõiglusest ning kinnitab, et lõpp on näha. Deemonid tunnistasid, et Jeesusel oli nende üle võim. Aeg-ajalt kisendasid nad, kes Ta tegelikult on, mõnikord ennegi, kui Jeesus oli valmis seda avaldama. Ta tõi rahu kurjade vaimude meelevaldas olevatele inimestele ning taastas nende selge mõistuse, samas kui kaasinimesed hirmuga põgenesid.

Kolmandaks, Jeesus tuli maailma otsima ja päästma kadumaläinuid (Lk 19:10) ning võtma ära nende patte (Jh 1:29). Ta oli saanud meie sarnaseks, nii saab ta olla ustav Ülempreester ja anda meid tagasi Jumalale (Hb 2:17). „Patuprobleemi käsilevõtmine, inimeste päästmine, neile armu, andestuse, õigeksmõistmise ja aulisuse andmine – kõik see oli algusest peale selle lepingu eesmärk, mis täitus nüüd Jeesuses Kristuses.“ – N.T. Wright (2009-09-25), *Justification: God's Plan and Paul's Vision* (Kindle Locations 1462–1463: InterVarsity Press. Kindle Edition).

Viimaks, Jeesus tuli, et näidata, missugune on Jumal, et ilmutada meile – ja pealtvaatavale universumile –, missugune on Tema tõeline iseloom (Jh 14:99).

Kuidas saab ja peaks igaüks neist Kristuse tuleku põhjustest õhutama sind koos Issandaga elama ja käima?

Küllap tekitas Ristija Johannese väljanägemine erutussumina kogu piirkonnas. Siin oli nüüd keegi, kes nägi välja nagu prohvet Eelija (Mt 3:4; 2Kn 1:8). Ristija Johannes oli rahva jaoks 400 aasta järel esimene prohvetlik hääl, mida kuuldi. Jumal ei olnud kunagi varem nii kaua vait olnud. Nüüd rääkis Ta jälle oma rahvaga. Ilmselge, et midagi tähelepanuväärset oli toimumas.

Loe Mt 3:7–12. Miks lülitas Ristija Johannes teemad kohtust – viha tuleb (7. s), kirves on pandud puude juurte külge (10. s), rehealune tehakse täiesti puhtaks (12. s) ning aganad põletatakse ära kustutamatu tulega (12. s) – Messia tutvustusse?

Inimesed mõtlesid, et nad elavad viimses ajas. Nad nägid Johannest tulemas kõrbest ja julgustamas neid astuma ristimises läbi Jordani voolude. See oli pisut nagu uus Egiptusest väljatulek ning märjaks saamine (mitte aga mööda kuiva jõekallast sammumine) oli vajalik selleks, et saada puhtaks ja valmis uue Töotatud Maa jaoks, mispuhul Messias ise juhib nad võidule roomlaste üle ja edasi Jumala igavesse riiki, millest rääkisid prohvetid. Vähemasti mõtlesid paljud inimesed sedamoodi.

Kuid ei Johannes ega Jeesus juhtinud poliitilist liikumist; tegemist oli lunastussündmusega. Kui Luukas selgitab seda, mida Johannes tegi, siis tsiteerib ta Jesajat, kes kirjeldab vangipõlves olijaile tee rajamist, et naasta Töotatud Maale (Lk 3:3–6). Jeremija selgitab selle erilise tee tegemise põhjuseid: muuta see hõlpsalt käidavaks ühiskonna haavatavamatele liikmetele – pimedatele, jalututele, lapseootel olijaile, väikelastega emadele – ning kõikidele teistele, kes soovivad naasta Töotatud Maale, et nad seda teha saaksid (Jr 31:7–9). Pole ime, et inimesed hulgakaupa Johannese juurde tulid; nende lootus löi lõkkele, et ka nemad seatakse valmis Jumala suureks päevaks, mis neile peagi saabub.

Päev tuli aga sel viisil, mida paljud neist ei oodanud, mitte sellepärast, et neile poleks sellest räägitud, vaid seetõttu, et nad ei mõistnud Pühakirja mõtet (Lk 24:25–27).

Ustavatel inimestel olid seoses Issanda esimese tulemisega sügavad väärarusaamad. Kuidas saaksid ustavad inimesed lõpuajal vältida sügavaid väärarusaamu Tema teise tuleku laadi kohta?

Loe Mt 4:1–3. Mis siin toimub ja miks? Kuidas näeme suurt võitlust siin esile tulevat?

Kui Jeesus läks kõrbesse, kus Teda kiusati, läks Ta sinna Jumala Vaimust juhitud. Ta ei pannud end välja kiusatusele. Ta läks kõrbesse, et olla üksinda ning mõtiskleda oma missiooni ja töö üle. Paastumise ja palve kaudu soovis Ta end ette valmistada sellel valuteel käimiseks, mida Tal tuli astuma hakata. Ent Saatan teadis, et Õnnistegija oli läinud kõrbesse, ja ta leidis, et nüüd oli parim hetk Talle läheneda.“ – Ellen G. White, *Ajastute igatsus*, lk 114.

Selle vahel, mis on kirja pandud Jeesuse kiusatustest ning iisraellaste Egiptusest lahkumisest ja kõrberännakust, on põnevad paralleelid. Olles läinud läbi vee, rändas Jeesus kõrbesse ning 40 päeva jooksul ei söönud ta midagi ja Teda pandi proovile. Sarnaselt läksid iisraellased läbi vee (Punase mere), sisenesid kõrbesse, kus neil polnud leiba, ning jäid sinna 40 aastaks. Pööra tähelepanu seda kirjeldavale lõigule 5Ms 8:2, 3: „Ja tuleta meelde kogu teekonda, mida Issand, su Jumal, sind on lasknud käia need nelikümmend aastat kõrbes, et sind alandada, et sind proovile panna, et teada saada, mis on su südames: kas sa pead tema kāske või mitte! Tema alandas sind ja laskis sind nälgida!“

Evangeeliumi aruanne ütleb, et 40 päeva pärast oli Jeesus näljane (Mt 4:2). Siis ilmus keegi „abipakkumisega“, pisut samamoodi, nagu Iiobi lohutajad. Tegemist polnud esimese korraga, mil Saatan kujutas ennast kellegi raskustes olija „aitajana“. Sakarja 3. peatükk talletab loo ülempreestrist Jeruusalemma ülesehitamise ajal pärast Babüloonia vangipõlve. Nägemuses Jumala ees seistes ilmus keegi tema paremale kaele. Kellestki paremal pool seisja oli alati usaldusväärseim sõber, et ta saaks kaitsta ja valvata ükskõik millise võimaliku ründaja eest. Kuid loodetav parema-käe mees Sakarja 3. peatükis polnud keegi muu kui „süüdistaja“, kes esitas ennast usaldusväärse sõbrana.

Sama juhtus Jeesusega kõrbes. See, kes tuli „appi“, paljastas ennast siis, kui ütles: „Kui sa oled Jumala Poeg, siis ütle, et need kivid saaksid leibadeks“ (Mt 4:3). Jumala juurest tulnud ingel poleks kahelnud Jeesuse jumalikkuses.

Märkad veel kord, kuidas Jeesuse vastusel (Mt 4:4) on seos Egiptusest väljatulekuga: „[Jumal] söötis sind mannaga, mida ei tundnud sina ega su vanemad, et teha sulle teatavaks, et inimene ei ela üksnes leivast, vaid inimene elab kõigest, mis lähtub Issanda suust“ (5Ms 8:3).

On küll väga tähtis kiusatusele mitte saagiks langeda, kuid kui palju tähtsam on tagada, et sa isegi kogemata ei juhiks kedagi teist kiusatusse?

Esimesel kiusatusel on paralleelid Egiptusest väljatuleku järgse kõrberännakuga, kuid selle juured on pattulangemises. Jeesus, kes seadis tähtsaimaks ustavuse Jumalale, mitte aga isule järele andmise, võitis tagasi selle, mille Adam hea ja kurja tundmise puu juures kaotas. Kuid selleks, et sillutada täielikult kuristikku, kuhu inimsugu oli Aadama ajast peale langenud, pidi Jeesus minema läbi veel kahest kiusatusest.

Matteuse sõnade kohaselt viis Saatan teise kiusatuse puhul Jeesuse templi kõrgeimasse kohta, arvatavasti kagunurka, kust paistis järsk jäärak. Jälle tuli mõnitav ütlus „Kui sa oled Jumala Poeg“, mis näitas, et kiusaja ei olnud Jeesuse sõber.

Mida Saatan siin tegelikult saavutada püüab? Kas see oleks midagi tõestanud, kui Jeesus oleks alla hüpanud? (Mt 4:5–7).

Jeesust ei huvitanud odavad teatraalsed võtted. Tema usaldus Jumalasse oli ehtne, mitte miski, millega hakkama saades kaasinimestele muljet avaldada. Jeesuse täielik usaldus oma Isasse avaldus selles, et Ta jättis taeva ja sai inimolevuseks, talus meelepaha, vääritimõistmist, avalikku alandamist ja ebaõiglast surma (vaata Fl 2:5–8). See oli Tema saatuse ja Ta oli selleks täielikult valmistunud. Tema eluülesandeks oli võita tagasi maailm, mille Adam ja tema järeltulijad kaotasid. Jeesuses täitusid kõik lepingutootused ning maailm pidi saama võimaluse päästeks.

Jälle vastas Jeesus: „Kirjutatud on.“ Jälle tsiteeris Ta Moosese viiendat raamatut ning seostas taas oma kogemuse Egiptusest väljatuleku kogemusega: „Ärge ajage kiusu Issandaga, oma Jumalaga, nagu te temaga ajasite Massas kiusu“ (5Ms 6:16). Massa oli koht, kus iisraellased kaeblesid kibedalt vee puudumise pärast ning Mooses lõi kaljut, et neid veega varustada. Sellele kogemusele hinnangut andes tähendas Mooses, et rahvas oli „Issandat kiusanud, öeldes: „Ons Issand meie keskel või ei ole?““ (2Ms 17:7). Jeesus teadis muidugi paremini ega langenud sellesse pettusesse, ka siis mitte, kui kurat viskas sõnad „kirjutatud on“ (Mt 4:4, 6) Talle tagasi.

Alati pole kerge näha piiri imeväärse Jumala usaldamise ja liialt enesekindla oleku vahel selles, mida palvetades Issandalt ootame. Kuidas oled sina õppinud üht teisest eristama? Esita oma vastus hingamispäeval klassis.

Matteuse versioonis keskendus esimene kiusatus söögiisule ning teine Jumalaga manipuleerimisele, aga kolmas oli otsene väljakutse Kristusele, Tema kuninglikkusele ja Tema peamisele missioonile maa peal.

Loe Mt 4:8–10; 5Ms 34:1–4 ja Ilm 21:10. Milline tähtsus on „määratu suure mäe tipul“, kuhu Saatan Jeesuse viis?

Otsustades selle järgi, kuidas Piibel kasutab mõistet väga kõrge mäe tippu mineku kohta, et näha kuningriike, võime aru saada, et Jeesuse rännak polnud vaatamisväärsuste külastamine. Sellise stsenaariumi juurde kuulub prohvetlik nägemus. Mäetipust vaatab Mooses Töötatud Maad sellisena, nagu see hiljem oli, ning Johannes näeb tulevast Uut Jeruusalemma. Sarnaselt näeb Jeesus rohkem kui lihtsalt muistse Rooma-aegse maailma riike. Märkad, et Saatan näitab kõike selle parimas valguses. Ta näitab varandusi ja veetlust, mitte aga kuritegevust, kannatusi ja ebaõiglust.

Siis ütleb Saatan: „Selle kõik ma annan sinule, kui sa maha langed ja mind kummardad“ (Mt 4:9). Samamoodi, nagu Saatan vedas ninapidi Aadamat ja Eevat, söötes neile ette soovi saada Jumala sarnaseks (kuigi nad juba olid Tema näo järgi loodud), väitis Saatan silmakirjalikult, et tema oli Jumal, et selle maailma riigid kuulusid ainult temale ning väikese austusavalduse eest võib ta need hoobilt anda Jeesusele (vaata Lk 4:6; võrdle Ps 2:7, 8).

See katsekivi keskendub truudusele. Kellele peaks inimsugu oma truudusevande andma? Eedenis, kui Adam ja Eeva andsid selle maole, andsid nad tegelikult oma truuduse Saatanale, ning see nakkus levis kiiresti kõigisse järeltulevatesse põlvkondadesse. Ilma otsese jumaliku sekkumiseta saanuks suur võitlus otsustatud Saatana kasuks. Inimsugu ja võib-olla kogu elu maal poleks jätkunud. Panused olid nii suured.

Märkad, et Jeesus, nagu ka Joosep Pootifari naise puhul, ei lubanud kurjusel enda juures peatuda. Jeesus käsutas Saatana minema. Joosep seda teha ei saanud, seepärast kõrvaldas ta ennast võimaliku kurja juurest (1Ms 39:11, 12). Milline selge õppetund ka kõigile meile.

Kõigi kolme kõnealuse kiusatuse puhul kasutas Jeesus enda kaitseks Pühakirja. Mida see praktilises mõttes meie jaoks tähendab? See tähendab, kuidas saame siis, kui vaatame kiusatusele otsa, kasutada Pühakirja selleks, et saavutada samasugused võidud?

Edasiseks uurimiseks: Kuigi võib leida kirjanikke, kes on sajandite jooksul suure võitluse teemat puudutanud, ja kuigi nii mõnegi tänapäevase evangeelse kiriku liikmed vaatlevad seda mõtet järjest lähemalt, ei ole kellelgi teisel niisugust sügavat maailmanägemust suurest võitlusest, nagu on seitsmenda päeva adventistide kogudusel. Sõnasõnaline, füüsiline, moraalne ja vaimulik võitlus Kristuse ja Saatana vahel on tõepoolest väga oluline adventmõtlemise tunnus. Ja pole ka ime. Kogu Piibli jooksul on olemas see, mida üks evangeelne kirjanik nimetas „kosmilise sõjakäigu teemaks“, ning mõnikord – täpselt nagu käesoleva nädala õppetükis kõrbekiusatuste kohta – tuleb see teema esile väga ilmsel ja avatud kujul. Mõtet võitlusest headuse ja kurjuse vahel võib näha isegi väljaspool otsest usulist konteksti. Poeet T. S. Eliot kirjutas: „Maailm pöördub ja maailm muutub/üks aga muutumatuks jääb./ Minu kõikide aastate jooksul üks ei muutu,.../ Lakkamatu heitlus Hea ja Kurja vahel.“ – *The Complete Poems and Plays*, 1909–1950 (New York: Harcourt Brace & Company, 1952), lk 98. Saksa ateist Friedrich Nietzsche kirjutas: „Võtkem siis kokku. Kaks vastandlikku väärtust „hea ja halb“, „headus ja kurjus“ peavad maa peal hirmuäratavat võitlust aastatuhandeid.“ – *On the Genealogy of Morals and Ecce Homo* (Vantage Books Edition: Random House, Inc., 1967), lk 52. Prohvetikuulutamise vaimust ajendatud Pühakiri paljastab just seda, selle võitluse ja kaalul olevate igaveste teemade tõelise olemuse.

Küsimused aruteluks:

1. Vaadake klassis läbi vastused kolmapäevase osa küsimusele piiri kohta Jumala töotuste imetlusväärse usaldamise ja jultumuse vahel. Kuidas teha vahet?

2. Kiusatused tulevad paljudes eri vormides ja kujul, suuruses, värvides ja moodustel, igaüks neist hoolikalt kavandatud jõudma meist igaüheni seal, kus oleme. Ja mõistagi on nii, et miski, mis kiusab üht inimest, ei ole kiusatuseks teisele. Lisaks ilmsetele pattudele – millistel palju peenematel viisidel võidakse meid kiusata?

3. Loe läbi Jeesuse kiusamine kõrbes ja alandamine, mis Talle osaks sai. Seda tehes mõtle tõsiasjale, et sama Jeesus oli tõepoolest „Jumal meiega“. Tema oli see, kelle läbi „kõik oli tehtud“ (Jh 1:3). Kuidas hoomata tohutut mõtet, et Jumal – Jumal! – talus sellist hirmuäratavat heitlust meie pärast? Millel muul on sellise suure tõe kõrval veel tähtsust?

Siamaani on lugu olnud selline: Amairi vanemad läksid lahku ning ta kolis koos emaga Amazonase-äärsesse külla. Hiljem teenis ta sõjaväes. Seejärel läks Amair venna juurde, et otsida kulda, kuid leidis hoopis „taevase kulla“. Soovides seda varandust teistega jagada, külastas ta oma õde, hiljem abiellus ja lõpuks kolis tagasi oma kodukülla ning temast sai külakooli õpetaja.

Adventistist sõber sai teada, et Amair ja Francinette olid kolinud sellesse külla, ning ühines nendega, soovides neil aidata seal kogudust rajada. Nad hakkasid igal hingamispäeval ühe või teise jõeäärse puu all koosolekut pidama. Varsti märkasid teised külaelanikud neid ja tahtsid nende jumala-teenistusega liituda. Amair hakkas andma piiblitunde ning grupike kasvas.

Ei kulunud kaua, kui sõnumid sellest jõudsid Amairi emani ja näis, et olukord läks halvemuse suunas. Niipea, kui nad hakkasid kellegagi Piiblit uurima, läks Amairi ema selle inimese juurde ja rääkis talle, et see, mida Amair õpetab, on vale.

„Kuid me uskusime, et Jumal teeb midagi õigel hetkel,“ ütleb Amair. „Inimeste süda olid avatud ja nad võtsid sõnumi vastu.“

Üha rohkem külaelanikke rääkis teistele edasi tõdesid, mida nad Amairiga Piiblit uurides olid avastanud, ning jõe kaldal puu all koos käiv salgake kasvas nii suureks, et nad otsustasid ehitada seitsmenda päeva adventistide kiriku. Pastor kohaliku liidu keskusest tuli uusi usklikke ristima ja kogudust ametlikult organiseerima. Tänapäevaks on koguduses, mis algas ühest perekonnast, juba 113 liiget.

Kui Amairi ema nägi, kui kiiresti adventkogudus kasvas, võttis ta ühendust oma preestriga ja palus, et too rajaks sellesse külla katoliku kiriku. Tema isiklik elu jooksis aga puntrasse ning varsti läks ta lahku ka oma teisest abikaasast. Katoliku kiriku rajamisest ei tulnud midagi välja.

Heidutatud ema otsustas külast minema kolida. Hämmastaval kombel olid aga kuuldud piiblitunnid teda mõjutanud. Ta oli hakanud aru saama seitsmenda päeva hingamispäeva tõest, kuid tal oli häbi seda pidada. Siis, kui ta uude kohta kolis, hakkas ta salaja hingamispäeva pidama („Jumala Isa jaoks,“ ütles ta), jätkas aga kirikus käimist pühapäeval („Jeesuse jaoks“).

Jumal jätkas tema südames töötamist ning pärast tervet piibliuurimiste seeriat võttis ta vastu kogu adventsõnumi ja tuli ristimisele. Siis pöördus ta tagasi oma külla, et rääkida kõigest oma vendadele ning julgustada neid omaks võtma „varandust“, mida tema ja Amair olid leidnud.

Üheks kolmeteistkümnenda hingamispäeva annetuse projektiks on ehitada „ujuv kirik“, mida kasutada selleks, et jõuda enamate inimesteni Amazonase eraldatud külates. Rohkemate jutustuste lugemiseks ja info saamiseks külasta veebilehte <https://am.adventistmission.org/mq-adult>.

Kirja pannud Gina Wahlen, Misjonilugude toimetaja.

Jeesuse õpetused ja suur võitlus

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Mt 11:29; Rm 4:1–6; Mt 13:3–8, 18–23; Mt 7:21–27; Jk 2.17; Mt 7:1–5.

Meelespeetav tekst: „Tulge minu juurde kõik, kes olete väevatud ja koormatud, ja mina annan teile hingamise“ (Mt 11:28).

Siis, kui mõtleme suurest võitlusest, kaldume mõtlema sellest tohutust, kõige üle võlvuvas mõistes. Tegemist on suureplaanilise vaatega. Seda võib nimetada „metanarratiiviks“ – looks, mis katab ja selgitab suurt osa tegelikkusest, vastandina ühe kohaga seotud loole, mis selgitab midagi palju kitsapiirilisemat. Näiteks on Paul Revere'i kuulus sõit kohalik lugu, võrreldes palju tähtsama ja laiema Ameerika revolutsiooniga.

Ja ometi, olgu suure võitluse teema ükskõik kui tähtis ja kõikehaa-rav ning selle tülüküsimused ükskõik kui mõõtmatud, võideldakse see läbi igapäevaselt, siin maa peal, meie enda elus, selles, kuidas suhtume Jumalasse, kiusatusse ja kaasinimestesse. Just nii, nagu see avaldab mõju inimeste igapäevasele elule – mõnikord suurel määral, tähtsate ja suurte poliitiliste ja majanduslike sündmuste kaudu –, vaatame igaüks otsa samale suurele võitlusele.

Selle nädala õppetükis vaatleme osa Jeesuse õpetustest. Need keskenduvad väga elulähedastele ja praktilistele küsimustele, millega me kõik kimpus oleme, püüdes teada Jumala tahtmist ja käituda suures võitluses vastavalt sellele.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 13. veebruariks.

„**Võtke** enda peale minu ike ja õppige minult, sest mina olen tasane ja südamelt alandlik ja te leiate hingamise oma hingedele“ (Mt 11:29). Kuidas toob Tema „ikke“ enda peale võtmine meie hingele hingamise?

See pakkumine osutab isiklikule mõõtmele Jeesuse palju laiemas missioonis vabastada inimesed vaenlasest. Tema sõnad on tegelikult kohandus Jeremija öeldust, kes töötas inimestele hinge hingamist juhul, kui nad tulevad tagasi oma isade usu juurde, selle asemel, et pöörduda ümbritsevate rahvaste paganlusse (Jr 6:16).

Mõiste „hingamine“ on Pühakirjas väga mitmekülgne. See algab Jumalaga. Tema hingas siis, kui Ta lõpetas oma loomistöö (1Ms 2:2). Tema hingamine (puhkamine) pani alguse hingamispäevasele hingamisele, mida igal nädalal tähistati.

Puhkust pühitseti ka iga-aastaste pühade aegu (näiteks 3Ms 16:31), igal seitsmendal aastal „maa täieliku puhkeajana“ (2Ms 23:11) ning igal 50. aastal juubeliaastana, mil orjad vabastati ja võlad kustutati (3Ms 25:10).

Hingamist sai hinnata siis, kui Jumal oli oma rahvaga (2Ms 33:14), kui „ei ole vaenlast ega hädaohu ähvardust“ (1Kn 5:18) ega ühtki vaenajat (5Ms 25:19). Hingamisest tunti rõõmu maal, mille Jumal oma rahvale andis (Jos 1:13), eriti siis, kui inimesed tulid tagasi vangipõlvest ja maapaost (Jr 30:10). Hingamist jagati külalislahkusena muulaste suhtes (1Ms 18:4) ja seda nauditi püsikindla pereelu näol (Rt 1:9; Öp 29:17).

Ent hingamist pole Jumala rahva jaoks vangipõlves (2Ms 5:4, 5; Nl 1:3). Hingamine põgeneb õelate juurest, kes, nagu mässav merigi, ei saa hingata (Js 57:20). Ainus puhkus, mida sellised inimesed oodata saavad, on surm ja haud (Ib 3:11, 13, 16, 17, 18). Ilm 14:11 esitab ka võimsa hoiatuse nende hingamise suhtes, kes on lõpuajal suures võitluses vald poolal.

Hingamine, mida Jeesus pakub, on väga helde kingitus. See sisaldab hingamispäeva kui anni, mis võimaldab meil võtta aega Loojaga olemiseks. Hingamise pakkumine, mille Kristus teeb, tunnistab tõsiasja, et oleme hälbinud ning et Tema parandab meid igati. Ja siis, kui komistame (nagu me teeme), on meil ikkagi kinnitus, et meie Päästja poolal on hingamispaik.

Kuidas, lisaks hingamispäevale, õpime veel rõõmu tundma hingamisest, mida Jumal meile pakub? Kuidas leiame Jeesuses hingamise oma hingeale? Vaata ka Rm 4:1–6.

Jeesuse tähendamissõnas külvajast peitub suure võitluse teema. Loetledes nelja tüüpi reageeringuid evangeeliumi sõnumile, saab selgeks, et maailm on mitmekesisem kui lihtsalt „head“ ja „halvad“ inimesed. Elu on keerukam ja nii on meil vaja olla hoolikad selles, kuidas saada lähedaseks inimestega, kes ei vasta evangeeliumile nii, nagu nad meie meelest peaksid.

Loe Mt 13:3–8 ja siis Mt 13:18–23. Mismoodi näeme selles loos vägagi selgelt suure võitluse ilmnemist?

Võitlus inimhingede pärast on tõeline ning vaenlane kasutab kõikvõimalikke vahendeid, et suunata inimesed päästest kõrvale. Näiteks kirjutas Ellen G. White tee äärde langenud seemne kohta: „Saatan ja tema inglid kogunevad sinna, kus kuulutatakse evangeeliumi. Sel ajal, kui taeva inglid püüavad südant Jumala Sõnaga mõjutada, on vaenlane valmis Sõna mõju tühjaks tegema. Tõsidusega, mis on samaväärne ainult tema õelusega, üritab ta Jumala Vaimu tööd nurjata. Kui Kristus kutsub hinge oma armastusega, püüab Saatan juhtida kõrvale selle inimese tähelepanu, keda on mõjutatud Päästjat otsima.“ – *Kristuse tähendamissõnad*, lk 44.

Võiks küsida: *Miks polnud põllumees hoolikam, et mitte visata seemet tee-rajale ja seda niimoodi raisata? Miks ta usinalt kive välja ei kaevanud? Miks ta ei kitkunud rohkem umbrohtu välja?*

Kui evangeeliumi seemet külvatakse, siis on inimese jõupingutused alati piiratud. Meil tuleb külvata kõikjale. Meie pole need, kes otsustavad, missugune pinnas on hea ja missugune halb. Umbrohu tärkamine näitab lihtsalt seda, et meie ei suuda ära hoida kurjust, mis tärkab paikades, kus seda kõige vähem ootame. Lõikuse Issand on see, kes taustal töötab ning tagab, et kõik, kes võivad saada päästetud, saaksid päästetud. Meie teeme oma töö ja peame õppima usaldama, et Tema teeb oma töö.

Mismoodi näeme seda tähendamissõna tegelikkuses? Miks näeme vahel inimesi, vastristituid, kiriku uksest välja astumas? Või teisi, kes üldse mingit huvi ei ilmuta? Või neid, kes toetuvad kindlalt tõele?

Küsimus selle kohta, kus me enda ümber käivas kosmilises võitluses seisame, muutub väga isiklikuks tähendamissõnas mehest, kes ehitab oma maja kaljule.

Loe Mt 7:21–27. Mis on selle tähendamissõna puhul üsnagi ehmatav?

Mis turgatab meelde siis, kui sa seda lugu ette kujutad? Kus on kalju ja kus on liiv? Mõne inimese meelest leidub liiva ainult rannas, kuid see lugu ei räägi tõenäoliselt mereäärsest elukohast. Kõige tõenäolisem on, et ehituskoht asub laugete mägede vahel, kus suurem jagu külasid paiknes – oru ühes või teises küljes.

Jeesus räägib kahest majast; üks ehitati lihtsalt pinnasele, teise jaoks aga rajati vundament, mis ulatus sügavale aluskaljule (Lk 6:48). Kahe valmisraamatu maja vahel pole võimalik esile tuua mingit erinevust seni maani, kuni vihma sadama hakkab ning veevood alla orgu pahisevad. Ühe majaehitaja jaoks pole probleemi, sest tema maja on kindlalt kinnitatud; kuid teise jaoks on see probleem. Ilma kindla vundamendita lihtsalt maapinnale ehitatud maja on kergeks saagiks kobrutavale veetulvale.

Jeesus rääkis selle tähendamissõna sellepärast, et Ta teadis, kui palju me ennast petame. Käib tõsine heitlus ja ilma abita ei ole meil võimalust selles ellu jääda. Jeesus on saavutanud võidu kurjuse üle ja just seepärast nimetatakse Teda Kaljuks.

Isikliku lahingu kurjuse vastu saab võita, kuid ainult siis, kui rajame oma elu kindlalt Temale, ja me saame rajada Temale ainult Ta sõnale kuulutamise kaudu. „Igaüks nüüd, kes neid mu sõnu kuuleb ja nende järgi teeb, sarnaneb aruka mehega, kes ehitab oma maja kaljule“ (Mt 7:24). Nii lihtne see ongi. Väga tähtsaks koostisosaks on suur hulk usku, aga usk ilma tegudeta, ütleb Piibel, on „surnud“ (vaata Jk 2:17, 20, 26) ning just selles tähendamissõnas näemegi, kui surnud see tegelikult on.

Loe Mt 7:22, 23. Kui keegi ajab Jeesuse nimel kurje vaimu välja või kuulutab Tema nimel prohvetlikult, näitab see, et niisugustel inimestel on teatud sorti „usk“. Ja ikkagi, milline oli nende saatus? Küsi endalt, missugusele alusele on sinu maja rajatud ja kuidas sa seda vastust tead?

Ärge mõistke kohut

Jeesus kõneles mäejutluse oma tööperioodi alguses. See oli murranguline. Alguses rääkis Ta lihtsatest inimestest, et nad olid Jumala silmis väärtuslikud ja õnnistatud (Mt 5:3–12) ning et nad olid soolaks (Mt 5:13) ja valguseks (Mt 5:14–16) – sool ja valgus olid kaks kõrgelt hinnatud „tarbekaupa“. Ta rääkis Jumala käsu tähtsusest (Mt 5:17–19), kuid hoiatas kasutamast oma head käitumist kaasinimestele mulje avaldamiseks (Mt 5:20). Edasi osutas Jeesus tõsiasjale, et moraalsuse määrab see, mida inimene mõtleb, mitte üksnes see, mida teeb (Mt 5:21–28), kuigi ka tegusid tuleb ohjata (Mt 5:29, 30). Kui lugeda läbi terve jutlus, siis on näha, et Ta käsitles kogu inimese olemasolu ja suhete ulatust (vaata peatükid Mt 5 – 7:27).

Loe Mt 7:1–5. Mismoodi ilmneb suure võitluse tõelisus neis salmides? See tähendab, kuidas avalduvad siin headuse ja kurjuse mõjud?

„Ärge mõistke kohut, et teie üle ei mõistetak kohut.“ Ärge pidage ennast paremaks teistest inimestest ning ärge olge teiste kohtumõistjad. Kuna te ei suuda hinnata teise inimese tegude ajendeid, ei ole te võimelised teda süüdistama. Teist hukka mõistes langetate otsuse enda üle, sest te näitate, et olete Saatana sarnaselt vendade süüdistaja. Issand ütleb: „Katsuge iseendid läbi, kas te olete usus! Pange end proovile!“ See on meie töö.“ – Ellen G. White, *Ajastute igatsus*, lk 314.

Siis, kui Jeesus käskis oma kuulajaskonnal hoiduda kohtumõistmisest, esitas Ta kaks tähtsat mõttetera. Esimene on see – me otsustame kaasinimeste üle seetõttu, et teeme ise sedasama, mida hukka mõistame (Mt 7:1, 2). Me pöörame tähelepanu endalt ära ja kindlustame, et kõik ümberseisjad vaatavad pigem sellele isikule, keda hukka mõistame, mitte aga meile.

Teine mõttetera, mille Jeesus esitab, on see, et sageli on meie venna või õe probleemid ainult murdosa meie enda probleemist – probleemist, millest me ei pruugi teadlikudki olla. Meil on nii kerge näha pindu nende silmas, kuid me ei suuda näha palki enda omas.

Milline vahe on inimese üle kohtu mõistmise ja tema tegude õigsuse või vääruse üle kohtu mõistmise vahel ning miks on see väga tähtis vahe, mida tuleb teha?

Matteus lõpetab oma evangeeliumi Jeesuse julgustaivate sõnadega: „Mina olen iga päev teie juures ajastu lõpuni“ (Mt 28:20). Mida peaks see meie jaoks tähendama, igapäevaelus, meie võitlustes, ebaõnnestumistes ja pettumustes ning lausa siis, kui tunneme, et Jumal on meid käest lasknud?

Huvitav on, et Matteus alustab oma evangeeliumi sarnaste sõnadega. Olles lugenud üles esivanemad ning pannud kirja ingli külaskäigud esmalt Maarja ja siis Joosepi juurde, selgitab Matteus, et laps, kes sünnib, on Immaanuel, Jumal meiega (Mt 1:23).

Jumal kordas lubadust „Ma olen teiega“ Pühakirjas mitmel korral. Ta lubas olla Iisakiga (1Ms 26:24), Jaakobiga (1Ms 28:15), Jeremijaga (Jr 1:8, 19) ja Iisraeli lastega (Js 41:10; 43:5). Paljude selliste viidete taustaks on raskuste ja surve ajad, mil Jumala sõnad olid väga olulised.

Paralleelsalm kasutab sarnaseid sõnu: „Ma ei hülga sind ega jäta sind maha“ (Hb 13:5). Mõni salm hiljem lisatakse: „Jeesus Kristus on seesama eile ja täna ja igavesti“ (Hb 13:8). Sedagi lubadust korratakse mitu korda. See tuleb esile siis, kui Mooses annab juhtimise üle Joosuale (5Ms 31:6, 8), ning Jumal kordab Joosuale sedasama pärast Moosese surma: „Ma ei lahku sinust ega jäta sind maha“ (Jos 1:5). Kui Taavet andis kuningriigi Saalomoni kätte, siis ütles ta Saalomonile samuti, et Jumal ei hülga Saalomoni ega jäta teda maha (1Aja 28:20).

Jeesus, kes mitte kunagi ei muutunud ja kes on alati meiega, andis meie usu-esiisadele tugeva kinnituse. Nad vaatasid otsa eluraskustele ja katsumustele, seisis vastamisi oma elu suurimate väljakutsetega ja ometi kinnitati neile Jumala jätkuvat kohalolu.

Kristuse koguduse jaoks lõpuajal on sellised kinnitused tähendusrikkad. Jeesuse lubadus olla meiega kuni lõpuni on kaastekst välja minemisele, jüngriteks tegemisele, ristimisele ja õpetamisele. Seega on tähelepanu keskpunktis rõõm inimeste päästmisest, et nad ei lõpetaks suurt võitlust kaotaja poolel.

Edasiseks uurimiseks: Kirjanik Leon Wieseltier kirjutas kord loost, mille kohta ütles, et see oli „üks kõige kurvemaid lugusid maailmas“. Ta jutustas inglise härrasmehest nimega „S. B.“, kes oli sünnist saati pime. Hea uudis oli aga see, et siis, kui S. B. oli 52aastane, sai ta silma sarvkesta siirdamise tulemusena nägijaks. Esimest korda oma elus oli S. B. võimeline nägema! Tema jaoks pidi ju olema uskumatult põnev näha lõpuks maailma, mis oli tema ees olnud kogu elu, kuid sõna otseses mõttes nägemisulatusest väljas. Seejärel aga tsiteerib Wieseltier raamatut, millest ta esimest korda seda lugu luges, ja ütleb, et S. B.: „...leidis maailma olevat üksluse ning teda lõi rõõpast välja mahakooruv ja tuhm seinavärv... Ta pani järjest rohkem tähele asjade ebatäiuslikkust ning uuris väikesi konarusi ja plekke maalri- või puusepatöös, mis teda häirisid. Ilmselt lootis ta, et maailm on palju täiuslikum. Talle meeldisid säravad värvid, kuid ta masendus, kui valgus kahanes. Tema depressioon kasvas ja laienes. Tasapisi loobus ta aktiivsest elust ja kolm aastat hiljem ta suri.“ – www.Newrepublic.com/article/113312. Vau! Mingis mõttes raske mõista ja teises mõttes jälle mitte. Meie maailm on kahjustatud paik. Suur võitlus on siin möllanud umbes kuus tuhat aastat. Kuue tuhande aastane sõda jätab oma kiiluvette palju vrakke. Ja hoolimata kõikidest püüdlustest seda maailma paremaks teha näib, et tee ei kulge õiges suunas. Tegelikult läheb kõik järjest hullemaks. Just sellepärast vajame töotust lunastusest, väljaostmisest, mis jõuab meieni ainult tänu Kristuse võidule suures võitluses, võidule, mille Ta saavutas ristil ja mida Ta pakub meile tasuta.

Küsimused aruteluks:

1. Millised õppetunnid saad enda jaoks S. B. loost?
2. Nagu teisispäevasest osast nägime, on need, kes ütlesid: „Issand, Issand, eks me ole“ teinud seda ja toda Sinu nimel, Jeesusesse uskujad. Samas pööra tähelepanu nende vastuses olevale rõhuasetusele. Kellele nad keskendusid? Millele nad keskendusid? Kuidas sinne vastus paljastab, miks nad ennast niivõrd petsid?
3. Juhul, kui sul on sõber või pereliige, kes teeb midagi ilmselt väära, kuidas käsitleda seda probleemi esiteks viisil, mis ei ole hukkamõistev, ja teiseks nii, et see *ei näiks* hukkamõistvana?

Luis kuulus asjaarmastajate rockibändi Brasiilia linnas nimega Jequié. Mõnikord kutsutakse seda paika ka Päikeselinnaks, kuna sealne keskmine temperatuur on 32° C. Luis ja tema sõbrad manustasid sageli naudingu saamiseks kahjulikke uimasteid.

Ühel päeval, kui Luis oli narkodiileri kodus, märkas ta seal raamatut „Suur võitlus“. Olles kiiruga raamatu läbi lehitsenud, küsis ta luba seda laenutada. Luis leidis, et teema oli huvipakkuv. Samal ajal, kui Luis ja ta sõbrad marihuaanat suitsetasid, lugesid nad kordamööda üksteisele raamatut ette. Mõnele semule meeldis see, mida nad lugesid, teistele mitte. Spiritist Florisvaldole meeldis raamat väga.

Ühel päeval ronisid kolm sõpra Alto Cruzeiro nimelisse mäkke ning istusid maha, et suitsetada ja lugeda Piiblit koos „Suure võitlusega“. Järsku hakkas Florisvaldo karjuma: „Ma ei taha Piiblit!“ Saades aru, et Florisvaldot valdas kuri vaim, hüppas teine sõber püsti ja jooksis hirmunult minema. Luis aga jätkas lugemist. Ta peatus ainult nii kauaks, et paluda oma sõbral mõelda Jeesuse nime peale. Varsti jättis kuri vaim Florisvaldo rahule.

Taibates, et sõber vajab abi, veenis Luis Florisvaldot tulema koos temaga seitsmenda päeva adventistide kirikusse, kust ta võiks leida kellegi, kes teda aitaks.

Kirikus nautisid mõlemad noormehed jutlust, mida pidas üks lihtliige. Hiljem osalesid nad adventistide noortelaagris, kus uurisid Piiblit koos teiste noortega ning andsid ennast täiesti Jeesuse hoolde.

Suutmata oma röömu endale pidada, saatis Luis ühe „Suure võitluse“ eksemplari oma nõbule Thomasele, kes õppis ajakirjandust ühes Salvadori rannikulinna. Agara lugejana neelas Thomas raamatut kasvava huviga. Umbes poole peal olles tundis ta ennast oma patuse elu pärast süüdimõistetuna. Kuid ta ei pannud raamatut käest enne, kui sai teada, kuidas lugu lõppes. Tema veendumus kasvas sedamööda, kuidas ta lõpupeatükke luges.

Koolivaheajal tuli Thomas Jequiésse oma nõbule külla. Luis rääkis Thomasele palju oma uuest usust ja võttis ta kirikusse kaasa. Thomas võttis hea meelega vastu Jeesuse ja Tema töötuse andeks anda. Kuid nüüd seisis ta uue väljakutse ees – tema tüdruksõber oli ta usuhuvile vastu.

Ühel öösel, mil Thomas oma tädi juures viibis, nägi ta unes särava valgusega kaetud Jeesust. Järgmisel hommikul andis Thomas oma elu täielikult Kristusele. Tema harjumused muutusid. Tema ja ta tüdruksõbra teed läksid lahku ning ta hakkas valmistuma ristimiseks. Luisil oli rõõm näha, kuidas ta nõbu ja mitu rockibändi liiget ristitud said.

Kümme inimest ristiti selle tõttu, et Püha Vaim töötas „Suure võitluse“ eksemplari kaudu, mis ühe narkodiileri kodus leidis.

Täna teenib endine spiritist Florisvaldo Jumalat kirjandusevangelistina ning Thomasest sai seitsmenda päeva adventistide koguduse jutlustaja.

Kirja pannud Nevil Gorski, Lõuna-Ameerika Divisjoni eelmine haridusjuht.

Relvavennad

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Lk 5:6–8, 11; Mk 3:14; Mt 8:23–27; Mk 4:35–41; 9:33–37; Mt 20:20–28.

Meelespeetav tekst: „Ja nad ütlesid teineteisele: „Eks meie süda põlenud meie sees, kui ta teel meiega rääkis ja meile kirju selgitas?““ (Lk 24:32).

Oma tööperioodi algusaegadest peale ei töötanud Jeesus üksi. Ta valis inimesed, kes osalesid jutlustamises, õpetamises ja hoolekandes. Ning kuigi neli evangeeliumi pööravad tähelepanu peamiselt Tema elule, surmale ja ülestõusmisele, teevad nad seda sageli Tema jüngrite, Tema lähimate kaastekstis.

Seega, kui suur võitlus möllas Tema ümber, võime näha seda möllamas ka jüngrite ümber. Kuni kibeda lõpuni, mil Jeesus hüüatas: „See on lõpetatud,“ leidis Saatan, et Jeesust oli võimatu panna vankuma ja langema. Kristuse järelkäijad olid aga palju kergemaks saagiks. Nende iseloomu mõrad andsid vaenlasele sissepääsutee, mida ta varmalt kasutas.

Uhkus, kahtlus, kangekaelsus, enesetähtsustamine, kitsarinnalisus – mis iganes viga avas tee Saatanale. Pool jüngrite probleemist moodustas asjaolu, et neil olid oma vaated sellele, mis nende meelest juhtuma hakkab ja juhtuma peaks ning nad ei kuulunud, missugustest sündmustest Jeesus rääkis.

Neil tuli palju ränki õppetunde õppida. Eks samamoodi meilgi.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 20. veebruariks.

Kui pidada silmas seda uskumatut probleemi, mis on suures võitluses kaalul, siis on üllatav, et Jeesus kasutab inimesi, kes Teda Tema töös abistavad, eriti nii puudulikke, nagu need, keda Ta valis. Muidugi, kui peame silmas inimkonna pattulangenud olukorda, siis pole ju niikuinii mitte keegi, keda Ta valib, ilma moraalsete vigadeta.

Galilea mere põhjakaldal kõndides, rahvahulk kannul, märkas Jeesus kahte kalapaati, mille juures puhastasid omanikud püügiriistu pärast viljatut ööd. Need kalamehed olid juba Jeesusest teadlikud. Ta oli õpetanud nende sünagoogis, kus Ta oli kõiki oma sõnadega imestama pannud (Lk 4:31, 32). Jeesus oli koguni ajanud välja kurja vaimu ühest mehest nende sünagoogis ja kõik olid hämmastunud (Lk 4:33–36). Nad olid näinud Jeesust Peetruse kodus tolle ämma terveks tegemas (Lk 4:38, 39) ning hiljem samal öhtul paljusid tervistamas (Lk 4:40, 41).

Pole ime, et rahvahulk Jeesusele randa pidi järgnes. Jeesus astus Peetruse paati, mis lükati kaldast pisut kaugemale, et kõik võiksid Teda näha, ja siis kõneles Ta rahvale (Lk 5:3). Olles lõpetanud, käskis Ta Peetrusel heita oma äsjapuhastatud võrk sisse kaldast kaugemal. Peetrus mõtles kindlasti, et ta ei saavuta sellega midagi, kuid lugupidamisest Jeesuse vastu tegi ta nii, nagu Jeesus ütles.

Loe Lk 5:6–8. Mida õpetab Peetruse reageering meile tema kohta ja kuidas aitab see mõista, miks Jeesus Peetruse tema ilmsetest vigadest hoolimata valis?

Peetruse reageering on märkimisväärne. Võib-olla on see samalaadne Jaakobi heitlemisel inglisa – samasugune tajumine, et Jumal on ligi, ja kõikevaldav väärtusetuse tunnetus (1Ms 32:25–31). Üks on selge. Peetrus sai teadlikuks oma patusest, sest ta teadis, et Issand oli seal. Tema avalik ülestunnistus, et ta on patune, vastandub teravalt näiteks nii mõnegi usujuhi reaktsioonile, kes osutasid Jeesusele kui patusele (vaata Jh 9:24), selle asemel, et lausa Tema kõrval olles ära tunda omaenda patusest.

Lk 5:11 ütleb, et nad „jätsid kõik maha“ ja järgnesid Talle, mis tähendas, et siis, kui võrgud olid lõhkemiseni täis, jätsid need mehed kõik sinnapaika ja järgnesid Jeesusele. Missugune sõnum on siin meie jaoks?

Kui Jeesus kutsus oma esimesed jüngrid Galilea kallastelt, olid nad juba näinud Tema jõudu kurjuse üle. Nad olid näinud Teda deemoneid minema ajamas (Lk 4:34–36), haigeid parandamas (Lk 4:38–41), loodust valitsemas (Lk 5:4–6), pattu paljastamas ja siis kinnitamas Peetrusele, et pole vaja karta (Lk 5:10).

Mõni aeg hiljem, kui Jeesus oli kogu öö palvetanud (Lk 6:12), kogus Ta oma järelkäijad (jüngrid) kokku, ning valis suurema salga hulgast kaks-teist, nimetades nad apostliteks (Lk 6:13; kreeka keelne sõna *apostolos* tähendab „välja saatma“). Enne, kui Jeesus jüngrid välja saatis, viibis Ta mõnda aega nendega ja andis neile juhised (Lk 9:1–5), mis olid üksikajades samad, kui need, mida Ta andis mõni aeg hiljem suuremale salgale, 70-le (Lk 10:1–16).

Loe Mk 3:14. Mida tahtis Jeesus apostlite heaks teha enne, kui nad välja saatis? Missugune tähtis sõnum on siin meie kõigi jaoks?

Kui paljudel kordadel on nüüdisaegsed jüngrid pigem valmis õhinal välja ruttama ja Jeesuse heaks tööd tegema kui võtma aega Temaga koosolemiseks? Lihtne tegelikkus on see, et siis, kui läheme välja evangeliumikäsku täitma, rutates tööle omaenda ülesannete nimekirjaga, möödume maailma Päästjast ja püüame Teda ise asendada. Liigagi kergesti tekib meil „Messia kompleks“, me mõtleme, et meist sõltub maailma päästmine, ja unustame, et ainult Jeesus on Päästja.

Ei ole liiga pealetükkiv öelda, et väga palju on kristlikku ajalugu mustanud need, kes on tunnistanud Jeesuse nime, aga pole võtnud aega olla Temaga, ei ole Teda tundnud ja Tema pole neid muuta saanud. Viimane, mida meie maailm või kogudus vajab, on inimesed, kes jooksevad küll ringi Kristuse nimel, kuid ei ole olnud „koos Temaga“. Saatana üks suurim nuke suures võitluses on olnud tema võime kutsuda liikmeteks inimesi, kes väidavad, et neil on Kristuse nimi, ja kasutada neid selle nime rüvetamiseks. Nii et enne järelkäijate välja saatmist, tahtis Jeesus, et need inimesed oleksid Temaga, kahtlemata selleks, et Temalt õppida.

Tänapäeval ei ole Jeesus füüsiliselt, kehalisel kujul meie juures, aga mida tähendab meie jaoks olla Temaga? Millised on praktilised, igapäevased viisid, kuidas saame täna võtta aega olla Temaga?

Loe Mt 8:23–27, Mk 4:35–41 ja Lk 8:22–25. Kuidas näeme suure võitluse reaalsust neis salmides paljastuvat?

Kuigi me ei mõista täiesti, mil määral Saatan loodust mõjutab, avaldab Pühakiri, et tema mõju on olemas, nagu on näha ka Iobi loost (vaata Ib 1:18, 19). Ellen G. White'i räägib meile, et „Saatan püüab nüüdki maal ja merel tekitatava hävingu kaudu pitseerida nii paljude saatust, kui võimalik“ – *In Heavenly Places*, lk 348, ja see on veel üks tunnusmärk tema jõust selles vallas. Kindel on, et näivalt lakkamatute looduskatastroofide keskel, mis maailma tabavad, näeme suure võitluse esiletulekut selle maa peal.

Selle konkreetse loo puhul, pärast pikka õpetades veedetud päeva, kui õhtu lähenes, pani Jeesus ette, et Tema ja apostlid läheksid vähem asustatud vastaskaldale. Poole tee peal tabas neid äkki metsik torm ning lained mürtsatasid paati (Mk 4:37). Jeesus oli nii kurnatud, et Ta magas ahtris, nähtavasti juhtuvast teadmatuses. Jüngritel, kes olid tormiga võitlemisest väga hõivatud, kulus pisut aega taipamiseks, et Jeesus magas.

Jeesus ei ütle midagi, kui jüngrid esimest korda Tema järele hüüavad. Ta ei pea neile jutlust, selgitamaks ebameeldivat olukorda, ega paku välja viise, kuidas jüngrid saaksid võidukalt toime tulla. Ta lihtsalt seisab püsti, tõstab oma käed üles ning käsib tuulel ja lainetel maha rahuneda ja vait jääda, justkui oleksid need lärmitsevad lapsed.

Selle juures valdab jüngreid aukartus. Nad „lõid väga kartma ja ütlesid üksteisele: „Kes tema küll on, et isegi tuul ja järv kuulavad tema sõna?“ (Mk 4:41).

Kuigi siin on palju õppetunde, võime selle looga näha Jeesuse väe ulatust ja seega meie vajadust usaldada Teda kõigest hoolimata.

Kuigi näeme Issanda väe tõelisust, ka looduse üle, on üks koht, kus Ta ei sunni seda jõudu peale – meie tahe. Mida räägib see meile, kui hoolikas tuleb meil olla vaba valiku püha anniga ja kuidas peaks suure võitluse reaalsus panema meid veel hoolikamalt seda andi kasutama?

Kes on suurim?

Loe Mk 9:33–37. Missuguse õppetunni andis Jeesus siin jüngeritele ja milline sõnum on siin igaühe jaoks, kes väidab, et käib Jeesuse järel? Vaata ka mt 18:3–5.

See jüngeritevaheline väitlus oli kahtlemata seotud nende tulevikuväljavaadetega. Nad mõtlesid, et Jeesus asub Iisraeli roomlastest vabastama, taastama Taaveti kuningriiki ning valitsema selle uue kuningana kogu aus, mis oli nende riigil kuningas Saalomoni valitsuse all. Nad eeldasid kahtlemata, et kui see juhtub, hakkavad nemad kui Kristuse lähikondlased etendama silmapaistvat osa uuesti rajatud kuningriigis. Kuid isegi sellest polnud küllalt: nad tahtsid teada, kes on neist selles riigis „kõige suurem“. Kui see ei kõla Lutsiferi õhutusena, siis millena veel? (Vaata Js 14:14.)

Loe Mt 20:20–28. Kuidas vastas Jeesus viimasele küsimusele? Mis oli Tema põhisõnum?

Võib-olla valmistas selle haletsusväärse juhtumi juures kõige rohkem pettumust kontekst. Nad olid teel Jeruusalemma, kus Jeesus pidi peagi risti löödama. Tema oli neile äsja seletanud, et Ta reedetakse, mõistetakse surma, Teda pilgatakse, piitsutatakse ja Ta lüüakse risti ning siis tõuseb Ta üles kolmandal päeval (Mt 20:18, 19). Niipea, kui Ta oli kõigest sellest rääkimise lõpetanud, tõusis taas üles küsimus, kes oli suurim. Nad isegi ei kuulnud, mida Jeesus ütles. Oli ilmne, et nad ei kuulanud. Oma väiklastest taotlustest huvitatuna kadusid jüngeritel suuremad asjad silmist ning nad keskendusid valele arusaamale maapealsest kuningriigist, mida mitte kunagi ei pidanud tulema, ja lasid kõrvust mööda Jeesuse sõnad igavesest kuningriigist, mida Tema pakkus neile oma eesseisva surmaga.

Kerge on mõelda, kui lühinägelikud ja kitsarinnalised olid jüngerid. Vaata endale ja küsi: „Millisest lühinägelikkusest ja kitsarinnalisusest on minul vaja oma hing puhastada?“

Oli kolmas päev pärast Jeesuse surma. Tema järelkäijad olid endiselt šokist sõnatud. Nad mõtlesid, et Ta purustab roomlased, kuid paistis nii, et roomlased olid hoopis Tema purustanud.

Pärast ristilöömist oli palju jüngerid tulnud kokku koos apostlitega. Salgake naisi nende keskel käis pühapäeva varahommikul haua juures. Luukas nimetab kolme neist nimepidi, kuid oli veel teisigi, kes olid Jeesusega koos tulnud Galileast (Lk 23:55; 24:1, 10). Nad tulid tühja haua juurest tagasi, et rääkida „neile üheteistkümnenele ja kõigile teistele“ kahest valges riides mehest, keda nad seal olid näinud (Lk 24:9).

Luukas paneb kirja, et pühapäeva pärastlõunal sammusid kaks Jeesuse järelkäijat Jeruusalemmast kahe- või kolmetunnist teed tagasi oma koju Emmausse (Lk 24:13). Tõenäoliselt olid nad nii süvenenud vestlusesse kõige selle üle, mis nädalalõpul oli juhtunud, et nad ei märganud üht võõrast ligiduses sammumas. Võib-olla polekski nad Teda üldse märganud, kui Ta poleks nende vestlusse sekkunud, küsides, miks nad nii kurvad olid (Lk 24:17).

Üks jünger, keda nimetati Kleopaseks, läks sellest küsimusest tõsiselt põlema. Ta imestas, kuidas oli võõras sellises teadmatuses kõigest sellest, mis juhtunud oli. „Mis siis [sündis]?“ küsis võõras (Lk 24:19).

Loe Lk 24:19–35. Mida ütlesid need inimesed, mis väljendas nende arusaamise puudulikkust, ning kuidas Jeesus neile tõde selgitas?

Märkad, et Jeesus asetab kogu rõhu Pühakirjale. Just samamoodi, nagu Ta kasutas Pühakirja võitluses Saatanaga kõrbes, nii tuleb Ta siin Pühakirja juurde selleks, et tõrjuda eemale pimedus, mis kahe jüngri mõtetes oli. Alles pärast seda, kui Ta seadis nende jalad Tema ja Ta töö kohta käivate piibellike õpetuste alusele, andis Ta neile mõne võimsa kogemuse selleks, et aidata neid piibellikke õpetusi võimendada: esiteks paljastas Ta neile enda, näidates, et Ta oli tõepoolest tõusnud surnust üles; teiseks, Ta „kadus nende silmist“ (31. s). Pärast täiesti selget piiblitundi Jeesuse lepitavast surmast ja sellele järgnevaid võimsaid kogemusi oli neil kahel kahtlemata küllaldane põhjus uskuda.

Siin, nagu kõikides evangeeliumides, näeme jälle, et Jeesus hoiab keskmes Piibli. Kuidas saame olla valvel igasuguse mõtlemise suhtes, mis paneb meid kahtlema Pühakirja autoriteetsuses?

Edasiseks uurimiseks: Siin, inimkehas olles, ajas Jeesus välja deemonid (Lk 6:18), tõi lootuse lootusetutele (Lk 6:20–23), näitas inimestele, kuidas elada läbi Jumala *agape* armastust (Lk 6:27–49), tegi terveks väepealiku sulase (Lk 7:2–10), äratas surnuist lesknaise poja (Lk 7:12–16), vaigistas tormi (Lk 8:22–25), vabastas kurjadest vaimudest vaevatu gerasalaste maal (Lk 8:26–39), tervendas naise, kes oli kannatanud veritsuse all 12 aastat (Lk 8:43–48), äratas surnuist üles Jairuse tütre (Lk 8:41, 42, 49–56) ning äratas ellu ka Laatsaruse, kes oli surnud olnud juba neli päeva (Jh 11:39–44). Ta tegi kõike seda ja nii palju rohkemat ning ometi maadlesid inimesed Temasse uskumisega. „Isegi Kristuse jüngrid olid aeglased õppima ja aru saama. Olgugi et nad armastasid Teda ja pidasid lugu Tema iseloomust, kõikus nende usk sellesse, et Ta on Jumala Poeg. Nende sagedasti esinev lugupidamine isade traditsioonide suhtes ja nende jätkuv valesti arusaamine Tema poolt õpetatavast näitavad, kui keeruline oli neil vabaneda eelarvamustest.“ – Ellen G. White, *Manuscript Releases*, 18. kd, lk 116. Usk on Jumala and, kuid see on and, millest inimene võib hoiduda. Ja seda sellepärast, et, nagu meid on hoiatatud, Saatan on tegelik, suur võitlus on tegelik ning vaenlane töötab kõvasti selle nimel, et panna meid kahtlema ja mitte uskuma. Pääste leiame usu kaudu sellesse, mida Kristus on meie heaks teinud; Saatan teab seda ja teeb kõik võimaliku, et meid sellest usust eemale pöörata. Õnneks, ja meil tuleb seda alati meeles pidada, on Jeesus mõõtnatult võimsam kui kurat ja juhul, kui klammerdume Jeesuse külge, ei saa Saatan meid võita.

Küsimused aruteluks:

1. Millise vastuse annaksid kellelegi, kes küsib: „Juhul kui Jeesusel on nii palju võimu looduse üle, miks langeb siis loodusõnnetuste ohvriks väga palju inimesi, ka kristlasi?“ Kuidas sobitub sellesse vastusesse suure võitluse reaalsus?

2. Nimeta mõni põhjus, miks võime uskuda Jeesusesse ja sellesse, mida Piibel Tema kohta ütleb? Miks on tähtis alati neid põhjuseid silme ees hoida? Samas, kuigi on nii palju häid põhjuseid, miks on väga paljudel inimestel usuga probleeme? Mis meid kahtlema paneb ja milline on parim viis kahtlustega tegelemiseks?

3. Nägime sellel nädalal, et Jeesus valis ühe ja teise puudustega inimese töötama koos Temaga. Millise lootuse annab see sinule selle kohta, kuidas Jeesus saab sind kasutada su nõrkustest hoolimata?

45 aastat töötasin ma Saatana heaks preestrinnana, kuradi vaimude meediumina. Inimesed maksid mulle hästi selle eest, et rääkisin neile tulevikust, suunasin neid otsuste langetamisel või tegin kas või nende vaenlase haigeks. Läksin transiseisundisse ning kutsusin vaimud endasse ja minu kaudu rääkima. Siis andsin vaimu vastuse edasi inimesele, kes küsis.

Olin ülempreestrinna, keda kutsuti „Pühade Emaks“. Paljudel meediumidel on ainult üks vaim, kuid minusse tulid erinevad vaimud – mõnikord lausa leegion 1 000 kurjast inglist! Sageli tegin oma rituaale erilistes kohtades – jõeäärsel rannal või surnuaial, kuid alati öösi.

Ühel hilisõhtul läksin surnuaiale, et sooritada rituaal ühe patrooni jaoks. Pärast rituaali olin kurnatud ja vajusin kiiresti unne. Sellel öösel nägin unenäos üht meest pikkade lainetavate pruunide juustega, kes oli rietatud säravvalgesse rüüsse. Tema ühes käes oli raamat ja teises käes võtmerõngas paljude võtmetega. Ta ütles mulle: „Need on sügavuse [põrgu] võtmed. Olen tulnud sinu Jumala nimel. Käi Tema järel. Temal on sinuga plaan.“

See unenägu erines tunduvalt kõikidest teistest, mida senini näinud olin. See muutis mu rahutuks. Hakkasin aga mõtlema, et võib-olla oli niisugune unenägu tulnud sellepärast, et ma olin olnud nii väsinud. Ajapikku unustasin unenäo.

Neli aastat hiljem, ühe suure saatanliku pidustuse ajal, nägin ma jälle unes valgesse rietatud meest. Taas ütles mees mulle: „Olen tulnud sinu Jumala nimel. Olen tulnud andma sulle veel üht võimalust.“ Nägin tema käes kivilaudadele kirjutatud kümmet käsku. Ärkasin ja püüdsin aru saada, mida see unenägu tähendas. Aga ma ei saanud aru ja ajapikku unustasin ma jälle unenäo.

Umbes kaks aastat hiljem jäin väga haigeks. Läksin adventistide haiglasse lõikusele. Jutustasin oma arstile nendest unenägudest ja küsisin, mida need tema meelest tähendavad. Arst jutustas mulle Jumalast, pakkus lugeda mõnd vastavateemalist ajakirja ja raamatukest ning palvetas. Kuid ma heitsin need väljaanded ilma läbi lugemata prügikasti. Pöördusin tagasi oma töö juurde Saatana heaks ning unustasin Jumalast räägitu ja unenägudes nähtud ingli.

1. jaanuar on vaimude teenimise jaoks eriline päev. Mitu aastat tagasi läksin sellel päeval surnuaeda, et korraldada tseremooniaid, mille eest inimesed olid mulle maksnud – üks inimene tahtis, et tema vaenlane jääks haigeks, teine soovis, et ma teeksin nii, et keegi naine hakkaks armastama üht meest. Mul oli terve nimekiri rituaale, mida pidin sellel erilisel ööl läbi viima, kuid tundsin ennast halvasti. Mul oli palavik. Kui ma lõpuks tseremooniad lõpetasin, läksin haiglasse.

Haiglas kaotasin teadvuse ja olin kolm päeva meelemärkuseta.

Suur võitlus ja varajane kogudus

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Ap 1:6–8; 2:5–12; 1Ms 11:1–9; Ap 4:1–30; 7:54; 10:12–29.

Meelespeetav tekst: „Nähes Peetruse ja Johannese kartmatust ja teada saades, et nad on õppimata ja lihtsad mehed, panid nad seda imeks. Nad tundsid ära, et need mehed olid olnud Jeesuse kaaslased“ (Ap 4:13).

Suurimaks takistuseks, millele Jeesus oma järelkäijate puhul otsa vaatas, olid nende eelarvamuslikud seisukohad. Jüngrid pöörasid vähe tähelepanu sellele, mida Jeesus ütles, kui see ei sobinud nende mõtetega sellest, kes Ta olema peaks. Otse enne Jeesuse taevaseminekut küsisid jüngrid ikkagi Jeesuselt, kas Ta nüüd vabastab Iisraeli roomlastest.

Alles pärast kümnet päeva palvetamist ja lähedast sõprust Jumala ligiduses hakkas tõde lõpuks asendama valitsevaid eelarvamusi ning jüngrid olid valmis kuulama, mida Jumalal oli neile öelda. See sillutas tee hämmastavatele sündmustele esimesel Jeesuse surma järgsel nelipühal.

Muidugi vaatas kogudus endiselt otsa paljudele katsumustele, eriti kohalike usujuhtide poolt, kellest mõned olid otsustanud peatada selle koguduse samamoodi, nagu nad tahtsid peatada Jeesust.

Seega vaatleme selle nädala õppetükis suure võitluse teemat erineval kujul. Näeme seda esile tulemas avalikult, mõjuvõimsate isikute näol, keda Saatan innustas maha suruma tõde. Kuid näeme seda avaldumas ka peenemal kujul, aga palju tähtsamal kohas: inimsüdames.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 27. veebruariks.

Pärast ülestõusmist viibis Jeesus 40 päeva koos jüngritega, et kinnitada ülestõusmist ja aidata neil paremini aru saada Jumala riigist (Ap 1:3; 1Kr 15:4–7). Kuid ka siis, kui nad kogunesid vahetult enne Jeesuse taevasseminekut, oli nende peamiseks mõtteks see, kas nüüd oli aeg, mil Jeesus pidi lõpuks roomlased alistama (Ap 1:6).

Nende oma ideed selle kohta, mis peaks juhtuma, olid nii tugevad, et nad lihtsalt ei kuulanud, mida Jeesus oli neile rääkinud. Isegi pärast kolme ja poolt aastat tihedat juhendamist (võrdsustatud ülikoolikraadiga) parima Õpetaja käe all, keda maailm on iial tundnud, oli jüngritel ikkagi palju valearusaamu, millest lahti öelda.

Loe Ap 1:6–8. Kuidas Jeesus sellisele võhiklikkusele vastas?

Jeesus pööras tähelepanu päris probleemile ega raisanud aega jõupingutusele korrigeerida nende üht või teist arusaamatust. Voli andmine Pühale Vaimule oli kaugelt tähtsam kui poliitiline diskussioon.

Olles üksisilmi jälginud Jeesuse tõusmist pilvedesse ja silmist kadumist, märkasid jüngrid enda kõrval seisvat kahte meest. Need kaks meest ütlesid, et Jeesus tuleb tagasi. Just nii, nagu Ta taevasse võeti – võiduka Kuningana –, nii tuleb Ta jälle tagasi kui Kuningas ja Võitja, nagu nad unistasid siis, kui küsisid Temalt Iisraeli kuningriigi taastamise kohta. Kuid see päev ületab nende suurimatki unistused – sest Ta tuleb kogu loodu Kuningana, mitte ainult ühe Lähis-Ida maatüki kuningana.

Üksteist jüngrit pöördusid Õlimäelt tagasi Jeruusalemma, peas pöörlemas mälestused ja südames hõõgumas tões, mida Jeesus neile oli avaldanud (vähemalt need, mida nad mõistsid). Kuid nad vajasid midagi rohkemat. Jeesus käskis neil oodata mõne päeva, kuni Püha Vaim nad ristib (Ap 1:4, 5), sest ehkki vaenlane oli lüüa saanud, polnud temaga veel lõpp, ning nad vajasid väge ülalt selleks, et teha seda, milleks Jeesus oli nad kutsunud.

Loe Ap 1:14. Mis oli peamine erinevus selles, kuidas jüngrid nüüd üksteisesse suhtusid, võrreldes varasemaga, nagu näiteks Mt 20:20–24, ja missugune sõnum on selles suhtumise muutumises meie jaoks? Kuidas saad kõrvale jätta isekuse selleks, et valmistuda Püha Vaimu väljavalamiseks?

Kümme päeva Jeesuse järelkäijad palvetasid, vaagisid oma kogemusi Jeesusega Pühakirja valgel, näitasid igaühe suhtes üles alandlikkust ja tunnustust ning lubasid lõpuks Pühal Vaimul vajutada neile tõe pitseri. Just nii, nagu Vaim heljus sügavuse kohal loomisprotsessi hakul, nüüsamuti heljus Jumala Vaim üle iga jüngri, saades nähtavaks lõhestatud tulekeeltena neist igaühe juures (Ap 2:2, 3). Tegemist oli uue algusega, uue loomisega.

Loe Ap 2:5–12. Mis tähendus on sellel, mis juhtus, nii nagu neis salmides avaldub? Võrdle seda 1Ms 11:1–9ga.

Mõnda aega pärast veeuputust otsustasid Maa elanikud ehitada torni, mis ulatuks taevani (1Ms 11:1–9). Takistamaks nende ülbet ja rumalat jõupingutust (ning samuti uusi kurje tegusid, mida nad olid välja mõelnud, 1Ms 11:5, 6), segas Jumal ära nende ühise keele ja „pillutas... nad üle kogu maailma“ (1Ms 11:7–9).

Nelipühil tegi Jumal vastupidi. Siin nägi Ta inimeste salka, kes ei ehitanud uut Paabeli torni, vaid olid valmis kuulutama häid sõnumeid sellest, et kurjus eemaldatakse ühel päeval igaveseks.

Sellel päeval oli inimesi „kõigi rahvaste keskelt“ Jeruusalemmas (Ap 2:5; võrdle laialipillutamisega Paabeli torni juures), ning nad kogunesid üllatunult kokku, kui igaüks neist kuulis jüngreid rääkivat just nende keeles (Ap 2:6–11).

Peetrus kasutab seda võimalusena nende poole pöördumiseks. Ta kõneleb Püha Vaimu väljavalamisest, et valmistada inimesed kohtuma Jumalaga (Ap 2:17–21). Ta osutab Messia tõelisele missioonile ning noomib neid Tema ristilöömise pärast (Ap 2:23). See „lõikab neile südamesse“ (Ap 2:37) ning 3000 ristitakse ja nad ühinevad jüngritega (Ap 2:41).

Osa, kes oli Saatana õhutusel olnud nõus Jeesuse surmaga, pöördus nüüd, Püha Vaimu mõjutusel, usus Jeesuse poole. Mida räägib see meile Jumala väest andestada ka kõige hullemad patud ja enamgi veel – muuta kõige kõvemad südamed?

Loe Ap 4:1–30. Kuidas avaldub siin suure võitluse teema? Mismoodi on see vaid üks näide sellest, kuidas seda on esitatud kogu ajaloo jooksul? Mismoodi näeme Saatanat siin töötamas ja kuidas näeme tegutsemas Issandat?

„Preestrid ja ülemad nägid, et Kristust ülistati rohkem kui neid. Kui saduserid, kes ei uskunud ülestõusmist, kuulsid apostleid väitvat, et Kristus on surnuist üles tõusnud, sattusid nad raevu. Nad said aru, et kui apostleid lubatakse ülestõusnud Õnnistegijast edaspidi kuulutada ning Tema nimel imetegusid teha, siis hülgavad kõik nende doktriini, et surnute ülestõusmist polegi ning peagi kaob kogu saduseride sekt.“ – Ellen G. White, *Apostlite teod*, lk 78.

Neid juhte ärritas eriti see tervistamine, mille Issand Peetruse kaudu tegi (vaata Ap 3:1–10). Kuid juhtidega silm silma vastu seistes jüngrid ei vankunud. Preestrid ei oodanud midagi sellist „õppimata ja lihtsatest meestest“ (Ap 4:13). Saatanud jüngrid toast välja, pidasid nad isekeskis nõu, mõeldes, et kui meestele antakse käsk Jeesuse nimel mitte õpetada, nõustuvad nad vaguralt (Ap 4:18). Preestrid eksisid vägagi.

Jüngrid seevastu läksid tagasi ja ühinesid teistega ning koos kiitsid nad Jumalat (Ap 4:24). Nad palvetasid veel suurema julguse pärast ning palusid, et Jumal sirutaks välja oma käe veel rohkemateks tervistamiseks (Ap 4:29, 30). Neil polnud vaja kaua oodata. Jüngrite kasvava populaarsuse tõttu töid inimesed oma haiged tänavatele, et Peetruse varigi neile langeks, kui ta neist möödub (Ap 5:15). Hulgakaupa tuldi ümberkaudsetest linnakestest ning kõik haiged tehti terveks (Ap 5:16).

Kõige selle kaudu võime näha suure võitluse ilmnemist: südametunnistusega juhid otsivad võimalust tõe alla suruda; ustavad inimesed loevad Piiblit ja palvetavad jumaliku väe pärast, haiged tervenevad ning hingi võidetakse. Kuigi alati ei tule kõik vähemalt pealtnäha välja nii hästi nagu siin, ärgem iialgi unustagem, et lõpuks suur võitlus avalikus-
tub ning lõplik võit kuulub meile sellepärast, mida Jeesus inimkonna heaks on korda saatnud.

Jüngrid polnud ainsad, kellele usuline valitsev ringkond koguduse algusaegadel vastu seisis. Stefanos, kes oli „täis armu ja väge, tegi ime-tegusid ja suuri tunnustähti rahva seas“ (Ap 6:8), toodi nende ette. Tema tunnistus oli niivõrd kaalukas, et ta vastased septsesid valesid ja süüdis-tavaid lugusid tema vastu, mistõttu ta tiriti nõukogu ette (Ap 6:9–14).

Ap 7:2–53 annab Stefanos süüdistajatele jõulise vastuse. Loe Ap 7:54, mis ütleb, et „see lõikas neile südamesse“; tähendab, tema sõnad veensid neid. Ap 2:37 olid inimesed samuti veendunud, pärast seda, kui kuulsid nende vastu esitatud sarnast süüdistust. Kuidas erineb kahel kõnealusel juhul inimeste vastus pärast veendumusele jõudmist ja mida räägib see meile sellest, kui võrd tähtis on Jumalale alistunud süda?

Apostlid olid senimaani juhtidele vastu vaielnud ja puhtalt pääsenud, kuid siis, kui Stefanos püüdis sedasama teha, tappis vihane rahvahulk ta ära. Stefanose surm tähistas Saatan-poolse kooskõlastatud jõupin-gutuse algust uue liikumise maa pealt pühkimiseks. Kuni selle hetkeni oli Jeesuse järelkäijaid kimbutatud ja ähvardatud, kuid Stefanos oli esi-mene, kes tapeti.

Agas mida neil oodata oli? Juhul, kui Saatan suutis õhutada mõnin-gaid rahvajuhte Jeesust hukkama, ei pidanud Tema järelkäijad ootama enda suhtes vähemat.

Muidugi on Issand kogu suure võitluse jooksul muutnud ikka ja jälle võiduks selle, mis on sageli näinud lüüasaamisena. Siin polnud lugu teisiti.

„Pidades silmas osa, mida Saulus oli etendanud, valiti ta pärast Stefa-nose surma Sanhedrini liikmeks. Teatud aja oli ta võimsaks tööriistaks Saatanas käes vastuhakus Jumala Poja vastu. Peagi aga pidi see halas-tamatu tagakiusaja hakkama ehitama üles sedasama kogudust, mida ta praegu maha kiskus. Keegi, kes oli võimsam kui Saatan, oli valinud Sauluse märtrisurma kannatanud Stefanose asemele, kuulutama Tema nime ning kannatama Tema pärast, et levitada suurel territooriumil päästesõnumeid Tema vere läbi.“ – Ellen G. White, *Apostlite teod*, lk 102.

Mõnikord näeme head, mis tõuseb sellisest ilmsest kurjast. Suu-repärane. Mida teeme aga siis, kui me ei näe kurjast tõusmas min-git head, vaid ainult suuremat kurjust?

Jüngrid võitlesid juba väljakujunenud ettekujutustega, mis hoidsid neid tagasi mõistmast seda, mida Jeesus neile õpetas, kuid lisaks jagasid nad ka rahvuslikke eelarvamusi. Üks näide sellest on Samaaria naine, kelle käest Jeesus küsis vett juua. Naine oli üllatunud, sest „juudid väldivad ju iga kokkupuudet samaarlastega“ (Jh 4:9).

Rahvuslikud eelarvamused tulid esiplaanile ka Korneeliuse, Kaisareas asuva rooma väesalga ülema loos. Korneelius oli „vaga ja jumalakartlik“ (Ap 10:2) ning kohalike inimeste silmis väga hea mainega (22. s). Ingel andis talle nõu kutsuda Joppest Peetrus (22. s; vaata ka salmid 3–8).

Samal ajal läheb Peetrus Joppes maja katusele palvetama (9. s). Varjus päikese ja jaheda meretuule eest puhkab ta seal ja hakkab tundma nälga ning sel ajal, mil ta ootab, kuni pererahvas söögi valmistab, näeb ta kummalise nägemuse. Taevas avaneb ja midagi tohutu voodilina sarnast, neljast nurgast kõiega seotud, lastakse alla. Riidepalaka sees on igasuguseid elukaid, mida ta peab ebapuhtaks ehk „rüvedaks“ ning mida tal kästakse tappa ja süüa (s-d 11–14).

Kuidas Peetrus vastas siis, kui tal kästi süüa „rüvedat“ toitu, ja mida see nägemus tähendas? Ap 10:12–29.

Selle nägemusega andis Jumal Peetrusele tähtsa õppetunni. Osa inimesi mõtleb tänapäeval, et tegemist on hetkega, mil Jumal muudab inimeste toiduvaliku ja lubab neil süüa kõike, mis meeldib. Sellist sõnumit Peetrus sellest nägemusest ei saa. Esmalt ta imestab, mida see tähendab; kohe algul pole see ilmne (Ap 10:17). Siis, kui Korneeliuse mehed kohale jõuavad ja oma ülesande ära seletavad, tunneb Peetrus sundi minna nendega kaasa (Ap 10:22, 23). Kui Peetrus Korneeliusega kohtub, suudab ta jutustada Korneeliusele selle nägemuse tähenduse. Kristus on kogu maailma Päästja. Ka paganad on kallihinnalised hinged, kelle eest Kristus suri (Ap 10:34–48).

Peetrus sai õppetunni, mida meil kõigil tuleb veelgi õppida. Kristuses kistakse maha kõik vaheseinad ning ei ole enam vahetegemist juudi, pagana ega mitte ühegi inimese vahel, vaid „talle on vastuvõetav iga rahva hulgast see, kes teda kardab ja teeb õigust“ (Ap 10:35).

Kena on uskuda, et oleme kõik üks Kristuses; just seda Piibel õpetab. Kahjuks ei tunne me seda alati oma südames, isegi mitte koguduses, kas pole? Esiteks, kuidas tunneksime ära eelarvamused, millest kinni hoiame, ja teiseks, kuidas saaksime Jumala väes puhastatud sellistest eelarvamustest?

Edasiseks uurimiseks: Vene kirjanik Fjodor Dostojevski kirjutas Jeesuse taastulemisest maa peale, kuid mitte nii, nagu Piiblis ette kuulutatud. Selles omaloodud jutus saabus Jeesus taas inkvisitsiooni kõrgajal, mil usujuhid kasutasid oma võimu kurjasti. Peainkvisiitor vahistas Jeesuse, kes tuli tagasihoidliku talupojana, ja heitis ta vanglasse. Sel öhtul külastas ta Jeesust vangikongis ja karistas Teda inimestele vabaduse andmise eest. „Selle asemel, et inimestelt nende vabadus ära võtta,“ teatas ta, „oled sina teinud selle suuremaks, kui kunagi varem! Kas sa unustad, et inimene eelistab rahu ja kasvõi surma valikuvabadusele tunda head ja kurja? Inimese jaoks pole midagi võrgutavam, kui on tema südame-tunnistuse vabadus, kuid miski muu ei põhjusta suuremat kannatust.“ Hoolimata selle kirikutegelase jultumusest ja küünilisusest oli tema jutus iva. Vaadake, mida on inimesed oma vabadusega teinud. Valu, kurjus, patt, kannatus, surm – kõik on võrsunud vabadusest ehk selle vabaduse kuritarvitamisest. Kuid Jumal lõi meid armastavateks olevusteks ja ainus tee, kuidas saame armastada, on see, et Ta lõi meid vabaks. See, kuidas suur võitlus siin maailmas avaldub, on nii palju mõjutatud sellest, mida on teinud inimesed ja ikka veel teevad püha, aga väga kalli anniga (rist näitab selle hinda) – vabadusega. Nägime sellel nädalal, et osa inimesi, kes seati vastamisi evangeeliumiga, kahetses ja andis oma südame Jeesusele; teised aga tapsid sõnumitoojad. Vabadus on hinnaline and, kuid meil tuleb olla väga hoolikad, mida sellega peale hakkame.

Küsimused aruteluks:

1. Pole kahtlust, et Uus Testament rõhutab üks olemist, mis on meil Kristusega. See on väga võimas mõte, selline, mis oli omal ajal pöördeline. Kahjuks on isegi nüüd, 21. sajandil, üheks suurimaks praegu olemasolevaks kurjuseks rahvuslik, rassiline ja riigiga seotud eelarvamus. Ainult Jumal teab sellise kurjuse täit ulatust. Ja kuigi me eeldame, et nii on maailmas, siis mida öelda koguduse kohta, lausa meie oma koguduse kohta? Kuidas see avaldub? Miks on sedasorti hoiak suures vastuolus evangeeliumi põhjanevaima ja peamise õpetusega?

2. Ühel või teisel ajal tunneme kõik, et Püha Vaim veenab meid. Kuidas sa reageerid siis, kui selline veendumus tuleb? Just südames möllab suur võitlus tõeliselt. Kuidas need valikud, mida teed siis, kui Vaim sind veenab, näitavad, kummal poolel sa kipud olema?

Siamaani on lugu olnud selline: Dorandina oli Saatana ülempreest-rinna. Ta viis rituaale läbi öösiti ja talle maksti hästi selle eest, et ta oli vaimude ja nende poolt väljaõeldu kanaliks. Kahel korral nägi ta unenäos valgesse rüüsse riietatud meest, kes ütles Dorandinale, et Jumalal oli temaga plaan, kuid mõlemal korral jättis ta unenäo tähelepanuta. Pärast seda, kui Dorandina väga haigeks jäi, läks ta haiglasse ja langes koomasse.

Kui ma ärkasin, olin kindel, et olin jälle näinud unes valgesse riietatud meest. Ta oli ilus; tema näolt säras valgus. Ta ütles mulle: „See on viimane võimalus, mis sulle antakse. Jumalal on sinu elu suhtes plaan.“ Ingel sirutas käe ja võttis minu käe pihku. Ta anus, et järgneksin talle. Käisin tema järel mõne sammu,

Küsisin mehelt: „Mida ma pean tegema?“

Mees käskis mul minna Marcose adventkirikusse. „See on Jumala kogudus,“ ütles ta, „ja sealsed inimesed käivad Tema järel.“ Tema hääli oli leebe ja tulvil armastust. Suudlesin mehe kätt ja siis ta kadus.

Kaheks nädalaks jäin haiglasse ja selle aja jooksul mõtlesin palju sellele, mida unenäos näinud olin. Otsustasin, et niipea, kui olen piisavalt tugev, otsin üles Marcose adventkiriku. Ma ei teadnud mitte midagi sellisest kirikust ega uskkonnast üldse, välja arvatud see, et nad kogunesid laupäeviti.

Jutustasin abikaasale oma unenägudest ja mehe korraldusest külastada seda kirikut. Ta hoiatas, et hoiduksin sellest kogudusest, aga niipea, kui suutsin, lipsasin laupäeva hommikul majast varakult välja ja läksin kirikusse, kuid selle värav oli lukus. Ootasin värava taga maja ees kaks tundi. Kell 8 hommikul tegi üks mees kiriku värava lahti. Ta kutsus mind hingamispävakooli õpetajate klassi, mis pidi peagi algama.

Kirikus tegi ta mu tuttavaks ühe naisega, kellega tundsin ennast tere-tulnuna. Pärast seda, kui õpetajate klass lõppes, viis naine mu endaga kaasa saali hingamispäeva kooli ja tutvustas mind piiblitöölisele. See naine tervitas mind soojalt ning pakkus välja, et tuleb mu koju ja aita mul Jumalat paremini tundma õppida. Mul oli hea meel, et ta mu koju tuleb, koju, mille olin ostnud kuradi raha eest.

Jätkub

Paulus ja vastuhakk

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Rm 5:12–21, 1Kr 3:12–17; 1Kr 12:14–26; Ef 6:11–17; 1Kr 15:12–18.

Meelespeetav tekst: „Aga kui see kaduv riietub kadumatusena ja see surelik riietub surematusega, siis läheb täide sõna, mis on kirjutatud: „Surm on neelatud võidusse“ “ (1Kr 15:54).

Pauluse kirjutised kubisevad suure võitluse teemast. Pole kahtlustki, et Paulus uskus mitte ainult Saatana tõelisust, vaid ka tema pettuse ja surma töö tõelisust. Arvukates kohtades hoiatas Paulus Saatana „salanõude“ eest (Ef 6:11), tema võimsate pettuste eest (2Kr 11:14) ja ka tema üleloomulike võimete eest (2Ts 2:9).

Kuid nagu teab igaüks, kes on Paulust lugenud, asetab apostel rõhu alati Kristusele ning Tema lõplikule võidule meie heaks. Ükskõik, kui palju läks Saatanal sajandite jooksul korda võita Jumala lepingurahvast enda poole, nurjus kuradil täielikult Jeesuse võitmine ning Jeesuses on täitunud kõik lepingutootused, tagades seega pääste kõikidele, nii juudile kui ka paganale, kes seda usus ja sõnakuulmises taotlevad. Kristuse ustavus tagab ka Saatana lõpliku hääbumise (Hb 2:14) ning suure võitluse lõppemise.

Sellel nädalal vaatame mõningaid kujundeid ja metafoore, mida Paulus kasutas, selgitamaks võitluse tegelikkust ja seda, kuidas meil tuleb elada, tegutsedes hea nimel ühiselt koguduse ja usklikke kogukonnana, kes on haaratud sellesse kosmilisse heitlusse.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 5. märtsiks.

Aadam ja Jeesus

Kuigi Paulust tuntakse kõige paremini evangeeliumi selgitamise poolest, on olulise tähtsusega ka tema selgitus suure võitluse kohta. Rõõmusõnumi õpetamisel võtab ta põhipunktid kokku nii: „me oleme saanud õigeks usust“ Jeesuse läbi (Rm 5:1); meil on otsene ligipääs Jumalale ja me „kiitleme oma lootusest“ (2. s); ning viletsused ei tekita meile enam muret (s-d 3–5). Samuti annab ta meile töötuse, „et Kristus suri meie eest, kui me olime alles patused“ (8. s) ning et nüüd meid päästetakse Kristuse elu ja surma tõttu, mis on [toimunud] meie pärast. Meid säästetakse ka Jumala viimasest kohtumõistmisest patu üle (s-d 9, 10) ja me rõõmustame, et oleme lepitatud Temaga (11. s).

Loe Rm 5:12–21. Kuidas avaldub suur võitlus nendes salmides?

Pärast seda, kui Paulus on rääkinud kõigest sellest, mida Kristus on meie heaks teinud, selgitab ta, *kuidas* Jeesus seda tegi. Kui seda kahju, mille Aadam põhjustas aias puu juures, poleks parandatud, siis ei oleks lootust igavesele tulevikule ning Saatan oleks suures võitluses võidukas pool. Aadam tõi surma kõikjale selle tõttu, mida ta tegi (Rm 5:12). Isegi kümne käsu andmine Siinai mäelt ei peatanud patu ja surma probleemi. Seadus tegi lihtsalt selgeks, mis on patt. See ei olnud lahendus patule. Patu ja surma probleemi sai lahendada ainult Jeesuse ohvriga. Jeesus maksis võla oma elu „armuanniga“ (Rm 5:15, 16).

Nüüd saab inimkonna taastada. Just nii, nagu surm on „valitsenud“ Aadama patu tõttu, nii valitseb „armu ülirohkus“ ja „õiguse and“ nüüd Jeesuse ustavuse tõttu (Rm 5:17). Ei ole õiglane, et me kaotasime Aadama tõttu paradiisi. Me polnud osalised tema vales valikus, ometi kannatame selle valiku tagajärgi. Samuti aga pole ka õiglane, et me saame paradiisi tagasi. Meil ei ole mingit osa selles, mida Jeesus tegi 2000 aastat tagasi. Paulus võtab oma väitluse kokku Rm 5:18–21. Esimene Aadam tõi hukkamõistu ja surma; teine tõi lepituse ja elu.

„Jumal teeb nähtavaks oma armastuse meie vastu sellega, et Kristus suri meie eest“ (Rm 5:8). Pane sellesse salmi oma nimi ja palu seda töötust enda jaoks. Millise lootuse see sulle annab?

Koguduse „hoone“

„Kristuse kogudus, nii nõrgestatud ja puudulik, kui see ka olla võib, on ainus objekt maa peal, millest Ta ülimalt hoolib.“ – Ellen G. White, *The Heavenly Places*, lk 284.

See klassikaline Ellen G. White'i lause illustreerib kõige paremini Pauluse esimest kirja korintlastele. 1Kr 3. peatükis võrdleb Paulus kogudust saagi kandmisega, mille kallal töötavad erinevad inimesed: üks inimene külvab seemne, teine kastab seda, kuid Jumal ise võtab vastutuse selle kasvamise ja küpsemise eest (1Kr 3:4–9).

Paulus jätkab oma mõtet, kujutades nüüd kogudust hoonena. Keegi paneb paika aluse ja siis ehitavad teised sellele (1Kr 3.10). Kuna aluseks ei saa olla mitte keegi muu kui Kristus (1Kr 3.11), siis peavad need, kes järgmisena tulevad, olema hoolikad selles, missugust materjali nad kasutavad. Kohus, mis tuleb, eraldab kõrvalise „ehitusmaterjali“ kohasest materjalist (1Kr 3:12–15).

Loe 1Kr 3:12–15. Võrdle Mt 7:24–27ga. Millised kaks tunnusjoont ilmutavad seda, kummal poolel me suures võitluses tegelikult oleme?

Vaata nüüd, mis edasi tuleb: „Eks te tea, et te olete Jumala tempel ja teie sees elab Jumala Vaim? Kui keegi rikub Jumala templi, siis Jumal rikub ka tema, sest Jumala tempel on püha, ja see olete teie“ (1Kr 3:16, 17).

Tähelepanu tuleb pöörata kahele asjaolule. Esiteks, kaastekst räägib kogudusest ja sellest, kuidas kogudus üles ehitatakse. See ei räägi esmajoonel tervisest. Jumal ei hävita inimesi, kes kuritarvitavad oma ihu halva eluviisi valimisega; nad hävitavad ennast ise. (Hiljem räägib Paulus, et meie ihu on Püha Vaimu tempel, seoses meie moraalsete valikutega 1Kr 6:15–20.)

Teiseks, iga kord, kui neis kahes salmis kasutatakse sõna *teie*, on kreeka keeles tegemist mitmusega. See jutt on suunatud rühmale, mitte üksikisikule. Nii et juhul, kui keegi teeb midagi, mis rikub kogudust, siis on ta tõsiselt hädas. Jumal hoiatab, et Tema rikub selle isiku, kes püüab rikkuda kogudust.

Kuidas olla kindel, et kõigega, mida ütleme või teeme, ehitaksime kogudust üles, mitte ei kisuks seda alla?

Koguduse osa ja ülesanne öeldakse selgelt välja 1Kr 12. peatükis. Leiame, et siin võrreldakse kogudust ihuga, mille puhul on igal ihuliikmel talle määratud tegevus ning ihu tegutseb kooskõlalise tervikuna (1Kr 12:12).

Loe 1Kr 12:14–26. Milline on selle lõigu oluline sõnum?

Paulus räägib pealtnäha naljakalt, arutledes, mis juhtuks siis, kui jalg või kõrv ütleks, et nemad ei kuulu ihusse. Paulus astub sammu edasi ja arutleb, mis juhtuks siis, kui kogu ihu oleks silm või kõrv (1Kr 12:17). Kujutle ühte suurt kõrva üle toa laperdamas, et öelda meile tere! Nii naljakana kui see ka kõlab – tegelikult toimub just nii siis, kui inimene püüab kontrollida kogudust, nagu oleks see tema ainuomand.

Eelnevalt on Paulus esile toonud mõne tegevuse koguduses, öeldes iga kohta, et see on Püha Vaimu and. On neid, kes räägivad tarkuses, ja teisi, kes tunnetavad väga põhjalikult Pühakirja (1Kr 12:8). On neid, kelle usk innustab kõiki, ja neid, kelle puudutus on tervendav (1Kr 12:9). On imetegijaid, prohvetliku taibuga inimesi, neid, kes suudavad selgesti teha vahet hea ja kurja vahel, ning neid, kes murravad läbi keelebarjääridest (1Kr 12:10). Märkad, et isikud, kellest jutt, ei otsusta ise oma võimete üle. Hoopis Püha Vaim on noppinud neist igäühe erinevast keskkonnast, et ehitada üles ja tuua ühtsust ihusse, kogudusse (1Kr 12:11–13). Selle tähtsa tõsiasja rõhutamiseks kordab Paulus ennast: Jumal ainsana otsustab, kuhu iga liige sobib (1Kr 12:18).

Tähtsaim aga, vaatamata sellele, et on palju ihuliikmeid, on ihu ainult üks; iga liige on eluliselt seotud kõigi ülejäänutega, ka nendega, kes ei pea ennast kuigi palju väärt olevaiks (1Kr 12:20–24). See vastastikune sõltuvus on loomupärane kaitse, tagamaks iga liikme turvalisust ja heaolu. Vastastikune sõltumine tuleb esile siis, kui jagatakse valusid ja rõõme (1Kr 12:26).

Mõni ihu võitleb autoimmuunhaigustega: sel puhul ründab keha üks osa teist. Sellised haigused nõrgendavad ja on mõnikord saatustlikud. Pidades silmas tänase päeva salme, kuidas töötab vaenlane selleks, et salaja ihu kahjustada, ja kuidas saab Issand meid kasutada abiks sellise rünnaku tõkestamisel?

Suure võitluse tegelikkus ja tõsiasi, et oleme sõna otseses võitluses tõelise vaenlasega (Ef 6:11), ilmneb Ef 6. peatükis, kus Paulus kasutab sõjavarustuse kujundeid.

Loe Ef 6:11–17. Mida räägivad need salmid meile sellest, kui tõeline ja isiklik see lahing on?

Asi pole niivõrd selles, mida tähendavad sõjavarustuse erinevad osad, vaid hoopis selles, et need esindavad midagi, mis on tähtis. Märkad, kuidas Paulus toonitab, et meil tuleb võtta *kogu sõjavarustus*, mitte lihtsalt valida välja üks või teine osa. Kui võtame kogu sõjavarustuse, jääme püsima (Ef 6:13); tegemist on kõnekujundiga, mida Piibel kasutab kohutuse süütuse tunnistamise puhul (võrdle Ps 1:5). Teisisõnu, me oleme võidukad.

Vöö hoiab kogu varustust oma kohal ja seda kujundit kasutatakse tõe kohta (Ef 6:14). Niisiis on tõde see, mis hoiab kogu meie vaimuliku kaitse paigas. Jeesus rääkis tõest sageli (Jh 1:14, 17; 4:24; 8:32; 14:6). Edasi tuleb õiguse soomusrüü (Ef 6:14); „õigus“ on veel üks võtmesõna Jeesuse õpetustes (näiteks Mt 5:6, 10; 6:33). Vanas Testamendis mõisteti õigust kui õigluse alalhoidmist ja selle tagamist, et iga inimesega aetaks asju ausalt.

Sõjamehe sandaalid (Ef 6:15) kujutavad rahuevangeeliumi. See võrdlus on laenatud Js 52:7, kus räägitakse, et inimesed käivad maha pika maa, andmaks vangipõlves olijaile teada, et Jeruusalemm on üles ehitatud ning Jumal on ennistanud oma rahva vabaduse. See on viis öelda, et üks osa kurja vastu võitlemisest on anda inimestele teada, et Jumal on juba võitluse võitnud ning nüüd võivad nad elada rahu endaga, kaasinimestega ja Jumalaga.

Usukilp (Ef 6:16) väldib „põlevaid nooli“ sihtmärki tabamast ja massilist hävingut tekitamast. Päästekiivrit (Ef 6:17) saab võrrelda krooniga, mida Jeesus meiega jagab (Ilm 1:6; 2:10), ning vaimumõõk (Jumala Sõna) on meie enesekaitserelv, mida kasutada nii, nagu Jeesus kasutas seda kuradi kiusamiste vastu (Mt 4:4, 7, 10).

Mida räägib sõjavarustuse otstarbekohasus ja terviklikkus sellest, kui täielikult sõltume suures võitluses Jumalast? Kuidas olla kindel, et me ei jäta ühtki osa endast kaitseta?

Tõenäoliselt tekitas mõnes Korintose koguduse liikmes segadust ülestõusmise küsimus. Paulus selgitab tasa ja targu selle tähtsust – see on evangeeliumi üks võtmelement (1Kr 15:1–4). Näib, et muretseti usklike pärast, kes olid surnud (1Kr 15:6), ning mõned tulid välja arvamusega, et need, kes olid surnud, jäävad ilma Jeessuse taastulekust (1Kr 15:12). Sarnane olukord oli Tessaloonikas (1Ts 4:13–17).

Loe 1Kr 15:12–18. Missugune järeldus tekib surnute ülestõusmist eitades?

Paulus võtab oma väitluse kokku sõnadega: „Kui me loodame Kristuse peale üksnes selles elus, siis me oleme kõigist inimestest armetumad“ (1Kr 15:19). Vastupidi aga, Kristus on tõesti üles tõusnud ning on saanud „uudseviljaks magamaläinutest“ (1Kr 15:20).

Siis võrdleb Paulus Kristust Aadamaga: „Nõnda nagu kõik inimesed surevad Aadamas, nõnda tehakse kõik elavaks Kristuses“ (1Kr 15:22), ja täpsustab, millal üleüldine ülestõusmine aset leiab: „tema taastulekul“ (1Kr 15:23). Hiljem, samas peatükis, jätkab ta kahe „Aadama“ võrdlemist (1Kr 15:45–49). Esimene inimene oli tehtud maapõrmust, kuid taevane Inimene on taevast ja nii oleme ka meie ühel päeval samasugused nagu Tema (1Kr 15:47–49). Seda, mida see tähendab, annab mõista selgitus Kristuse teisel tulekul toimuva kohta: „Pasun hüüab ja surnud äratatakse üles kadumatutena, ning meid muudetakse. Sest see kaduv peab riietuma kadumatusena ja see surelik riietuma surematusega“ (1Kr 15:52, 53).

Kuigi Aadam tehti algselt elama igavesti, mandus inimsugu varsti sellisele tasemele, et elab suhteliselt lühikest aega. Kui me pärimise igavese elu, tehakse meid igavesti kestvaiks ja see on, mis meile antakse.

Loe 1Kr 15:23–26. Kuigi oleme nüüd ülepea haaratud suurde võitluse ning kuigi surm ja kurjus ja rüvedad jõud näivad maailma valitsevat, mida räägivad need salmid meile sellest, kuidas suur võitlus lõpeb? Kuidas õppida vaatama kaugemale ning näha ja hoomata seda, mida need töötused meist igäihe jaoks isiklikult tähendavad?

Edasiseks uurimiseks: „Mitte ainult inimene, vaid ka maa oli patu tõttu öelate kontrolli all ning vajas lunastusplaani abil ennistamist. Loomisel pandi Aadam valitsema maa üle. Kuid kiusatusele järele andes toodi ta Saatana võimu alla ning valitsusohjad läksid üle tema vallutaja kätte. Nii sai Saatanast „selle maailma vürst“. Tema anastas valitsemise maa üle, mis algselt anti Adamale. Kuid Kristus maksis oma ohvriga patu karistuse ning see võimaldas lunastada inimese, ja enam veel – taastada valitsuse, mis kaotati. Kõik, mille kaotas esimene Adam, seab oma kohale tagasi teine.“ – Ellen G. White, *The Signs of the Times*, November 4, 1908. Ometi on siin maailmas ringi vaadates nii kerge unustada väga tähtis tõde, et Saatan on saanud lüüa ja „tal on aega üürikeseks“ (Ilm 12:12). Kurjus, surm ja kannatused moonutavad selle maailma, kuigi meile töötatakse, et selle tõttu, mida Kristus on teinud, juuritakse kord see kõik välja. Juhul, kui see pole meile nüüdseks selge, siis saagu selgeks: kurjust, surma ja kannatusi ei kaota mitte miski, mida meie kui inimesed teeme, välja arvatud see, et me tõenäoliselt hävitaksime maa ja kogu elu sellel, kui meile piisavalt aega antaks ja Jumal meid tagasi ei hoiaks. Ainult Jumala üleloomulik sekkumine toob meile lubatud muutused. Kindlasti ei saa me ise probleemide eest hoolt kanda.

Küsimused aruteluks:

1. „Kogudus, nõrgendatud ja puudulik, vajades pidevalt hoiatamist ja nõuandeid, on ometi Kristuse ülima hoolitsuse objekt. Tema teeb inimeste südames armukatseid ja teostab sellised iseloomumuutused, et inglid hämmastuvad ning väljendavad oma rõõmu kiituslauludes. Nad rõõmustavad, kui mõtlevad sellele, et patust, eksivat inimlast saab niimoodi muuta.“ – Ellen G. White, „The Signal of Advance“, *The Advent Review and Sabbath Herald*, January 20, 1903. Nimeta mõni tee, kuidas meid muudetakse selle kaudu, mida Jeesus teeb meis ja meie heaks?

2. Kuidas näeme suurt võitlust avaldumas koguduse sees, kas kohalikul tasandil või koguduse kui terviku tasandil? Millised on keerdküsimused, mida kasutatakse meie lõhestamiseks, meie nõrgestamiseks, eemale hoidmiseks sellest, mida tegema meid on kutsutud? Kuidas tuua paranemist ja ühtsust siis, kui inimesed lihtsalt ei nõustu sellega, mida meie võime uskuda väga tähtsa olevat?

Siinemaani on lugu olnud selline: Saatana ülempreestrinna Dorandina nägi unenägudes valgesse riietatud meest, kuid ta jättis need unenäod tähelepanuta. Pärast seda, kui ta oli jäänud väga haigeks, läks Dorandina haiglasse ja langes koomasse. Ta nägi kolmandat korda unes seda meest, kes käskis tal minna Marcose adventkirikusse. Dorandina hakkas Piiblit õppima ja otsustas saada kristlaseks.

Tahtsin Jumalat tundma õppida. Mida rohkem ma õppisin, seda rohkem mõistsin, et minu liit kuradiga oli vale ja võib tuua mulle igavese hukkamõistu.

Palju inimesi tuli minu juurde ja palus mul nende heaks tseremooniaid pidada. Rääkisin neile, et ma ei tee seda enam, sest minust oli saanud kristlane. „Aga ma maksan kahekordselt,“ pakkus nii mõnigi. Ma keeldusin ikkagi.

Mu abikaasa sai vihaseks. „Kuidas me oma arved ära maksame, kui sa tööd ei tee?“ nõudis ta.

Minu täisealised lapsed ei rääkinud minuga enam ja lõpetasid minu eest hoolitsemise. Nüüd, kui mul ei olnud enam nende jaoks raha, ei olnud nendel enam minu jaoks aega. Mu abikaasa ähvardas mind maha jätta, kui ma ei pöördu tagasi oma vaimude-vahendaja ametisse, aga mina õppisin ikka edasi Piiblit tundma.

Kurat ei lasknud mind lahti ilma võitluseta. Ma hävitasin kujud ja kogu kuratliku kraami ning ütlesin naistele, kes minu käe all töötasid, et olen saanud kristlaseks ega harrasta enam kuradi teenimist koos nendega. Need naised läksid surnuaiale, kus ma koos nendega olin tegutsenud. Nad tapsid kanapoja ja ohverdasi selle vere kuradile selle eest, et ta mu surmaks. Kuid Jumal kaitses mind ja ma ei jäänud haigekski. Pärast piibliuurimisi ristiti mind Marcose seitsmenda päeva adventistide kogudusse.

Olen nüüd vana ja mu arst ütleb, et mul ei ole jäänud palju aega elada, kuid tahan öelda, et kui Jeesus saab muuta minu elu, saab Ta muuta iga inimese oma. Olen Jumalale väga-väga tänulik selle eest, et Tema andis mulle päästesõnumi. Ma tean, et kui ma ka varsti suren, olen hoitud igavikuks, sest Jumal armastas mind nii väga, et saatis oma ingli, kes kutsus mind kuradi teenimisest välja, Jumalat uskuma.

Dorandina Sousa Melo, Belémist Brasiilias.

Peetrus suures võitluses

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: 1Pt 2:9, 10; 5Ms 14:2; 1Pt 4:1–7; 2Pt 1:16–21; 2Pt 3:3–14; Tn 2:34, 35.

Meelespeetav tekst: „Teie aga olete „valitud sugu, kuninglik preesterkond, püha rahvas, omandarahvas, et te kuulutaksite tema kiidetavust“, kes teid on kutsunud pimedusest oma imelisse valgusse“ (1Pt 2:9).

Peetruse kirjad kubisevad suure võitluse teemast. Võib-olla sellepärast, et ta mõistis oma käest, paremini kui enamik teisi, kui kerge on langeda Saatana pettustesse. Sellepärast oli ta teravalt teadlik, kui tõeline see võitlus on. Lõppude lõpuks oli Peetrus see, kes kirjutas: „Olge kained, valvake! Teie süüdistaja, kurat, käib ringi nagu mõirgav lõvi, otsides, keda neelata“ (1Pt 5:8).

Peetrus näeb, kuidas võitlus erineval moel lahti rullub. Ta näeb võitlust käimas koguduses, mis hõlmab need, kes olid kord usklike osaduses, kuid irvitavad nüüd igasuguse mõtte üle Jumala ja Kristuse taastulekust ning on need oma peast välja heitnud. Ta räägib kindlalt ja jõuliselt pilkajate vastu, sest juhul, kui usk Kristuse taastuleku töötusse kaotsi läheks, siis milline lootus jääks?

Veelkord, võib-olla kinnitab Peetrus usku nii kaheldamatu kindlusega omaenda vigade tõttu. Ta teab, kuidas on pilgata ja eitada ning püüda sobitada rahvahulgaga nii, et kaasinimesed ei mõistaks teda hukka Jeesuse järel käimise pärast. Siit ka tema rõhuasetus teemale, kui tähtis on usklike jaoks elada väärikalt ja kohaselt kõrgele kutsumisele ja valikule Issandas.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 12. märtsiks.

Loe 1Pt 2:9, 10. Kuidas avaldub suur võitlus neis kahes salmis?

Need salmid on pärit 2Ms 19:6 – „preestrite kuningriigiks ja pühaks rahvaks“, ja 5Ms 7:6 (korratud 5Ms 14:2) – „pühitsetud rahvas... valitud olema temale omandrahvaks“. Sellised kinnitused anti loomulikult Egiptusest väljatuleku ajajärgul, mil Jumala rahvas vabastati orjusest ja oli teel Töötatud Maale. Peetrus näeb sarnasust Egiptusest välja rännanud Jumala rahva ja tema aja koguduse vahel.

Seega ei kirjelda Peetruse sõnad lõpp-saadust, vaid hoopis käimas olevat tööd. Jah, Tema on meid valinud ja kutsunud ning meil tuleb avalikult kiita Jumalat selle eest, et Ta on meid välja toonud pimedusest, millesse Saatan maailma on kiskunud. Kuid see ei tee meid veatuks ega tähenda, et oleme kuidagi täiuslikkuse saavutanud (vaata Fl 3:12). Vastupidi, teadlikkus oma patusest ja vajakajäämistest on väga tähtis osa selles, mida tähendab käia Jeesuse järel ning tajuda oma elus vajadust Tema õiguse järele.

„Nii võib iga patune tulla Kristuse juurde. „Siis ta päästis meid – mitte õiguse tegude tõttu, mida meie nagu oleksime teinud, vaid oma halastust mööda...“ (Tt 3:5). Kui Saatan ütleb sulle, et sa oled patune ja ära loodagi saada õnnistust Jumalalt, siis ütle talle, et Kristus tuli maailma päästma patuseid. Me ei saa esitada Jumalale mingit soovituskirja, kuid me võime nüüd ja alati toetuda oma täielikult abitule olukorrale, mis teeb Tema lunastava väe meie jaoks vältimatuks. Loobudes eneseusaldusest, võime vaadata Kolgata ristile ja öelda: „Sinu risti alla tulen./ Maksta millegagi pole.“ – Ellen G. White, *Ajastute igatsus*, lk 317.

Üks kindel viis, kuidas teame, et oleme kutsutud „pimedusest tema imelisse valgusse“ (1Pt 2:9), on meie teadlikkus sellest, kui sõltuvad oleme Kristusest, „kes on saanud meile tarkuseks Jumalalt ning õiguseks ja pühitsuseks ja lunastuseks“ (1Kr 1:30).

Mis jookseb läbi su pea siis, kui tunned ennast oma tegude või lausa oma iseloomu pärast masendunu ja heidutatuna? Mida nende mõtetega peale hakkad, kui need tulevad? Kuidas muuta sellised ajad enda vaimulikuks kasuks?

Loe 1Pt 4:1–7. Miks on meie eluviisi valikud tähtsad ja kuidas need mõjutavad meie valmisolekut Kristuse taastulekuks?

Peetrus märgib, et usklikud on juba kulutanud küllalt oma elust, tehes seda, mida kaasinimesed nende ümber mõjutasid neid tegema (1Pt 4:3). Kuid nüüd on asjalood muutunud. Usklikke „võorastatakse“ sellepärast, et nad rahvahulgaga ühes ei tegutse, ning tõenäoliselt on tagajärjeks nende pihta käiv kuritahtlik keelepeks (1Pt 4:4). Niimoodi püüab Saatan kasutada ka endisi sõpru, et meid Jumalaga koos edasi minnes araks muuta.

Peetrus julgustab usklikke sellistest rünnakutest mitte heituma. Ka „paganatel“ tuleb endast aru anda Jumalale, kes üksi mõistab kohut, nii et ei ole vaja muretseda selle pärast, mida nemad mõtlevad (1Pt 4:5).

Peetruse mõttekäik on väga tähtis. Kui paljusid inimesi tead sina, kes on kõverdunud kaasinimeste ootuste surve all ega ole seisma jäänud selles, mida nad usuvad? Eriti karm tõsiasi on see noorte inimeste puhul, kes maadlevad nähtusega, mida tuntakse „eakaaslaste surve“ nime all.

Selle asemel, et muretseda, kas teised meid omaks peavad, ning mõelda, kuidas muganduda nende seisukohtade, nõudmistega ja ootustega meie suhtes, manitseb Peetrus usklikke olema lahked ja armastusväärsed kõigi suhtes, kellega kokku puutume (1Pt 4:8, 9). See pole midagi erakorralist, mingi lisakohustus, mille peame sobitama oma kristlase ülesandenimistusse. See on hoopis tähtsaim, mida teha, ja tähtsaim viis, kuidas lävida meie ümber olevate inimestega. Võib-olla sellepärast soovitab Peetrus võtta palvetamist tõsiselt (1Pt 4:7), sest Jumal teab, et mõnikord võtame palju tõsisemalt „paganate“ meele järele olemist kui kõige lähematesse inimestesse armastavalt ja lahkelt suhtumist. Me ei pea mitte ainult nende pärast palvetama, vaid ka lubama Jumalal muuta meid nende murede suhtes tundlikumaks. Meid kutsutakse „kuningliku põlvkonnana ja püha preesterkonnana“ mõjutama neid hea poole, mitte lubama neil mõjutada end halva poole. Iisraeli traagiline ajalugu oli just niisugune: selle asemel, et Iisrael oleks mõjutanud paganaid hea poole, mõjutasid paganad Iisraeli kurja poole.

Missuguse eakaaslaste survega sina vastakuti oled? Kuidas sellele vastu seisad? Mismoodi on sõnad „võida sina kuri heaga“ (Rm 12:21) sellises olukorras väga kohased?

Loe 2Pt 1:16–21. Mida väga tähtsat Peetrus prohvetisõna kohta ütleb?

Peetrus nägi oma ajal palju sündmusi ning ta loetleb selles lõigus mõningaid neist: Jeesuse ristimine (2Pt 1:17), Jeesuse muutmine mäel (2Pt 1:18) ja Jeesuse kohta käivate prohvetikuulutuste kinnitust leidmine (2Pt 1:19). Kõik see oli Peetrusele sügava mulje jätnud; ometi viibib ta pikemalt viimasel osal – prohvetikuulutustel. Sellel võib olla tegemist tema ebaõnnestumistega jüngrina. Kui palju kordi oli Peetrus kuulamata jätnud selle, mida Jeesusel oli öelda, kuna ta mõtles, et teadis juba, mida öeldakse? Kui mitu korda rääkis Jeesus sellest, et Ta antakse Jeruusalemmas ülempreestrite kätte; ometi, siis kui juhtus just nii, nagu Jeesus oli öelnud, ei olnud Peetrus väga mitme juhtumi jaoks valmis? Tõenäoliselt oli kõige valulikum neist „ebaõnnestumistest“ see, kui Jeesus ütles ette, et Peetrus salgab Ta ära. Peetrus oli väga kindel, et seda ei juhtu iialgi, aga kui see sündis, oli see küllap tema elu madalaim punkt.

Ehk saab Peetrus sellepärast nii selgelt öelda, kuidas olla Jeesuse ustav järelkäija. Ta tuletab järelkäijatele meelde „kõige kallimad ja suuremad töötused“, mille abil nad võivad „saada jumaliku loomuse osaliseks“ vastandina neile, keda on vangistatud „kaduvusega, mis valitseb maailmas himude tõttu“ (2Pt 1:4). Kindlustamaks, et usklikud on tõepoolest põgenenud kaduvusest, loetleb ta omavahel seotud omadusi, mis piiritlevad kristliku eluviisi: usk, voorus, tunnetus, kasinus/enesekontroll, kannatlikkus, vagadus, vennalikkus ja armastus (2Pt 1:5–8). Igaüks neist toetub teisele ning üheskoos moodustavad need terviku – nagu koostisosad koogi. Paulus nimetab samu omadusi „viljaks“, mitte aga viljadeks (Gl 5:22, 23), kuna need moodustavad terviku, mida ei tohi lahutada.

Peetrus astub sammu edasi, kui ütleb, et usklikud ei vangu juhul, kui teevad need väärtused oma elu osaks, ning palub neil olla usinad „oma kutsumises ja äravalimises“ (2Pt 1:10).

Tuleta meelde, et Peetrus suunab oma kirja kristlastest koguduseliikmetele, usus rajatutele. Mitte mingil juhul ei pea ta silmas seda, et nende erinõuete komplekti rakendamine tagaks pileti taevasse. Ta lihtsalt vastandab neid oma aja valitsevatele hoiakutele ja käitumisele ning kutsub kristlasi üles kulutama oma energiat positiivsele, mitte aga negatiivsele.

Loe 2Pt 3:3–7. Mida ütleb Peetrus siin möödaniku kohta, mis aitab meil toime tulla oleviku ja tulevikuga?

Võitlus valguse ja pimeduse vahel, Jeesuse järelkäijate ja kurjuse soodustajate vahel näib jõudvat haripunkti. Kuradit, kes mõirgava lõvina otsib, keda järgmisena ära süüa (1Pt 5:8), abistab pilkajate (halvustavalt rääkijate) koor. Oma „mõistuspäraste“ ja „teaduslike“ argumentidega (2Pt 3:3, 4) püüavad need halvustajad usklike usku hävitada. Peetrus annab mõista, et neid ajendab soov säilitada oma lihalik eluviis (2Pt 3:3; vaata ka Jd 18). Nad targutavad, et Jeesus ei tule tagasi, sest kõik jätkub nii, nagu alati on olnud.

Sellises pilkamises on üks väga rahutuks tegev joon. Jeesus ütles: „Ma tulen jälle tagasi“ (Jh 14:1–3), kuid need halvustajad ütlevad tegelikult: „Jeesus ei tule tagasi“ (2Pt 3:4). See on kaja Eedenist, kus Jumal ütles: „Hea ja kurja tundmise puust sa ei tohi süüa, sest päeval, mil sa sellest sööd, pead sa surma surema“ (1Ms 2:17). Saatan aga ütles mao kaudu: „Te ei sure, kindlasti mitte“ (1Ms 3:4). Siin räägitakse risti vastu Jumala sõnale ja nüüd ei korda seda enam üks hääl, nagu Eedeni aias, vaid hääle koor, igal pool. Niisugust valet korvab pisut tõsiasi, et Peetrus ütles seda ette. Iga kord, kui kuuleme kedagi halvustamas mõtet Jeesuse tagasitulekust, saavad ütlejatest endist veel ühed selle prohvetikuulutuse täitjad.

Kuigi ajalugu on näinud Maa eelmist hävitamist katastroofilise veeuputusega, ei taha pilkajad sellest midagi teada. Nad ei taha tunnistada, et Jumalal on midagi tegemist nende isikliku elu valikutega. Samuti tahavad nad vältida tõsiasja, et Jumal, kes varus maa uputamiseks vee, on samamoodi varunud tule, mis pühib üle Maa, et see suurel kohtupäeval hävitada (2Pt 3:5–7). Nende ekslikuks lootuseks on, et looduse ringkäik jätkub samamoodi, nagu see on ikka olnud.

Kuidas hoiame kinni Kristuse tuleku töötusest, kui aasta möödub aasta järel? Miks on meie jaoks ülitähtis kinni hoida?

Kuigi Kristuse teise tuleku ootamine näib meile lõppematuna, ei ole aeg Jumala jaoks murekoht. „Issanda juures on üks päev nagu tuhat aastat ja tuhat aastat nagu üks päev“ (2Pt 3:8). Kogu Pühakirja jooksul on lõpp alati lähedal, olgu siis Issanda päevana Vanas Testamendis või Kristuse taastulekuna Uues Testamendis.

Loe 2Pt 3:8–14. Missugune pikaaegne lootus meile siin antakse? Vaata ka Tn 2:34, 35, 44.

Klassikalised ajalised prohvetikuulutused räägivad meile, et on piir, kui kaua kurjusel lubatakse jätkuda ja kui kaua Jumal ootab. Prohvetikuulutustes visandab Jumal oma strateegia patu ja kannatuste lõpetamiseks ning Maa ennistamiseks selle algmesse täiuslikkusesse.

See, kuidas me vaatame kõigi asjade lõppu, nagu seda tunneme, mõjutab viisi, kuidas elame praegu (2Pt 3:12). Juhul, kui meis tõstab mässu mõte, et Jumal segab meie maailmakest, siis kaldume olema küünilised ja ühinema halvustajatega. Kuid juhul, kui näeme seda halastava Jumala esileastumisenähtuseks, et puhastada lõpuks meie ümber ohjeldamatult lohkav jõe moraalne laostumine ja inimõiguste kuritarvitamine, võime täis usaldust oodata „tema töötuse järgi uusi taevaid ja uut maad, kus elab õigus“ (13. s).

Peetruse hääl on jälle mures meie hoiakute ja isikliku käitumise pärast. Ta julgustab meid „olema toimekad“ ning „olema veatud ja laitmatud“ (2Pt 3:14). Kui poleks järgmist salmi, võiksime mõelda, et Peetrus pooldab „tegude“ religiooni, kuid ta korrigeerib seda võimalikku valestimõistmist fraasiga: „meie Issanda pikka meelt pidage päästeks“, kinnitades Pauluse sõnu samadele usklikele (15. s).

Meie siht on olla laitmatu. Just sellisena kirjeldati Iiobit; laitmatu, sest ta „kartis Jumalat ja hoidus kurjast“ (Ib 1:1). Just niisugusena esitab Kristus meid Isale (1Kr 1:8; Kl 1:22; 1Ts 3:13; 5:23). Olla veatu? Just selline pidi olema ohvritall (näiteks 2Ms 12:5; 3Ms 1:3), selline oli Jeesus (Hb 9:14; 1Pt 1:19) ja sellisena esitab Ta kogudust Isale (Ef 5:27).

Miks peame oma otsingutes – võita patt, kasvada usus, hoiduda kurjast ning elada püha ja „laitmatut“ elu – toetuma alati Jeesuse õigusele, mis on pandud meie arvele usu läbi? Mis juhtub, kui me oma silmad sellelt töötuselt ära pöörame?

Edasiseks uurimiseks: Peetrus hoiatas, et pilkajad võivad öelda: „... on jäänud kõik nõnda nagu loomise algusest peale“ (2Pt 3:4). See polnud midagi uut; samu mõtteavaldusi väljendati enne veeuputust. „Sedamööda, kuidas aeg veeres, rahunesid ka need, keda oli haaranud hirm. Tõepoolest, looduses ei saanud täheldada mingeid muutusi. Arvati, et loodus on võimsam kui Jumal ning selle seadused nii kindlad, et ka Jumal ei saa neid muuta. Nende meelest oleks kogu loodus käitunud teisiti, kui Noa kuulutus oleks paika pidanud. Inimeste eluviis väljendas hoolimatust Jumala poolt öeldu suhtes... Nad läksid kurjuses üha kaugemale; Jumala nõudmisi trotsides näitasid nad, et nad ei karda igavest Jumalat. Inimesed kinnitasid, et juhul, kui Noa kuulutuses oleks terakegi tõtt, tunnus-taksid seda ka targad ja arukad mehed.“ – Ellen G. White, *Patriarhid ja prohvetid*, lk 97. Täna räägivad „targad ja arukad mehed“ meile sarnast juttu: loodusseadused on paigas ja raamides ning kõik jätkub nii, nagu varem. Teatud mõttes seda just arenemistooria õpetab: elu tuli esile looduslike protsesside läbi, mida saab seletada, vähemalt põhimõtteliselt, loodusseaduste toimimise abil ning ühel päeval selgitab teadus meile selle täiesti ära ja kõike seda ilma mingi vajaduseta jumalikkuse järele. „Targad ja arukad mehed“ eksisid tollal ja nad eksivad ka nüüd. Pole imestada, et Paulus kirjutas: „Jumala juures on ju praeguse maailma tarkus narrus“ (1Kr 3.19). Nii oli veeuputuse ajal, nii oli Peetruse ajal ja nii on ka meie ajal.

Küsimused aruteluks:

1. Vaatamata kõikidele põhjustele, mis Peetrusel olid Jeesusesse uskumiseks, rõhutab ta ikkagi „kindlat prohvetisõna“. Miks on prohvetikuulutused meie jaoks väga tähtsad? Kuidas aitas prohvetisõna tõestada Jeesuse esimesel tulekul, et Ta oli Messias? Missuguse lootuse annab see meile Tema teiseks tulekuks? Liiasi, kuidas võiksime ilma prohvetikuulutusteta isegi teada Tema teise tuleku tootust ja lootust?

2. Kaldume mõtlema, et eakaaslaste surve on seotud ainult teismeliste ja noorte täiskasvanutega. Kuid see pole õige, eks ole? Me kõik tahame, et eakaaslased meid salliksid ja omaks peaksid. Liiasi on meil palju parem võimalus olla hea tunnistaja siis, kui me neile meeldime, mitte siis, kui me neile ei meeldi, õigus? Soovides meeldida kaasinimestele, kuidas olla valvel, et me ei läheks kompromissile oma uskumustega? Miks on selliseid kompromisse kergem teha, kui arvame?

Kui Francisco oli laps, võttis isa teda kaasa baaridesse ja teistesse kohtadesse, kuhu lapsi kunagi ei peaks viima. Kord, kui Francisco ei tahtnud isaga kaasa minna, sihtis mees teda püssist.

Siis, kui Francisco oli 14aastane, suri ta isa. Kuid väärkohtlemine, mida poiss oli talunud, jättis sügavad armid. Ta hakkas purjutama ja uimasteid tarvitama, et see aitaks valu unustada. Tema ema ja õed hakkasid käima adventkirikus, kuid Francisco oli nii purjus, et ei märganud seda.

Selleks ajaks, kui Francisco sai 18-aastaseks, elas ta koos oma tüdruk sõbra Neidega ja tema emaga. Siis, kui ta oli kaine, töötas ta naftapuurtornis.

Kui Francisco sai teada, et Neide oli lapseootel, oli ta õnnelik. Kuid tema uus roll elus mõjutas vähe ta käitumist. Mõnikord ta lõi Neidet, nii nagu ta oli oma isa näinud ema löömas. Ühel päeval lõi Francisco Neidet niivõrd rängalt, et see põhjustas raseduse katkemise. Kui mees taipas, mida ta teinud oli, tormas ta haiglasse Neidet vaatama. Teel palvetas ta, et Jumal aitaks ta vabaks alkoholist ja uimastitest. Ta töötas Neidele, et muutub ja kohtleb teda paremini. Neide uskus teda.

Kuid midagi ei muutunud. Järgmisel korral, kui Francisco Neidet lõi, käskis Neide tal ära minna, sest ei tahtnud teda enam kunagi näha. Francisco tuli iga päev tema juurde ja lubas, et asjalood muutuvad. Lõpuks võttis Neide ta tagasi.

Asjalood muutusid. Francisco langes veel sügavamale uimastitarbimisse. Ühel päeval pidi ta üledoosi tõttu peaaegu surema. Ta ärkas haiglas. Neide ütles talle, et ta enam kunagi koju ei tuleks. Francisco teadis, et Neide just nii ka mõtleb, ja vajus veel sügavamasse meeleheitesse.

Üks Francisco õdedest tõi talle lugeda usuraamatu. Ühel ööl, kui mees ei suutnud magama jääda, võttis ta raamatu kätte ja hakkas lugema. Jälle palvetas ta, et Jumal vabastaks ta uimastite haardest.

Kui Francisco silmad avas, nägi ta pikakasvulist meest säravvalgeis riideis tema voodi kõrval seismas. Mees puudutas Francisco laupa. Näis, et puudutus tungis tema meeltesügavusse. Francisco lamas liikumatult mõne minuti, siis ta taipas, et olevus oli lahkunud. Ta tõusis voodis istuli, tajudes ikka veel survet laubal. Esimest korda oma elus tundis ta rahu ja lootust.

Mõni hetk hiljem astus tema tuppa ema. Poeg rääkis talle, et Jumal oli teda puudutanud ning võtnud ära soovi uimastite ja alkoholi järele. „Ma olen uus mees,“ ütles ta emale. „Ma olen Jumala laps. Ma tahan käia kirikus.“

Kuid ema oli näinud liiga palju seda, et ta ei pea oma lubadusi. „Sa võid lubada küll, aga sa ei muutu,“ ütles ema talle. Francisco teadis, et emal oli õigus. Ta mõtles sellele, kui sügavalt oli ta emale haiget teinud, kuid ta oli kindel, et sel korral oli kõik teisiti. Ta veenis ema, et too tuleks järgmisel päeval ja läheks koos temaga kirikusse.

Koguduse eest võitleja

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Ilm 2:1–7; Ho 2:15; Ilm 2:8–17; Ilm 2:18–3:6; Js 60:14; Ilm 3:14–22.

Meelespeetav tekst: „Ennäe, ma seisan ukse taga ja koputan. Kui keegi kuuleb mu häält ja avab ukse, siis ma tulen tema juurde sisse ning söön õhtust temaga ja tema minuga“ (Ilm 3:20).

Johannes suri kaheteistkümnest apostlist viimasena. Ta kirjutas oma nime kandva evangeeliumi ja kirjad, kuid pani kirja ka Ilmutuseraamatu, mis aitab suuresti kaasa sellele, kuidas mõista suurt võitlust. Praegu keskendume küll ainult seitsme koguduse kirjeldusele. Uurime neid algsete kirjasaajate vaatenurgast selleks, et suudaksime tema sõnadest noppida nii palju kui võimalik.

Üks, mis silma paistab, on tõsiasi, et Jeesus muudab oma lähenemise igale kogudusele isiklikuks.

Üks väljakutse on selles, et näeme neid kogudusi maadlemas oma identiteediga, just nagu meiegi tänapäeval. Kas nende koguduste liikmed moodustavad selge ühistrinde koos Jeesusega ja Tema kutsega olla tunnistajateks surevale maailmale või kõiguvad nad ühe ja teise jalaga, püüdes välja näha nagu kristlased, kuid salajas rahuldudes rohkem pimeduse jõududega? Kuigi näeme ennast olevat neist kogudustest viimases, on selge, et olgu olukorrad nii erinevad kui tahes, vaatame mitmelgi moel otsa samadele väljakutsetele, millega seisis silmitsi kogudused ajastute vältel.

Selle nädala õppetükk õppides valmistud hingamispäevaks, 19. märtsiks.

Ilm 2:1 on Jeesust kujutatud hoidmas seitset tähte ja kõndimas seitsme kuldlambijala vahel, kui Ta saadab sõnumi Efesose kogudusele. Need sümbolid osutavad tähelepanuväärsele tegelikkusele. Lambijalad on kogudused ning seitse tähte on inglid, kelle ülesandeks on nende koguduste eest hoolt kanda (Ilm 1:20). Teisiti võib öelda nii: taevas oleva Jumala trooni ja nende koguduste vahel on tihe side. Nendel kogudustel on suures võitluses täita väga tähtis osa.

Loe Ilm 2:1–7. Mil moel näeme suurt võitlust ilmnedes nendest salmidest?

Sõnum Efesosele algab koguduse olemuse kirjeldamisega. Jeesus on täiesti teadlik selle tugevustest ja nõrkustest. Ta tunnustab neid nende tegude, vaevanägemise ja kannatlikkuse eest ning sallimatuse eest endi keskel olevate valeõpetajate vastu (Ilm 2:2, 3, 6) – see on selge hoiatus, et koguduses ei tohi sallida valeõpetajaid. Näib, et Efesose kogudus, kelle Jumal on värvanud võitluseks pimeduse vastu, on tunda saanud Saatana vasturünnakut. See tuli valeapostlite, Nikolase järelkäijate vormis – võib-olla oli ta üks seitsmest esimesest diakonist (Ap 6:5), kes oli ilmselt moodustanud lahkulöönud liikumise. Oli nende usuõpetusest kõrvalekaldumine milline tahes, Jeesus vihkas seda (Ilm 2:6).

Efesose koguduse häda oli selles, et nad olid maha jätnud „oma esimese armastuse“ (Ilm 2:4). See on väga sarnane Vana Testamendi prohvetite kasutatud sõnadega, kes võrdlesid Iisraeli ärataganemist inimesega, kes kihutab ebaseaduslike armastajate järel (näiteks Ho 2:15).

Olukord võib näida lootusetu, kuid Jeesus on asjatundja lootusetute olukordade heastamises. Kõigepealt julgustab Ta oma rahvast mõtlema sellele, kust nad on langenud, ja asuma uuesti tegema seda, mida nad esmalt tegid (Ilm 2:5). Tegemist ei ole üleskutsega pöörata kell tagasi „vanadesse peadesse aegadesse“; pigem on tegu juhtumiga, mil minevikukogemust kasutatakse selleks, et suunata neid tulevikku.

„Et sa oled oma esimese armastuse maha jätnud“ (Ilm 2:4). Miks on nii kerge seda teha? Mis juhtub meiega, kas üksikisiku või kogudusena, mis jahutab maha meie armastuse Jumalasse? Kuidas hoida kirglikku armastust Jumala ja Tema tõdede suhtes aastast aastasse põlemas?

Smürna kogudusele tutvustab Jeesus ennast nii: „Esimene ja Viimane, kes oli surnud ning on jälle elavaks saanud“ (Ilm 2:8; vaata Ilm 1:18). Pergamoni koguduse jaoks on Jeesus See, kelle käes on vahe kaheterane mõök (Ilm 1:16; 2:12). Mida märkimisväärsed on viisis, kuidas Jeesus kirjeldab kumbagi kogudust?

Loe Ilm 2:8–17. Smürna koguduse liikmeid tuntakse kõva töö poolest; ometi pole sellest palju näha, võib-olla „Saatana sünagoogi“ pärast nende keskel (Ilm 2:9). Samamoodi näivad Pergamoni liikmed klammerduvat oma usu külge, kuigi „Saatana troon“ on nende seas (Ilm 2:13). Seega on suure võitluse tegelikkus nähtav ka siin.

Smürna kogudust hoiatatakse karmide eesootavate aegade suhtes, sealhulgas vangistuse ja surmaga eest (Ilm 2:10). Pergamonis on keegi oma usu pärast juba tapetud (Ilm 2:13). Tähtis on märkida, et raskete aegade kohta on ajapiirang; see tähendab, et kurjusel ei lubata jätkuda teatud piirist edasi (Ilm 2:10).

Mure on selles, et Jumalal on „pisut“ Pergamoni koguduse vastu (Ilm 2:14–16). Ilmselt sallivad nad endi keskel inimesi, „kes peavad kinni Bileami õpetusest“ ja „nikolaiitide õpetusest“ (Ilm 2:14, 15).

„Nikolas ja Bileam näivad olevat paralleelsed mõisted; Nikolas on kreeka liitsõna (*nikaō* ja *laos*) ning tähendab „see, kes vallutab rahvad“. Bileam on tuletis kahest heebrea sõnast – *am* (inimesed) ja *baal* (*bela*, „hävitama“ või „neelama“), tähendades „inimeste hävitamist.“ – Ranko Stefanovic, *Revelation of Jesus Christ: Commentary on the Book of Revelation* (Berrien Springs; Mich.: Andrews University Press, 2002), lk 111. Jeesus hoiatab kogu kogudust, et kui nende usuline eksiõpetus jätkub, tuleb Ta isiklikult ja sõdib nende vastu oma suu mõõgaga (Ilm 2:16).

Keset selliseid hoiatusi julgustab Jeesus ometi mõlemat kogudust väga (Ilm 2:11, 17).

Loe Ilm 2:14, 15. Mida räägivad need salmid meile mõttekäigust, et õpetus ei loe? Miks see loeb ja veel vägagi palju?

Loe Ilm 2:18–3:6. Millised teemad tulevad sisse nende koguduste puhul ning mil viisil heitleme meie koguduse ja üksikisikuina sellesamaga? Kuidas avaldub selles suur võitlus?

Jeesuse pöördumine Tüatiira koguduse poole (Ilm 2:18) paljastab Jumala rahva jaoks järjest kurnavamaks ja segasemaks minevad ajad. Kujundid „silmad nagu tuleleek“ ja „jalad vasemaagi sarnased“ esinevad Ilm 1:14, 15, kuid mitte ainult siin – algselt leiduvad need Tn 10. peatükis, kui Taaniel kohtub Temaga, kelle silmad on nagu „tulelondid“ ja Tema jalad „hiilgasid vase sarnaselt“ (Tn 10:6). See Olevus rääkis Taanielile, et Ta pidas võitlust Pärsia kaitseingliga (Tn 10:13, 20). Teisiti öeldes, siis, kui Jumala rahva jaoks on olukord sünge, astub Jumal otseselt inimeste asjaajamisi mõjutama, kõndides koguduste keskel (Ilm 1. ptk) ning astudes vastu riikide juhtidele (Tn 10. ptk).

Jeesus tutvustab ennast Sardese kogudusele samamoodi, olles See, kellel on seitse Jumala Vaimu ja seitse tähte (Ilm 3:1; 5:6). Jälle on siin Päästja, kes tegutseb aktiivselt kulisside taga ja rivistab samal ajal üles taevased jõud, et tagada oma koguduse kaitse.

Kahe nimetatud koguduse kirjelduses on näha suurt muret. Kuigi asjalood Tüatiiras paranevad (Ilm 2:19), on nad sarnanenud Iisraeliga kuninganna Iisebeli ajal. Sarnaselt on inimesed Sardeses vaimulikult surnud (Ilm 3:1).

Probleemidele vaatamata julgustab Jeesus neid kogudusi. Ta peab omadeks paljusid Tüatiiras, „kes pole ära tundnud saatana sügavikke“, ja julgustab neid: „Pidage vaid kinni sellest, mis teil on, kuni ma tulen!“ (Ilm 2:24, 25). „Mõned“ on ka Sardeses, „kes ei ole määrinud oma röivaid“ (Ilm 3:4).

Nendele ustavatele töötab Jeesus erilist õnnistust. Ta töötab Tüatiirale anda „koidutähe“ (Ilm 2:28), mida hiljem määratletakse Tema endana (Ilm 22:16), ning Sardesele töötab Ta tagada koha taevas ja tunnistada nende nime „oma Isa ees ja Isa inglite ees“ (Ilm 3:5).

„Pea kinni ja paranda meelt.“ Millest tuleb sinul kõvasti kinni hoida ja milles meelt parandada? Kuidas on need kaks mõtet võimsalt teineteisega seotud?

Loe Ilm 3:7. Mismoodi tutvustab Jeesus ennast nendele kogudustele? Mida räägivad need kirjeldused meile Temast?

Selle koguduse kohta mainitakse tunnustavalt, et ta hoiab Kristuse sõna ega ole salanud Tema nime, kuigi nende jõud on näivalt väike (Ilm 3:8). Jeesus annab huvitava lubaduse, et mõned tulevad Saatana sünagoogist ja peavad lugu filadelflastest (Ilm 3:9). See mõte on võetud Js 60:14, kus kirjeldatakse Jumala rahva rõhujaid ennast põrmu alandamas, mis on otseses vastuolus kogu karmi kohtlemisega, mida nad varem Jumala rahvale osutasid. Sellest võime aru saada, et Saatana sünagoog on teinud algusperioodi kristlaste elu keeruliseks. Nagu näinud oleme, oli nii mõnelgi eelneval kogudusel probleeme nendega, kes õpetasid eksitust ja tekitasid meelehärmi – üks neist teedest, kuidas Saatan koguduse vastu töötab. Näib, et Filadelfia on ainus, kes lõpuks saab kogudusest välja sedasorti kurja.

Loe Ilm 3:10. Kuidas mõistad Filadelfia koguduse visadust? Kuidas töötas Jeesus piirata nende läbikatumist? Mida see meie jaoks tänapäeval tähendab?

Näib ilmsena, et Filadelfia kogudus on läbinud sama karmid ajad, nagu eelnevad kogudusedki, kuid nende suhtumine tundub olevat teistsugune. See on esimene kogudus, kelle puhul ei osuta Jeesus otseselt ebaõnnestumisele, mille kallal töötada. Päästja on märganud ja hinnanud nende usku ja koostööd Jumalaga, vaatamata sellele, et neil on „vähe jõudu“ (8. s).

Kogudusele antud töötus räägib sambaks tegemisest Jumala templis, nii et neid enam ei loksutata sisse ja välja (Ilm 3:12). Neile antud uute nimede puhul tuntakse täielikult ära, et nad kuuluvad Jumalale, võib-olla sell pärast, et nad on juba samastunud Jumalaga oma senise elu kõikides külgedes.

Juhul kui sa oleksid just nüüd äkitselt taevas, kui hästi sa sinna sobiksid?

Jeesus kirjeldab ennast Laodikealegi: „Aamen, ustav ja tõeline Tunnistaja“ ning „Jumala loomise Algu“ (Ilm 3:14). Sellised kujundid on Kristuse jumalikkuse põhitahud. „Aamen“ on viide Js 65:16-le, kus sõna „Aamen“ tõlgitakse „tõe Jumal“ ning see seondub lepinguga. Jeesus on suur lepingut pidav Jumal, Jumal, kes peab oma lunastuse ja taastamise töötusi. Jeesus on ka ustav Tunnistaja, kes annab oma rahvale tunnistust sellest, milline Jumal tõeliselt on (Ilm 1:5; 22:16; Jh 1:18; 14:8–10). Tema on ka Looja (Kl 1:16, 17).

Loe Ilm 3:14–22. Mida käsib Jeesus sellel kogudusel teha? Mida see meie jaoks täna tähendab?

Pärast neid esimesi salme, mis räägivad, kes Jeesus tõeliselt on, peab selgitama, kes see kogudus tõeliselt on. Teisiti võiks öelda nii: tõeliselt tunneme ennast ära siis, kui tunneme esmalt ära Jumala. Selle koguduse inimesed on ennast ninapidi vedanud, arvates vastupidist sellele, kes nad tegelikult on (Ilm 3:17). Siis anub Jeesus neid astuma vajalikke samme selleks, et näha olukordi selgelt, nii nagu need tegelikult on, ja vajadust muutuda, nagu neil on vaja muutuda (Ilm 3:18).

Alternatiiviks on jumalik kohus – kahe-etapiline. Esiteks võib vaja minna pisut moest läinud distsipliini (Ilm 3:19); teiseks on võimalus, et Jumal „sülitab välja“ nad oma suust nagu vastiku vee (Ilm 3:16).

Sellele kogudusele, kes on nii lähedal Jumala juurest väljaajamisele, antakse suurimad töötused. Jeesus tahab õhtustada koos nendega (Ilm 3:20) – tegemist on millegagi, mis on vaid lähedaste sõprade pärusmaa. Siis lubab Ta neile võimalust istuda koos Temaga Ta troonile (Ilm 3:21).

Huvitav on liikuda läbi seitsme koguduse välja kujunenud nähtuseni, et Jumala rahvas on jahenenud ja läinud Temast kaugemale. Kuidas see juhtub? Näib nii, et kuigi võitlus on võidetud, ripub osa inimesi järeleandmatult kurjuse ja pimeduse jõudude küljes. Pole kahtlust, et kui vaatame nende koguduste ajalugu, näeme suurt võitlust ilmsiks saamas ja siin väljendumas. Ja nii jätkub see kuni Jeesuse teise tulekuni.

Edasiseks uurimiseks: Neljapäevane osa puudutas Kristuse jumalikkust. Miks on see väga tähtis? Ellen G. White kirjutas: „Kuna jumalik seadus on sama püha nagu Jumal ise, siis ainult Jumalaga võrdne saab teha lepitust sellest üle astumise eest. Mitte keegi teine peale Kristuse ei saa lepitada langenud inimkonda käsuneeduse alt ning tuua tagasi kooskõlla taevaga. Kristus võtab endale patu süü ja häbi – patu, mis pühale Jumalale nii haiget teeb, sest sel tuleb lahutada Isa ja Tema Poeg. Kristusel tuleb minna viletsuste sügavusteni, et päästa rusudes inimsugu.“ – *God Amazing Grace*, lk 42. Mõttekäik on lihtne: Seadus on sama püha kui Jumal; nii et ainus Olevus, sama püha nagu Jumal, saab teha lepitust Seadusest üleastumise eest. Inglid, kuigi patuta, ei ole nii pühad kui nende Looja, sest kuidas saaks loodu olla sama püha nagu selle Looja? Pole siis ime, kui Pühakiri õpetab ikka ja jälle, et Kristus ongi Jumal. Selles mõttes on Kristuse ohvri keskmes Jumala seaduse pühadus. Seaduse, või täpsemalt öeldes seadusest üleastumise pärast pidi Jeesus – et meid päästa – surema meie eest. Tõepoolest, patu tõsidust näeb kõige paremini ääretust ohvrast, mida selle eest lepituse toomine vajas; see tõsidus ise räägib seaduse väga suurest pühadusest. Juhul, kui seadus on nii püha, et ainult Jumala enda ohver saab selle nõudmised rahuldada, siis on meil kõigil tõend, mida vajame, Seaduse kõrge positsiooni kohta.

Küsimused aruteluks:

1. Arutlege klassis vastuste üle kolmapäevasele küsimusele. Millised on teie vastuste tagamaad?

2. „Kui olen hiljaaegu ringi vaadanud, et leida tasase ja alandliku Jeesuse alandlikke järelkäijaid, siis on tulnud meeli palju teritada.

Paljud, kes tunnustavad ennast ootavat Kristuse peatset tulekut, on hakanud kohanema selle maailmaga ja otsima palju innukamalt ümbertolijate aplausi kui et Jumala heakskiitu. Nad on külmad ja vormilikud nagu nime poolest kirik, millest nad alles natuke aega tagasi eraldusid. Laodikea kogudusele adresseeritud sõnad kirjeldavad nende praegust olukorda täiuslikult.“ – Ellen G. White, *The Review and Herald*, 10. juuni, 1852. Kuigi need sõnad kirjutati rohkem kui sada viiskümmend aastat tagasi, miks käivad need ikkagi nii hästi meie kohta tänapäeval? Mida räägib see müüdi kohta, et koguduse varasemad ajad olid „vanad head ajad“?

Francisco teadis, et paljud inimesed tema ema kirikust olid kuulnud tema senisest elust. Ta tundis piinlikkust. Sellel hingamispäeval pidas pastor jutluse kadunud pojast. Jutluse järel vastas Francisco üleskutsele anda oma elu Jumala kätte. Ta teadis, et ainus viis Saatana üle võitu saada on lasta Jeesusel enda eest võidelda.

Francisco ei suutnud uinuda, sest ta keha nõudis uimasteid, kuid ta keeldus neid võtmast. Kui himu teda matta ähvardas, lukustas ta ennast oma emajärgi ja laulis Jumalale kiituslaule ja luges Piiblit seni, kuni soov uimastite järgi möödus.

Francisco sai suurt toetust oma uute kristlike sõprade osadusest ja ta võttis osa igast koguduse teenistusest, millest aga sai. Tema endised joomakaaslased narrisid teda, kui nägid teda, Piibel käes, kirikusse minemas. Francisco hakkas nende vältimiseks teisi tänavaid pidi minema, aga siis ütles ta Jumalale: „Aastaid kandsin ma käes viinapudelit ega häbenenud. Miks on mul häbi, kui mind nähakse minemas, Piibel käes?“ Pärast seda läks ta oma sõpradest mööda, Piibel käes. Kui nad teda narrisid, ütles ta: „Ma tunnen, et vajan Jumalat – ühel päeval mõistate teie sedasama.“

Francisco õppis Piiblit koos ühe koguduseliikmaga ja sedamööda, kuidas tõe tema jaoks hinnalisemaks sai, tahtis ta jagada oma vasttärkanud armastust Jumala vastu ka Neidega. Ta saatis Neidele sõnumi, kus rääkis, et on saanud kristlaseks, ja küsis, kas ka naine tahaks Piiblit tundma õppida. Neide keeldus teda uskumast. Aga siis, kui ta Franciscot ühel päeval nägi, tajus naine, et mees oli tõepoolest muutunud, ja andis nõusoleku õppida Piiblit.

Francisco armastas Neidet ikkagi ning palus naisel temaga abielluda. Neide nõustus ja varsti pärast nende mõlema ristimist nad abiellusid. Francisco töötas kõvasti, et teenida raha väikese maatüki ostmiseks ja ühetoalise majakese ehitamiseks.

Ta hakkas otsima naabruskonnas inimesi, kellega koos Piiblit uurida. Paljud Francisco naabrid olid näinud tema elus märkimisväärset muutust ja tahtsid rohkem teada saada. Kaks kuud hiljem ristiti esimene tema kaudu uskutulnu.

Piirkonna pastor tundis Francisco pühendumust ja kutsus ta täisajaga piiblitööliseks. Alates esimesest inimesest, kes mitu aastat tagasi tema kaudu usku tuli, on Francisco innukus Kristuse töös ja tema jõuline tunnistamine juhtinud Jeesuse juurde 1 000 inimest ja aidanud rajada kuus uut adventkogudust. Mõnikord on tema piibliõppes kuni 60 inimest päevas väikeste gruppide kaupa.

Kord palus Francisco oma sõpradel palvetada tantsusaali omaniku pärast ning nädal hiljem esitas ta omanikule kutse tulla Piiblit õppima. Omanik nõustus ja sai lõpuks ristitud. Nüüd on tantsuklubist saanud kirik.

Ümbruskond, kus Francisco ja Neide elavad, on narkootikumide täis ja ohtlik. Kuid Francisco tunneb, et Jumal on teda kutsunud, jõudmaks nende inimesteni viisil, mismoodi paljud teised ei saa. Ja, nagu näha on, jõuab ta nendeni.

Koolitamata piiblitööline Francisco Helder Benicio elab Fortalezas, Brasiilias.

Lunastus

Hingamispäeva pärastlõuna

Selle nädala õppeaine: Ilm 20:1–3; Jr 4:23–26; 1Kr 4:5; Ilm 20:7–15; Fl 2:9–11; 2Pt 3:10.

Meelespeetav tekst: „[Jumal] pühib ära iga pisara nende silmist ning surma ei ole enam ega leinamist ega kisendamist, ning valu ei ole enam, sest endine on möödunud“ (Ilm 21:4).

Inimesed küsivad sageli, miks kurjus üldse esile kerkis? Vastuses on kesksel kohal vabadus. Tõeline vabadus, tõeline *moraalne* vabadus, kätkeb riski, sest kui inimesed (või olevused) on tõeliselt vabad, siis peab neil olema valikuvõimalus.

Olgu nii, kuid tõuseb järgmine küsimus: Miks ei võinud Jumal neid lihtsalt ära kaotada, kui nad valesti tegid, ja säästa meid ülejäänuid vastuhaku kohutavatest tagajärgedest?

Vastus puurib suure võitluse südamikku. Nagu sellel nädalal vaatleme, teostab Issand „avalikku“ valitsemist ning kuigi palju Temast ja Tema teedest on salapäraga ümbritsetud, lahendab Ta suure võitluse sel viisil, et igavesti saaksid lahenduse kõik küsimused Tema ennastohverdavusest, headusest, õiglusest, armastusest ja seadusest.

Jah, meile antakse tuhat aastat vastuste saamiseks, vähemalt nende vastuste, mis puudutavad kadumaminejate saatust (muu jaoks on meil igavik). Pärast Kristuse teist tulekut elavad ja valitsevad lunastatud koos Kristusega tuhat aastat. Ja veelgi hämmastavam, neil on kohtus täita aktiivne osa. Vaadelgem viimaseid samme pikale veninud suure võitluse draamas.

Selle nädala õppetükki õppides valmistud hingamispäevaks, 26. märtsiks.

Loe Ilm 20:1–3. Mida siin kirjeldatakse ja missuguse lootuse see meile pakub?

Sidumisest või seotud olekust räägitakse Piiblis mitmel korral. Kõige lihtsamal tasandil käib see vangisoliija kohta. Jeesus laskis lahti paljud, keda Saatan oli sidunud. Ja veel kujutab sidumine jõudu, mille Jumal annab kogudusele kurjuse üle, tehes sellest kohtumõistmise sümboli.

Siis, kui ohtlik kurjategija kinni võetakse, on ta vaja kinni siduda. Ometi pole paljudel kordadel, kui Piiblis on jutt inimeste kinni sidumisest, hoopiski tegemist kurjategijatega. Ristija Johannes pandi ahelaisse sellepärast, et ta mõistis avalikult hukka kuninga pahed (Mt 14:3, 4). Jeesus seoti kinni Ketsemani aias (Jh 18:12), kohtukojas (Jh 18:24) ja surmasaatmisel (Jh 19:40). Paulus (Ap 21:33) ja Peetrus (Ap 12:6) aheldati.

Jeesus pühendas küllalt palju aega sellele, et seista silmitsii inimestega, keda Saatan oli aheldanud. Kurjast vaimust vaevatu oli seotud katkirebitud ahelatega käte ja jalgade ümber (Mk 5:3, 4). Enne, kui Jeesus ta kurjadest vaimudest vabastas, ei suutnud keegi seda kurjust talitseda. Jeesus kohtas naist, kelle selg oli kõverdunud, ja vabastas naise tema haigusest (Lk 13:11, 12, 16). Samuti vabastas Ta Laatsaruse hauast ja surilinadest (Jh 11:43, 44). Siis on veel Barabas, kes oli ahelates, aga vabastati, et lüüa risti Jeesust, mitte teda (Mk 15:7–15). Kõikide nende näidete puhul näeme, et Saatan püüab hoida inimesi vangis kannatus-tega või aheldab süütud selleks, et lasta kurjusel lokata. Kuid näeme ka Jeesust surmaköidikuid katki murdmas, toomaks vabadust Saatana poolt lootusetult vangistatud maailma. Lõpuks seotakse Saatan ja heidetakse sügavikku (Ilm 20:1–3).

Osaks Jeesuse tööst Saatana seotud inimeste vabastamises oli volituste andmine oma järelkäijatele. Ta kinnitas neile, et Saatanat („vägi-meest“) saab kinni köita ja tema maja röövida (Mt 12:26–29). Teisiti öeldes: Saatanal ei ole jõudu Kristuse ja Tema järelkäijate üle, sest Kristus on vabastanud oma rahva Saatana ahelatest.

Paulus täheldas seda nii: „Jumala sõna ei ole ahelais“ (2Tm 2:9). See on vahend, kuidas Jeesus pani vaikima Saatana (Mt 4:4, 7, 10), ning meie saame kasutada sama jõudu, et talle vastu seista.

Millistele töotustele tugined, et vabaneda igasugustest ahelatest, millega kurjus püüab sind köita?

Moosese esimese raamatu esimesed salmid kirjeldavad Maad „tühja ja paljana“ (1Ms 1:2). Sama fraasi kordab Jeremija, kirjeldades Maad pärast selle laastamist seitsme nuhtluse ja Kristuse teise tuleku tõttu, kui iga linn maa peal on „lõhutud Issanda ... palge ees“ (Jr 4:26). Jeremija kirjeldab, et pole ühtki inimest (Jr 4:25); Johannese kirja pandus ei saa Saatan enam kedagi eksitada (Ilm 20:3).

Kristuse teise tuleku dramaatilise ja üleüldise toimega saab seletada, mis siin Ilmutuseraamatus toimub. Esiteks, Jeesus töötab viia oma järelkäijad paika, mida Ta läks Maalt lahkudes ette valmistama (Jh 14:1–3). Paulus lisab, et Tema järelkäijateks on nii sel hetkel elavad inimesed kui ka oma hauast üles äratatud inimesed (1Ts 4:16, 17). Johannes paneb juurde veel ühe osa: pärast Kristuse teisel tulekul toimuvat esimest ülestõusmist „muud surnud ei tõusnud ellu kuni need tuhat aastat täis said“ (Ilm 20:5).

Loe Ilm 20:4. Mida neis salmides kirjeldatakse?

Kohus anti nende kätte.“ Kuidas saavad nad otsust langetada ilma, et neil oleks rohkem teavet, kui neil praegu on? Enne õelate lõplikku hävitamist antakse päästetutele võimalus saada vastus paljudele oma „miks“-küsimustele. Ja, veel hämmastavam, aga lunastatutel on kadumaläinute üle kohtumõistmisel oma osa täita.

„Koos Kristusega mõistavad nad kohut õelate üle, võrdlevad nende tegusid põhiseadusega – Pühakirjaga – ja otsustavad iga kohtuasja üle vastavalt tehtud tegudele. Sel ajal määratakse karistuse suurus vastavalt igauhe tegudele ja see märgitakse nende nime juurde surmaraamatus.“ – Ellen G. White, *Suur võitlus*, lk 661.

Kui aruanded avatakse, näeme lugematuid kordi, et Jumala vaikne tasane hääl andis kadumaläinule märku lahkete ja armastavate sõnadega. Väga pikameelselt jätkas Ta mõjutamist, kuid ikkagi summutas vaikse hääle nende asjade kolin, mida see maailm ihaldatavana uhkelt esile toob. Ta ootas vaikselt, igatsedes võimalust, et tuntakse ära Tema, kes maksis määratu hinna, et neil oleks elu, kuid selle asemel valisid nad surma. Kas sinu elus on midagi, mis hoiab sind Tema häält kuulamast? Ta ootab veel kannatlikult sinu järel. Vali elu.

Loe 1Kr 4:5. Mida meile siin Kristuse teise tulekuga seoses töötatakse? Kuidas saad sellele töötusele toetuda praegu, kui sul on kahtlemata palju vastamata küsimusi?

Piibli aegadel mõisteti kohut kahes kohas: linnavärvavas ja kuninga trooni ees. Rahvavanemad linnavärvavas otsustasid kõikide väiksema tähtsusega asjade üle, kuid kuningas langetas otsuse suurtes küsimustes. Temal oli öelda viimane sõna õiguse tagamisel. Just nii kujutab Piibel Jumalat istumas universumi Kuningana troonil, kindlustades, et õigus saab lõpuks jalule seatud (Ilm 20:11–15).

Loe Ilm 20:7–15. Kuidas mõistame neid ülitähtsaid sündmusi?

Ilm 20. peatükis räägib kõik tuhandest aastast; niisiis toimub see kohus täpselt selle aja jooksul. Tegemist ei ole sama stseeniga, mida kirjeldab 4. salm, kus on palju troone, sest 11. salmis on ainult üks. See kohus ei toimu mitte tuhande aasta algul, vaid hoopis selle lõpus, pärast teist ülestõusmist (Ilm 20:5) ja pärast seda, kui Saatan veenab päästmata hulki Püha Linna ümber piirama (Ilm 20:7–9). Sel hetkel paistab Jumala suur valge troon üle linna. Kohal on iga inimene, kes sündinud on; ühed linnas sees, teised väljaspool. See ongi aeg, millest Jeesus rääkis siis, kui Ta ütles, et on inimesi, kes küsivad Jumalalt, miks nemad ei ole Jumala riigis (Mt 7:22, 23). Samuti on see aeg, millest Paulus rääkis siis, kui ta ütles, et ühel päeval kummardub Jeesuse ette iga põlv „nii taevas kui maa peal kui maa all, ja et iga keel tunnistaks – Jeesus Kristus on Issand – Jumala Isa kirkuseks“ (Fl 2:9–11).

Kohtupidamise eesmärgiks ei ole õpetada Jumalale midagi, mida Ta juba ei teaks, sest Tema teab alati kõike. Eesmärgiks on tagada, et igaüks teaks täpselt, miks on Jumal otsuse langetanud just sel viisil. Iga inimene, iga ingel saab öelda: „Õige oled sina, kes oled ja kes olid ja kes tuled“ (Ilm 16:5). Päästetud ja kadumaläinud, nii inimeste kui ka inglite hulgast, näevad Jumala õigust ja õiglust.

Viimane tegu selles draamas on „surma ja surmavalla“ ning igapähe hävitamine, „keda ei leitud olevat eluraamatusse kirjutatud“ (Ilm 20:14, 15). Jeesuse käes on surma ja surmavalla võtmed (Ilm 1:18). Kummaldi neist ei ole mingit põhjust enam edasi olemas olla. Igavese piina asemel, nagu tavaliselt õpetatakse, kaotajad hävitatakse. Nad lakkavad igaveseks olemast, see on vastand igavesele elule.

Patt ja vastuhakk on soovimatud pealetükkijad. Neid polnud mõeldud siin olema. Nad tekitasid tohutut kahju, kuid nüüd, kui selle kahju põhjust enam olemas ei ole, on aeg taastada kõik täiuslikkuseni. Suur võitlus lõpeb siis, kui see toimub.

Loe Ilm 21:1, 2, 9, 10; 22:1–3. Mis on Johannese kirjelduse põhijooned? Mida need tähendavad?

Siis, kui Johannes kirjeldab uusi taevaid ja uut maad, kordab ta seda, mida Peetrus ütles: „Siis hukkuvad taevad raginal, algained lagunevad lõomates“ (2Pt 3:10). Nagu me väga hästi teame, vajab Maa meeleheitlikult enamat kui lihtsalt kohendamist. Kõik siin hävitatakse läbini selleks, et teha teed täiesti uuele olemasolemisele.

Johannes räägib ka sellest, et merd ei ole enam (Ilm 21:1). Ta pani need sõnad kirja vangisaarel (Patmosel), kus meri hoidis ära tema põgenemise. Isegi kaasaegse laevaga sõites kulub tunde, et jõuda saarele, kus Johannes need sõnad kirjutas. Uueks tehtud maal ei ole enam mingeid tõkkeid, mis hoiaksid lunastatuid tagasi vabalt liikumast või oma armaste juurde minemast.

Uue Jeruusalemma kirjeldus kõlab uskumatult suurejooneliselt. Seda kirjeldatakse Piibli aegade linna mõistes, sest see oli ainus, mida Johannes teadis. Kunstnike muljed, mis kujutavad seda esimese sajandi rooma ehituskunsti raames, osutavad karuteene, kuna tegemist on linnaga, „mille meister ja ehitaja on Jumal“ (Hb 11:10).

Meie meeled suudavad neid kirjeldusi vaevu haarata. On päris naljakas lasta oma kujutlustel rännata kõigil sellel, mis meie jaoks varuks on. Me peaaegu ei suudagi seda ette kujutada. Samuti annavad linna tohutud mõõtmed meile teada, et ruumikitsikust seal ei ole. Seal on ruumi kõigile.

Vaatle looduse ilu, kuigi patt on seda laastanud, ja mõtle, mida see räägib meile Jumala iseloomust. Kuidas aitab see, mida siin näeme, innustada meie usaldust lootusesse, mida me veel ei näe?

Loe Ilm 21:3–5. Mida need pisarad seal tähendavad?

Me kõik teame kogemuslikult, mida tähendab nutta. Samuti oleme tuttavad pisarate pühkimisega teise inimese silmist: ema lohutab õrnalt oma last; lähedane sõber lohutab kaaslast; üks lapsevanem lohutab teist südamevalu või tragöödia keskel. Samuti teame sedagi, et me ei luba paljudel inimestel oma nägu puudutada. Niisiis, tõsiasi, et Jumal puudutab meie nägu, tähendab ju seda, et meil on väga lähedane suhe oma Meistriga?

Raske on maailma ette kujutada ilma surma, mure või nututa. Valu, higi, pisarad ja surm on olnud pattulangemisest alates inimkonna normiks (1Ms 3:16–19). Ometi on Jumal sellest ajast peale ka inimsoole kinnitanud, et ebaõnn ja kaotus pole ainus, mida oodata. Jumal on pannud teeserva viidakesed selle kohta, et ühel päeval ostab Ta meid vabaks ja õnnistab meid enda juures.

Esimeseks viidaks oli töotus Lunastajast (1Ms 3:15); siis kinnitus Tema kohalolekust kogudusetelgis (2Ms 25:8); siis tõelisus, et Sõna sai lihaks ja elas meie keskel (Jh 1:14); ning lõpuks, et universumi troon paigutatakse meie keskele (Ilm 21:3).

Paljud piiblisalmid võtavad selle lepingu kinnituse kokku sõnadega „mina olen nende Jumal“, „teie olete minu rahvas“ ja „ma elan teie keskel“. Üks näide: „Ma tahan nende seas elada ja käia ja olla nende Jumal ja nemad on minu rahvas“ (2Kr 6:16).

Jeesus tuli esimest korda, et teha kahjutuks murtud lepingu tagajärjed. Jeremija kirjeldas murtud lepingu tagajärgi sel moel: „Miks sa kisendad oma haava pärast, et su valu on vaigistamatu? Su suure süü, su paljude pattude pärast olen ma sulle seda teinud“ (Jr 30:15). Tänu Jeesusele on see nüüd ajalugu. Ilm 21:3 toob meid Piibli olulisse haripunkti. Võib-olla need pisarad on need, mida me valasime kaotajate hävitamise pärast, kuid Jumal ise pühib need ära ning lein ja kannatused „on möödunud“.

Need salmid osutavad sellisele lähedusele Jumalaga, mis saab kord taevas olema. Ometi ei tule meil selle ajani oodata, et olla Temaga seda laadi suhtes. Kuidas saad juba nüüd kõndida väga lähedaselt koos Jumalaga?

Edasiseks uurimiseks: Mõttele tuhandele aastale ja sellele, kuidas me sellest aru saame. Kuigi meile pole öeldud palju, on räägitud piisavalt, et üht-teist teada. Esiteks, milleenium on *enne* kadumaläinute lõplikku hävitamist. Teiseks, enne seda lõplikku hävitamist veedavad päästetud selle aja paljudele küsimustele vastuseid saades. Niivõrd, et nad ise aitavad kohtule kaasa. See tähendab, et nad ise mõistavad kohut. „Või te ei tea, et ükskord mõistavad pühad kohut kogu maailma üle?“ (1Kr 6.2). Ja „kas te ei tea, et ükskord me mõistame kohut inglitegi üle?“ (1Kr 6:3). Nagu sellel nädalal lugesime, selle tuhande aasta jooksul „kohus anti nende kätte“ (Ilm 20:4); see tähendab, pühade kätte. Need kaks mõtet kokku paljastavad tähtsa tõe: ükski kaotanu ei seisa lõpukohtus enne, kui alles pärast tuhandet aastat, mitte enne, kui päästetud saavad aru, miks öelad kaduma lähevad, ja, enamgi veel, neil on oma osa ka kohtuotsuse määramisel. Mõttele, mida räägib see meile Jumala iseloomust ja Tema valitsemise avatusest: enne, kui ainuski inimene seisab silmitsi kaotaja lõpliku saatusega, näeb Jumala rahvas väga selgelt nende üle mõistetava Jumala lõpliku otsuse õiglust ja headust. Kindlasti saab see olema valulik, kuid siis, kui see on lõppenud, nagu juba nägime, hüüatame meie: „Õige oled sina, kes oled ja kes olid ja kes tuled“ (Ilm 16:5).

Küsimused aruteluks:

1. Kuidas aitab suure võitluse olemasolu meil paremini aru saada, miks on praegu olemas kannatused ja surm, isegi kui palju raskeid küsimusi jääb vastuseta?
2. Juhul, kui keegi sinult küsib: „Kuidas saaks minu suhe Issandaga olla lähedasem ja veel isiklikum?“, siis mida sa vastaksid?
3. Peatu pikemalt mõttel, et nüüd valmistume taeva jaoks. Mida see tähendab? Kuidas me sellest mõttest evangeeliumi valgelt aru saame?
4. Milline on üks või teine küsimus, millele sooviksid vastust? Seni, kuni need kord vastuse saavad, kuidas õpid usaldama Jumala headust ja õiglust sellise hulga õnnetuste keskel?

Päevad olid Florie jaoks tema uues kodus üksildased, seepärast otsustas ta külastada oma uusi naabreid ja kutsuda neid ühiselt Piiblit õppima. Neli inimest andis nõusoleku tulla tema koju piibliõppele.

Üheks neist oli mees nimega Nildo. Kui ta ikkagi piibliuurimisele ei tulnud, läks Florie talle külla. Naine koputas uksele, kuid keegi ei tulnud avama. Kui ta tagaukse juurde läks, arvas ta kuulvat oigamist. Ta leidis, et uks on lukustamata, ja läks sisse.

Naine leidis tagatoast ühe vana mehe voodis lamamas. Tema oigaski. Florie, kes oli põetaja, nägi, et mehe voodipesu oli määrdunud ja ta riided märjad. Ta oli näljane ja janus.

Florie pesi meest ja pani talle selga puhtad riided. Ta vahetas voodipesu ja söötis mehele natuke putru. Kui Florie tema eest hoolitses, küsis mees: „Kas sa oled ingel?“

„Ei,“ vastas naine. „Ma olen Florie ja ma olen adventkogudusest. Tulin otsima Nildot. Ta palus piibliõpet, aga ei tulnud täna.“

„Mina tahan ka Piiblit õppida,“ ütles vana mees innukalt.

Florie vaatas mehele otsa ja ütles õrnalt: „Ma tulin sulle sõnumit tooma.“ Siis laulis ta mehele ühe laulu.

Kui ta laulmise lõpetas, hüüatas mees: „Ma tean, et Jumal saatis su siia!“ Ja lisas: „Ma ei meeldi kellelegi. Aga täna sain teada, et Jumal hoolib minust. Olen teinud palju kohutavaid asju. Ma mõtlesin, et Jumal ei saa mulle andeks anda, aga nüüd on mul lootus.“

Florie veetis ülejäänud öhtupooliku, vesteldes selle vana mehega, kelle nimi oli Benedicto. Mees jutustas, et talle maksti nende inimeste mõrvamise eest, kes olid tema tööandja poliitilised vastased.

Florie jäi mitmeks tunniks, kuid siis, kui ta oli lahkumas, astus uksest sisse Benedicto tütar. Florie nägemine üllatas teda ja ta küsis, mida naine siin teeb.

„Ma olen Nildo piibliõpetaja,“ vastas Florie. „Kui ta piiblitundi ei tulnud, tulin teda otsima, aga leidsin teie isa. Ma nägi, et ta vajas abi, ja nii ma siis aitasin.“

Kuid mehe tütre polnud selle üle hea meel. „Kui te teaksite, mis sorti mehega tegemist on, siis te ei aitaks teda!“ ütles tütar. „Ta pole seda väärt! Ta tulistas mu ema ja nüüd ei saa ema üht kätt kasutada! Miks mitte jätta ta siia lihtsalt üksi surema?“ Florie vastas tasa: „Kui te seda lubate, siis tulen ma iga päev ja hoolitsen teie isa eest!“

„Te peate seda üksi tegema,“ vastas naine. Siis maalis ta Floriele vana mehe elust musta pildi, samal ajal, kui Benedicto voodil istus ja kuulas. Mehe pea oli longus, kuid Florie nägi pisaraid ta põskedel.

Florie tuli igal pärastlõunal Benedicto eest hoolitsema. Naine hakkas temaga koos Piiblit uurima ning kutsus ka Nildo, tolle õe ja teised pere-
liikmed sinna. Siis, kui piiblitund oli läbi, kandis ta hoolt Benedicto eest.

Järgmiste kuude jooksul õppis Nildo oma isale andestama ning leidis armu ja andestust Kristuses. Benedicto, Nildo ja üks tema õdedest ristiti. Kuus kuud pärast seda, kui Florie Benedicto eest hoolt kandma hakkas, suri Benedicto rahus.

Kirjutas Florieunice Oliveira dos Santos, kes jätkab oma teenimistööd Salvadoris, Brasiilias.